

5 Homosexuellas syn på barn och familjebildning

av

Statistiska centralbyrån (SCB), Gunilla Davidsson

Din syn på barn och familjebildning

Inledning.

På uppdrag av Kommittén om barn i homosexuella familjer har Statistiska centralbyrån (SCB) genomfört en enkätundersökning, som vänt sig till homo- och bisexuella personer. Olika vägar har använts för att nå ut till de berörda. Från befolkningsregistret hämtades de som ingått partnerskap. De lokalföreningar inom RFSL och EKHO, som valde att delta i undersökningen, ombesörjde själva utsändningen till sina medlemmar. Ytterligare några föreningar deltog, Posithiva gruppen, Regnbågsgruppen och Golden Ladies. Omkring 150 personer med barn hade själva lämnat namn och adress direkt till kommittén. Vidare delades enkäter ut på några olika klubbar. Enkäten lades även ut på RFSL:s hemsida. Sammanlagt delades ca 5 500 enkäter ut. Med tanke på att det inte funnits någon förteckning över samtliga som tillsändes enkäter eller på annat sätt fick dem, är det svårt att uppskatta hur många som fått mer än en enkät, men förmodligen rör det sig om 1 500–2 000 personer.

En viss övertäckning föreligger, dvs. enkäter har sänts till personer som inte längre eller just nu bor i Sverige eller som nyligen har avlidit. Ibland dem som ingått partnerskap fick vi information om att ca 20 personer vistades utomlands. Dessutom har ett 20-tal postreturer inkommit till SCB.

Undersökningspopulationen definierades till personer i åldrarna upp till 65 år. Vi har fått en del svar från personer som är 65 år eller äldre, men dessa ingår inte i redovisningen.

Antalet svarade är 2 150 personer. Med hänsyn taget både till att en stor andel fått mer än en enkät, vilket innebär att det verkliga urvalet är betydligt mindre än vad de 5 500 utsända enkäterna motsvarar och till att undersökningsområdet inte känns aktuellt eller näraliggande att besvara för hela urvalet, måste svarsandelen betraktas som god. Uppskattningsvis ligger svarsfrekvensen på ca 55–60 procent. SCB-undersökningar som vänder sig till ett tvärsnitt av befolkningen har vanligtvis inte en större andel svarande efter enkätutsändning och en "tack-och-påminnelse". I den här undersökningen har det inte varit möjligt att skicka ut fler påminnelser, eftersom vi i så fall hela tiden måste skicka påminnelser även till alla dem som redan har besvarat enkäten. Undersökningen var helt anonym.

Något om tillförlitligheten.

Urvalet är inte ett obundet slumpmässigt urval (OSU) och man kan därför inte direkt generalisera resultaten till hela populationen homo- och bisexuella personer i åldrarna upp till 65 år i Sverige. För att kunna dra ett OSU krävs tillgång till ett register med bra kvalitet över hela populationen. Ett sådant register finns inte. Man kan då dra ett mycket stort OSU ur registret över totalbefolkningen (RTB) för det aktuella åldersintervallet, men det skulle medföra enorma kostnader och skulle dessutom ge en dålig kvalitet eftersom bortfallet med all säkerhet skulle bli mycket stort och man har heller ingen kunskap om hur stor andel av bortfallet som utgörs av "undersökningspersoner". Med tanke på att huvudsyftet med undersökningen är att få kunskap om homosexuella barnfamiljer, är den bästa tänkbara urvalsmetod (när ett OSU inte kan användas) att försöka nå ett så stort urval av undersökningspopulationen, att man får så stor spridning på faktorer som ålder, kön, boendehushåll, samlevnadsform, ålder på barnen, barnens tillkomststätt, etc. som möjligt. Vid tolkning av resultaten bör man ställa sig frågan om det är rimligt att anta, att personer som inte ingick i urvalsramen lever på ett sådant sätt, att deras åsikter och erfarenheter är så annorlunda att de skulle ge ett annat resultat. Om inte, kan man anta att resultaten är giltiga för merparten av alla homo- och bisexuella personer (och föräldrar).

Med tanke på undersökningsområdet, får man anta att enkäten har känts mer näraliggande för de svarande än för bortfallet. Man kan i så fall förvänta sig en högre svarsprocent bland personer mellan ca 30 och 45 år, speciellt bland kvinnorna. Bland de yngre känns kanske inte frågan helt aktuell än, man är kanske också fortfarande mer osäker i sin egen identitet. Bland de äldre kan man förvänta sig två huvudgrupper, de som känt sig "tvingade" att välja bort barn och de som överhuvudtaget aldrig ville eller räknade med att skaffa sig barn. Enkäten bör ha känts mer angelägen att besvara för dem som ville ha barn när de var yngre, men som avstod.

Vi valde att vända oss direkt till personer som är homo- eller bisexuella, i stället för att dra ett representativt urval ur befolkningen. Skälet var, att eftersom kommittén i första hand sökte kunskap om homosexuella barnfamiljer, så skulle det behövas ett representativt urval i storleksordningen 40–50 000 personer för att få svar från ca 300 homosexuella barnfamiljer. I vårt urval utgörs ungefär en tredjedel av urvalet av personer som ingått registrerat

partnerskap och är alltså en totalundersökning för denna grupp, vilket medför att för den här gruppen finns det inga urvalsfel.

Vi har fått svar från 2 150 personer av vilka mer än 400 personer är föräldrar och cirka 300 personer bor i hushåll med egna och/eller partners hemmaboende barn. Dessa personer av båda könen i olika åldrar redovisar en mångfald av erfarenheter och åsikter. Med tanke på antalet svarande finns det ingen anledning att tro att dessa personer på ett avgörande sätt skulle avvika – i sin syn på och sina erfarenheter av homosexuellt föräldraskap – från andra homosexuella föräldrar som inte kunnat nås via de datainsamlingsätt som använts.

Personer som ingått registrerat partnerskap.

För denna grupp har vi möjlighet att redovisa svarsfrekvensen, inte exakt men med tillräcklig säkerhet. För de personer som vid tidpunkten för registeruttaget hade ingått registrerat partnerskap, är fördelningen på kön och ålder känd. I jämförelsen finns förmodligen några personer som ingått partnerskap efter registeruttaget, men i stort kan vi se hur svarsfördelningen bland registrerade partners ser ut. Från registret över registrerade partners (i åldrarna till och med 64 år) har dragits bort den kända övertäckningen (ca 20 personer, som nu är utlandsboende). I jämförelsen nedan har också separerade registrerade partners (127 personer) och efterlevande registrerade partners (49 personer) dragits bort. Nettopopulationen i jämförelsen blev 1404 personer. Följande tabell visar fördelningen av dessa 1 404 registrerade partners och registrerade partners bland de svarande fördelade efter kön och ålder.

Andelen svarande bland registrerade partners efter kön och ålder. Procent.

Åldersgrupper	Population Män	Svarande Män	Population Kvinnor	Svarande Kvinnor	Population Summa	Svarande Summa
- 24 år	1	1	2	1	2	1
25-34 år	18	12	26	21	21	15
35-44 år	35	35	42	49	37	40
45-54 år	29	33	25	22	27	29
55-64 år	17	18	5	6	13	14
Ej uppgivit ålder		1		1		1
Totalt	100	100	100	100	100	100
Bastal	898	498	506	284	1404	783

I tabellens summakolumn ingår en av två personer som inte har kunnats fördelas efter kön.

Tabellen visar att det inte är några större skillnader vad gäller kön och ålder mellan alla som ingått partnerskap och de svarande som ingått partnerskap. Svarefrekvensen för registrerade partners är 56 procent. 58 procent av kvinnorna har besvarat enkäten, medan motsvarande andel för männen är 51 procent. Som förväntat är svarsandelen bland de yngre under 30 år sämre både för kvinnor och män.

Slutsats.

Den insamlingsmetod som valdes, måste sägas vara den bästa tänkbara med hänsyn taget till att ett populationsregister inte är möjligt att upprätta. Den relativt höga svarsprocenten gör att risken för snedvridande resultat beträffande barnfamiljerna kan anses som liten.

Beskrivning av de svarande

Enligt direktiven till Kommittén om barn i homosexuella familjer ska kommittén redovisa den kunskap som finns om homosexuella familjer. Därför beskrivs i det här kapitlet förutom hela gruppen svarande även den grupp som har barn i hushållet (egna eller partners). Längre fram i rapporten redovisas svarande som är föräldrar (till barn i uppväxtären eller vuxna), och barnfamiljer mer ingående.

Ålder och kön.

Utav de 2 150 svarande är 837 kvinnor och 1 311 män. Dessutom har en transsexuell person valt att markera båda könen och en person har inte uppgivit kön. De här två personerna redovisas i könsuppdelade tabeller enbart i summakolumnen. Utav de 2 150 personerna har 295 uppgivit att deras egna eller partners barn (biologiska eller adopterade) alltid bor hos dem, bor hos dem "växelvis" (halva tiden) eller på "helger" (mindre än halva tiden). Ytterligare 26 personer har egna eller partners barn boende hos sig ibland, fast mer sällan.

Tabell 1: Kvinnor och män, samt kvinnor och män med barn i hushållet fördelade efter åldersgrupp. Procent.

Åldersgrupper	Alla Kvinnor	Alla Män	Summa Alla		Kvinnor med barn i hushållet	Män med barn i hushållet	Alla med barn i hushållet
-24 år	8	5	6		1	-	1
25-34 år	30	21	25		29	12	22
35-44 år	36	33	34		48	44	49
45-54 år	21	27	24		21	34	24
55-64 år	5	13	10	-	-	9	4
Ej svar	0	1	1		1	1	0
Totalt	100	100	100		100	100	100
Bastal	837	1311	2150		204	117	295

(Den transsexuella personen och den person som inte uppgivit kön ingår endast i Summa Alla).

Av tabellen framgår att närmare hälften av dem som har barn i hushållet är i åldrarna 35-44 år.

Sexuell läggning.

Merparten (90 procent) av de svarande uppger att de är homosexuella. Några personer skrev i enkäten att de tidigare var bisexuella, men nu betraktar sig själva som homosexuella. Ett litet antal har markerat Annat (transsexuella, heterosexuella, m.fl.).

De bisexuella personerna är yngre än de homosexuella. Nedan visas hur stora procentandelar av de homosexuella (1935 svarande) resp. av de bisexuella (188 svarande) som är under 25 år, under 35 år och 35 år eller äldre.

Sexuell läggning	Under 25 år	Under 35 år	35 år eller äldre
Homosexuella	6 procent	30 procent	70 procent
Bisexuella	13 procent	40 procent	60 procent

Andelen bisexuella personer är större bland de yngre än bland de äldre. Närmare en femtedel av de yngsta uppger att de är bisexuella, medan andelen för högre åldrar sedan minskar ner mot 7-8 procent.

Tabell 2. Åldersgrupper fördelat efter sexuell läggning. Procent.

Sexuell läggning	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Homosexuell	80	89	92	90	91		90
Bisexuell	18	10	7	9	8		9
Osäker	2	1	0	1	1		1
Annan läggning	1	1	0	1	1		1
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Utav de svarande som uppger att de är homosexuella har 15 procent barn i hushållet, medan hela 25 procent av dem som är bisexuella har barn i hushållet. Men även om man bara ser till 35-44-åringar, dvs. den åldersgrupp som framförallt har barn i hushållet, så kvarstår skillnaden. En femtedel av de homosexuella 35-44-åringarna har barn i hushållet, medan andelen bland de bisexuella är nästan dubbelt så stor.

Nedan visas hur stora andelar av de homosexuella och av de bisexuella som lever tillsammans med barn och hur stora andelar det är som har egna (biologiska/adopterade) barn oavsett om det är barn i uppväxtåren eller vuxna barn och oavsett om de bor tillsammans med den svarande eller inte.

	Har barn i hushållet	Har egna barn
Homosexuella	14 procent	19 procent
Bisexuella	25 procent	35 procent

I rapporten finns citat från enkäterna insprängda lite här och där. Avsikten är främst att lämna några tankar och åsikter från dem vi har bett delta i undersökning och bidra med sina erfarenheter och kunskaper, men också att undvika att tabeller bryts mellan två sidor och därmed blir mer svårlästa.

Jag har alltid haft en stark längtan efter barn och om jag hade varit där jag är idag, vad det gäller öppenhet, för 10 år sedan hade jag och min partner skaffat barn. Nu tycker jag att vi är lite för gamla för att bli förstabarnsföräldrar. För 10 år sedan var vi inte redo och debatten om insemination hade precis kommit igång.

Jag hoppas verkligen att kommitténs arbete leder till att vi får samma rättigheter som heterosexuella människor.

Jag har länge levt med kvinnor och då var det en självklarhet att man alltid kunde skaffa barn om man ville. När jag sedan upptäckte att jag var bög tyckte jag fortfarande att jag skulle bli en bra pappa. Faderskap har väldigt lite med sexuell orientering och väldigt mycket med trygghet för barnet att göra.

Grad av samlevnad.

Utifrån frågorna 4b och 5 har en redovisningsgrupp kallad "Grad av samlevnad" bildats. Gruppen ensamstående består av personer som inte har en partner, medan personerna i gruppen "Särbo" har en partner som han/hon inte bor tillsammans med. De "Sammanboende" har en partner av samma eller motsatt kön och bor även tillsammans med sin partner. Ett mindre antal personer är gifta/sambo (med person av motsatt kön) och sammanboende med sin make/maka/sambo, men har även en särbo av samma kön. Dessa personer är här redovisade under gruppen "Sammanboende".

Tabell 3: Grad av samlevnad fördelad efter åldersgrupper. Procent

Åldersgrupper	Ensamstående	Särbo	Sammanboende	Summa
-24 år	13	11	2	6
25-34 år	26	31	22	25
35-44 år	30	28	38	34
45-54 år	22	23	25	24
55-64 år	9	7	11	10
Ej svar	0	0	1	1
Totalt	100	100	100	100
Bastal	567	319	1264	2150

Av tabellen framgår att andelen unga är större bland de ensamstående och bland särbos än bland sammanboende. Bland de sammanboende är å andra sidan en större andel i åldrarna 35-44 år än i de två andra grupperna.

Om man ser till fördelning inom åldersgrupperna så är mer än hälften ensamstående bland dem som är under 25 år, medan en fjärdedel är särbos och drygt en femtedel sammanboende. Mest

sammanboende är man i åldrarna 35–44 år. Två tredjedelar av dem är sammanboende, medan en femtedel är ensamstående.

Av följande tabell framgår att jämfört med samtliga svarande är de som har barn i hushållet sammanboende eller särbo i högre grad och ensamstående i mindre grad.

Tabell 4: Andel svarande med barn i hushållet och andel svarande med barn fördelade efter grad av samlevnad. Procent

Grad av samlevnad	Har barn i hushållet	Har egna barn	Samtliga
Ensamstående	14	20	26
Särbo	21	19	15
Sammanboende	65	61	59
Totalt	100	100	100
Bastal	321	416	2150

Var bor de svarande?

Alla lokalföreningar inom RFSL deltog inte i undersökningen, men trots det har alla delar av landet blivit väl representerade bland de svarande. Merparten av de svarande bor i Stockholmsområdet, framförallt männen bor i högre grad i Stockholmsområdet. När det gäller familjerna med hemmaboende barn är dessa inte lika koncentrerade till Stockholmsområdet som de svarande i sin helhet, vilket visas av följande tabell.

Tabell 5: Kvinnor och män fördelade efter bostadsregion, samt hushåll med hemmaboende barn där den svarande är kvinna resp. man fördelade efter bostadsregion. Procent

Bostads-/region	Kvinnor	Män	Summa	Barnhus-håll med kvinnlig svarande	Barnhus-håll med manlig svarande	Alla barn-hushåll
Stockholmsområdet	47	61	56	40	55	46
Göteborg- och Malmöområdet	12	12	12	9	13	11
Övriga Götaland	8	10	9	11	13	12
Övriga Svealand	18	11	14	25	13	20
Norrland	11	4	7	12	3	9
Ej svar	3	3	3	3	3	3
Totalt	100	100	100	100	100	100
Bastal	837	1311	2150	204	117	321

(Den transsexuella personen och den person som inte uppgivit kön ingår endast i Summa).

Av tabellen framgår också att bland de svarande som bor i övriga Svealand och Norrland är andelen kvinnor större än andelen män.

Bland de svarande är de ensamstående i högre grad (64 procent) än de sammanboende (52 procent) bosatta Stockholmsområdet. Följande tabell visar att ju äldre de svarande är ju större är koncentrationen till boende i Stockholmsregionen.

Tabell 6: Åldersgrupperna fördelade efter boenderegion. Procent

Boenderegion	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Stockholmsområdet	33	54	58	56	62		55
Göteborg- och Malmöområdet	5	10	12	14	14		12
Övriga Götaland	8	9	10	10	8		9
ÖvrigaSvealand	34	16	11	12	8		14
Norrland	17	9	6	4	6		7
Ej svar	3	2	3	4	2		3
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

På frågan om hur många invånare det finns på den ort där man bor, föreligger inga stora skillnader förutom att männen i högre grad bor i städer med mer än 100 000 invånare. De svarande under 35 år bor dock i något mindre grad än övriga på landsbygden, 5 procent jämfört med 10 procent.

Boendehushållet.

I fråga 5 uppgav de svarande vilka personer som ingår i deras boendehushåll om de inte är ensamboende. Utifrån de olika svarsalternativen har olika typer av boendehushåll kunnat bildas.

Tabell 7: De svarandes boendehushåll fördelade efter kvinnor och män. Procent

Boendehushåll	Kvinnor	Män	Summa
Bor ensam	28	38	34
Bor med partner av samma kön utan barn	46	55	51
Bor med egna barn	6	2	4
Bor med partner av samma kön och barn	14	1	6
Bor med partner av motsatt kön	1	1	1
Bor med partner av motsatt kön och barn	0	0	0
Bor med andra barn än egna	-	0	0
Bor i ursprungsfamiljen eller med syskon	2	1	1
Bor med andra släktingar	-	0	0
Bor med vän/vänner	1	1	1
Bor inneboende eller är själv hyresvärden	1	1	1
Annat boende	1	1	1
Totalt	100	100	100
Bastal	837	1311	2150

(Den transsexuella personen och den person som inte uppgivit kön ingår endast i Summa).

Av tabellen framgår att en större andel av männen än av kvinnorna är ensamboende. Ungefär 10 procent av de svarande bor i hushåll med barn. Det är framförallt kvinnorna som har barn i hushållet, drygt 20 procent, medan endast 3 procent av männen bor tillsammans med barn.

Jag tycker att det varit mycket lättare än jag trodde att bilda en sådan familj som jag lever i idag. Dvs. vi är två kvinnor som tidigare haft heterosexuella förhållanden som nu lever ihop. En av oss har tonårsbarn som bor ganska ofta hos oss. Vi mår alla bra och trivs ihop. Visst har det funnits oro, både för hur barnen har känt det och för omgivningens reaktioner, men den har visat sig vara helt obefogad. Vi känner oss helt accepterade. Samhällets attityder håller på att luckras upp och jag tror och hoppas att vi i framtiden blir alltmer toleranta och visar respekt för människors önskan och val att leva med den som man älskar oavsett kön, hudfärg, religion eller andra annorlundaskap.

Åldersgruppen 35–44 år har barn i hushållet i större utsträckning än övriga åldersgrupper (15 procent), men i alla åldersgrupperna finns hushåll med barn (mellan 2 och 10 procent).

Tabell 8: De svarandes boendehushåll fördelade efter åldersgrupper. Procent.

Boendehushåll	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Bor ensam	54	38	29	31	35		34
Bor med partner av samma kön utan barn	17	46	54	56	62		51
Bor med egna barn	1	3	4	5	1		4
Bor med partner av samma kön och barn	1	6	11	4	1		7
Bor med partner av motsatt kön	4	1	-	1	1		1
Bor med partner av motsatt kön och barn	-	1	0	0	-		0
Bor med andra barn än egna	-	-	0	-	-		0
Bor i ursprungsfamiljen eller med syskon	12	1	0	0	-		1
Bor med andra släktingar	-	-	0	-	-		0
Bor med vän/vänner	5	2	0	1	-		1
Bor inneboende eller är själv hyresvärden	2	1	0	0	-		1
Annat boende	4	1	1	1	-		1
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Tabellen visar att drygt hälften av de allra yngsta bor ensamma. Personerna under 25 år är den åldersgrupp som i störst utsträckning bor ensamma. Det är också (inte oväntat) i denna åldersgrupp som det finns en relativt stor andel som fortfarande bor kvar i ursprungsfamiljen. Det som utmärker 35-44-åringarna är de är den grupp där ensamboendet är lägst och andelen som bor med både partner och barn är störst (10 procent). Cirka 60 procent av den äldsta åldersgruppen, 55-64-åringarna, är sammanboende med partner av samma kön och har inga barn i hushållet.

"Civilstånd".

I fråga 4 om "civilstånd" hade de svarande möjlighet att uppge mer än ett svar och en del har på så sätt beskrivit sitt civilstånd med hjälp av flera svarsalternativ. Utav dem som är registrerade partners uppger 3 procent att de är skilda från tidigare partners av motsatt kön. En något större andel av dem som är sambos (7 procent) uppger att de tidigare har varit gifta/levt med partner av motsatt kön och 2 procent med partner av samma kön. Bland de ogifta uppger 4 procent att de är separerade från någon av samma kön och 2 procent att de är separerade från någon av motsatt kön. I alla tre grupperna finns också ett mindre antal personer som uppger att de är änka/-änkling eller efterlevande efter registrerad partner.

Dessa andelar är minimiandelar, eftersom en stor del (merparten?) av de svarande förmodligen inte har uppgivit om de tidigare levt samman med personer av samma eller motsatt kön, om detta/dessa förhållanden ligger längre tillbaka i tiden.

Öppenhet om den sexuella läggningen.

Det finns inga skillnader i öppenheten om den egna sexuella läggningen mellan kvinnor och män. Inte heller mellan de personer som är homosexuella och de som är bisexuella. Däremot finns det skillnader mellan åldersgrupperna.

Tabell 9: Grad av öppenhet om den sexuella läggningen fördelad efter åldersgrupper. Procent

Öppenhet om sexuell läggning	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Helt öppen inför alla	37	45	51	41	39		45
Öppen inför många, men inte alla	46	44	40	44	40		43
Öppen inför ett begränsat antal personer	11	8	7	11	14		9
Bara öppen inför ett fåtal personer	4	2	2	4	5		3
Inte öppen för någon	1	-	-	-	1		0
Ej svar	1	1	0	1	1		1
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Av tabellen framgår att det är den yngsta (-24 år) och den äldsta (55-64 år) åldersgruppen som är minst öppen om den sexuella läggningen. Utav de yngre och de äldre är mindre än en femtedel bara öppna inför ett begränsat antal personer (svarsalt. 3-5). Den mest öppna åldersgruppen är 35-45-åringarna, där hälften är öppna inför alla och ytterligare 40 procent inför många (dock ej alla). Om man ser på gruppen "helt öppna" (som är 45 procent av alla svarande) är hela 55 procent av dem i åldrarna 30-44 år, medan 15 procent är yngre än 30 år och 30 procent är 45 år eller äldre.

Följande tabell visar att de ensamstående är mindre öppna än övriga om sin sexuella läggning och närmare en fjärdedel av dem är öppna inför ett begränsat antal personer (svarsalt. 3-5).

Tabell 10: Grad av öppenhet om den sexuella läggningen fördelad efter grad av samlevnad. Procent.

Öppenhet om sexuell läggning	Ensamstående	Särbo	Sammanboende	Summa
Helt öppen inför alla	31	27	55	45
Öppen inför många, men inte alla	46	54	38	43
Öppen inför ett begränsat antal personer	15	15	5	9
Bara öppen inför ett fåtal personer	7	4	1	3
Inte öppen för någon	0	-	-	0
Ej svar	1	-	1	1
Totalt	100	100	100	100
Bastal	567	319	1264	2150

Att de som bor i hushåll med partner och barn är den grupp som är mest öppen om sin sexuella läggning visas av följande tabell.

Tabell 11: Öppenhet fördelad efter några typer av boendehushåll. Procent

Grad av öppenhet	Ensam-boende	Ensam-stående med barn	Bor med partner utan barn	Bor med partner och barn
Helt öppen inför alla	29	29	53	71
Öppen inför ganska många, men inte alla	49	55	40	24
Öppen inför ett begränsat antal personer	16	12	5	3
Öppen inför ett fåtal personer	6	4	1	1
Inte berättat det för någon	0	0	-	-
Ej svar	0	-	1	1
Totalt	100	100	100	100
Bastal	724	77	1118	146

Åsikter om partnerskap

På frågan om inställning till partnerskapslagen som den ser ut idag, hade de svarande möjlighet att själva skriva ner vilka ändringar man skulle vilja ha i lagen. Många skriver att de vill att lagen ändras så att partnerskap jämställs helt med äktenskap. Därför har andelen som enbart skriver detta särredovisats. Ungefär lika många skriver om ytterligare eller andra ändringar, en vanlig ändring är önskan att få adoptera barn eller möjlighet till insemination på samma villkor som heterosexuella par.

Tabell 12: Åsikter om partnerskapslagen fördelade efter kön. Procent.

Åsikter om partnerskapslagen	Kvinnor	Män	Summa
Positiv till lagen som den är idag	26	46	38
Positiv till lagen om den jämställs helt med äktenskap	30	23	26
Positiv till lagen om vissa andra ändringar	33	23	27
Emot partnerskap	1	0	0
Inte särskilda åsikter om partnerskap	11	8	9
Totalt	100	100	100
Bastal	837	1311	2150

(Den transsexuella personen och den person som inte uppgivit kön ingår endast i Summa).

Av tabellen framgår att männen är betydligt mer nöjda med partnerskapslagen som den är idag, än vad kvinnorna är. Knappt hälften av männen vill att den ändras, medan närmare två tredjedelar av kvinnorna vill se förändringar i partnerskapslagen.

Tabell 13: Åsikter om partnerskapslagen fördelade efter åldersgrupper. Procent.

Åsikter om partnerskapslagen	- 24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Positiv till lagen som den är idag	28	28	34	49	57		38
Positiv till lagen om den jämföras helt med äktenskap	30	32	27	19	18		26
Positiv till lagen om vissa andra ändringar	22	28	32	24	21		27
Emot partnerskap	-	-	0	-	0		0
Inte särskilda åsikter om partnerskap	20	12	7	8	4		9
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Tabellen visar att mest positiva till partnerskapslagen som den ser ut idag, är de svarande som är mellan 45 och 64 år. Drygt hälften av dem är nöjda med lagen som den är, medan en knapp femtedel vill att den jämföras med äktenskap och en dryg femtedel vill (även) göra andra ändringar. Ungefär fem procent har inga särskilda åsikter om partnerskap. De som är under 35 år är minst positiva (28 procent) till lagen som den ser ut idag. De är också mest intresserade av att lagen ändras så att den jämföras med äktenskap, vilket närmare en tredjedel har uppgivit. Omkring en fjärdedel av dem under 35 år vill ha andra eller fler ändringar i partnerskapslagen. En relativt stor andel, drygt 10 procent, har inga särskilda åsikter om partnerskap. De allra yngsta, under 25 år, är den grupp som har funderat minst över partnerskap och en femtedel av dem har inga särskilda åsikter.

Den grupp där störst andel tar upp andra ändringar (än att partnerskap och äktenskap är helt jämförbart) är 35-44-åringarna. Närmare en tredjedel vill ha andra ändringar, som i många fall hänger samman med föräldraskap. Inte oväntat är de sammanboende mindre nöjda med lagen, som den ser ut idag, än vad de ensamstå-

ende är och hela 60 procent vill ha ändringar, vilket är 20 procentenheter mer än bland de ensamstående

Tabell 14: Åsikter om partnerskapslagen fördelade efter grad av samlevnad. Procent.

Åsikter om partnerskapslagen	Ensamstående	Särbo	Sammanboende	Summa
Positiv till lagen som den är idag	43	38	36	38
Positiv till lagen om den jämställs helt med äktenskap	21	29	27	26
Positiv till lagen om vissa andra ändringar	20	21	32	27
Emot partnerskap	0	0	0	0
Inga särskilda åsikter om partnerskap	16	12	5	9
Totalt	100	100	100	100
Bastal	567	319	1264	2150

De svarande som har ingått registrerat partnerskap skiljer sig som grupp inte från övriga svarande i synen på partnerskapslagen. Men i likhet med alla svarande kvinnor och män skiljer sig synen på lagen mellan kvinnor och män, vilket följande tabell visar. Männerna är mer nöjda med lagen som den är, medan kvinnorna vill ha partnerskap helt jämställt med äktenskap också vad gäller möjligheterna att skaffa barn.

Tabell 15: Åsikter om partnerskapslagen fördelade efter kvinnor och män som ingått registrerat partnerskap. Procent.

Åsikter om partnerskapslagen	Kvinnor som är reg. part.	Män som är reg. part	Summa
Positiv till lagen som den är idag	28	47	40
Positiv till lagen om den jämställs helt med äktenskap	30	24	26
Positiv till lagen om vissa andra ändringar	37	28	31
Emot partnerskap	0	0	0
Inga särskilda åsikter om partnerskap	5	1	3
Totalt	100	100	100
Bastal	284	498	782

De svarande som lever i hushåll med hemmaboende barn är mer kritiska än övriga mot partnerskapslagen i den utformning som lagen har idag.

Tabell 16: Åsikter om partnerskapslagen fördelade efter kvinnor och män med hemmaboende barn i hushållet. Procent.

Åsikter om partnerskapslagen	Kvinnor som har barn i hushållet	Män som har barn i hushållet	Summa
Positiv till lagen som den är idag	25	36	28
Positiv till lagen om den jämställs helt med äktenskap	35	33	34
Positiv till lagen om vissa andra ändringar	32	22	29
Emot partnerskap	0	-	0
Inga särskilda åsikter om partnerskap	8	9	9
Totalt	100	100	100
Bastal	200	95	295

....problemet finns inte hos oss utan i den heterosexuella världen. Likadant är det med partnerskapslagen. Så länge vi särbehandlas pga. vår sexuella läggning så kan alltid samhället peka på oss som avvikande. En borgerlig vigsel ska först och främst vara ett rättsskydd. Om två personer vill försäkra sig om sina och ev. barns rättigheter ska dom kunna göra det utan att någon lägger sig i deras sexliv. Det är ett rättsligt avtal och inget annat.

Åsikter om homosexuellas rättigheter vid familjebildning

De svarande tillfrågades om sina åsikter om fem frågor som rör homosexuellt föräldraskap. Den första frågan gäller om man anser att den ena personen i ett homosexuellt par ska kunna adoptera den andres barn.

En stor majoritet av de svarande är eniga i sina åsikter om "styvbarnsadoption" och anser att den ena parten i ett homosexuellt par ska kunna adoptera den andres barn på samma villkor som heterosexuella par. Kvinnorna och männen är i det närmaste lika eniga (95 resp. 91 procent) om att 'styvbarnsadoption' ska vara möjligt även för homosexuella par på samma villkor som för heterosexuella par. Endast 1 procent är emot 'styvbarnsadoption'.

Inom den äldsta åldersgruppen (55-64 år) finns dock en mindre andel (8 procent) som menar att "styvbarnsadoption" i homosexuella par bör ske under särskilda villkor.

Tabell 17: Åsikter om styvbarnsadoption” fördelade efter åldersgrupper. Procent.

Åsikter om "styvbarnsadoption"	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Ska kunna styvbarnsadoptera på samma villkor som heterosexuella	92	94	93	92	86		92
Ska kunna styvbarnsadoptera men under särskilda villkor	4	2	3	4	8		4
Styvbarnsadoption bör inte tillåtas	2	1	2	1	1		1
Inga särskilda åsikter om styvbarnsadoption	3	3	2	3	5		3
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Åsikterna om "styvbarnsadoption" är de samma oavsett om man har barn (93 procent för alt. 1) eller inte eller om man har hemma-boende barn eller inte (96 procent för alt.1). Graden av samlevnad idag spelar inte heller någon större roll för åsikterna, men merparten av det lilla fåtal personer som är negativa till 'styvbarnsadoption' eller som inte har några särskilda åsikter är ensamstående.

I den andra frågan efterfrågades vad man anser om att homosexuella par ska kunna adoptera barn. Här är skillnaden i åsikter mellan kvinnor och män lite större än för 'styvbarnsadoption'. Av kvinnorna anser 93 procent att homosexuella par ska få adoptera på samma villkor som heterosexuella par, medan bara en halv procent är emot tanken på adoption för homosexuella par. Bland männen är motsvarande andelar 89 resp. 4 procent.

Tabell 18: Åsikter om adoption för homosexuella par fördelade efter åldersgrupper Procent.

Åsikter om adoption	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Ska kunna adoptera på samma villkor som heterosexuella	89	93	92	89	85		90
Ska kunna adoptera men under särskilda villkor	4	4	4	6	7		5
Adoption bör inte tillåtas	4	2	3	3	4		3
Inga särskilda åsikter om adoption	3	1	1	2	4		2
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Det stora flertalet anser att homosexuella ska kunna adoptera barn och mest positiva är 25-44-åringarna. Den äldsta åldersgruppen (55-64 år) är något mindre positiv och 7 procent av dem menar att adoption i så fall ska ske under särskilda villkor och 4 procent av dem är emot att homosexuella par adopterar barn. Även i denna fråga är de som har hemmaboende barn i hushållet något mer positiva och 94 procent av dem väljer svarsalternativ 1.

Tredje frågan gäller om kvinnor som lever i en homosexuell parrelation ska ha rätt till insemination. I den här frågan är åsikterna mellan kvinnorna och männen mer delade. Utav kvinnorna är 95 procent för rätt till insemination på samma villkor som för heterosexuella, 2 procent menar att det bör ske under särskilda villkor, medan 1 procent är emot insemination och 2 procent saknar åsikter om frågan. Utav männen är 85 procent för insemination på samma villkor och 5 procent med särskilda villkor, medan 6 procent är emot och 5 procent inte har några särskilda åsikter om insemination för homosexuella kvinnor som lever i en parrelation.

Tabell 19: Åsikter om kvinnor som lever i homosexuell parrelation ska ha rätt till insemination fördelade efter åldersgrupper. Procent.

Åsikter om insemination	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Ska kunna få insemination på samma villkor som heterosexuella	85	93	89	87	82		89
Ska kunna få insemination men under särskilda villkor	3	2	4	4	6		4
Insemination bör inte tillåtas	5	2	4	4	9		4
Inga särskilda åsikter om insemination	7	3	3	5	4		4
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Av tabellen framgår att de mest positiva till insemination är personerna i åldrarna mellan 25 och 35 år, medan personerna i åldrarna 55-64 år är minst positiva och där är hela 9 procent emot insemination. Det är i stort sett ingen skillnad i åsikterna mellan sammanboende och ensamstående (90 resp. 85 procent är positiva till insemination). Utav de svarande med hemmaboende barn i hushållet är 95 procent positiva och väljer alternativ 1.

Anledningen till att jag inte har skaffat barn tidigare är att jag har haft fullt upp med min karriär och att bygga upp ett hem. Nu när jag har "allt" vill jag eventuellt i framtiden ge det till mitt barn. Men det gäller att finna en kvinna som jag verkligen vill ha barn tillsammans med. Jag tror att det är oerhört viktigt att man har samma värderingar och syn på barn och barnuppfostran, för att kunna ge barnet en harmonisk uppväxt. Att barn skulle ha problem med homosexualitet är bara nonsens. För mina syskonbarn är det den naturligaste sak i världen att jag lever tillsammans med andra män.

Har tidigare inte levt i en tillräckligt stabil relation för att vilja skaffa barn med min partner. Det gör jag nu och vi vill ha barn. Vi anser att barnet ska ha både mamma och pappa. Känner ingen "lämplig" donator, därför inget barn. – Tyvärr!

Tror det är för tidigt för samhället att tillåta adoption och insemination.

I den fjärde frågan undras om man anser att det ska vara möjligt för ett homosexuellt par att båda ha gemensam vårdnad om den enas barn, om barnet inte har någon mer biologisk/adoptiv- förälder eller om barnet saknar eller har liten kontakt med denna. Majoriteten (92 procent) tycker att det ska vara möjligt i båda eller något av fallen. De flesta (77 procent av kvinnorna och 65 procent av männen) menar att det ska vara möjligt i båda fallen.

Tabell 20: Åsikter om gemensam vårdnad om den enas barn fördelade efter åldersgrupper. Procent.

Åsikter om gemensam vårdnad om den enas barn	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Ja, om barnet bara har en förälder	11	12	16	17	20		15
Ja, om barnet saknar kontakt med den andra föräldern	2	7	6	9	6		7
Ja, i båda fallen	74	74	70	66	64		70
Nej, bör inte vara möjligt	2	1	2	1	2		1
Inga särskilda åsikter om gemensam vårdnad	11	6	6	7	8		7
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Även om man i alla åldrarna är mycket positiv till frågan, ser man inte helt lika på den över åldrarna. 55-64-åringarna anser i högre grad än dem upp till 35 år att det endast bör gälla om barnet bara har en förälder. Det är inga större skillnader i åsikterna efter grad av sammanboende eller efter om man har hemmaboende barn i hushållet eller inte.

Den femte frågan slutligen gäller om man anser att det bör vara möjligt för ett homosexuellt par att båda har gemensam vårdnad om den enas barn, även om barnet också har den andra biologiska/adoptiv- föräldern som vårdnadshavare. Den här frågan verkar vara den svåraste att besvara, närmare en fjärdedel av både kvinnorna och männen har ingen åsikt om frågan. Kvinnorna är annars något mer positiva till frågan och 59 procent är för, medan

19 procent emot möjligheten till gemensam vårdnad om den enas barn tillsammans med den andra vårdnadshavaren. Motsvarande andelar bland männen är 51 resp. 25 procent.

Tabell 21: Åsikter om mer än två vårdnadshavare fördelade efter åldersgrupper. Procent.

Åsikter om mer än två vårdnadshavare	-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	Ej svar	Summa
Ja, det bör vara möjligt	54	56	57	50	49		54
Nej, det bör inte vara tillåtet	18	22	22	25	25		23
Inga särskilda åsikter om mer än två vårdnadshavare	28	22	21	25	26		23
Totalt	100	100	100	100	100		100
Bastal	137	528	740	520	213	12	2150

Skillnaderna mellan åldersgrupperna är inte stora. Bland dem som har hemmaboende barn i hushållet är det något fler som är emot förslaget (29 procent jämfört med 22 procent för dem som inte har barn), men andelen som är för är lika stor som för samtliga, dvs. de som har hemmaboende barn i hushållet tar i något högre grad ställning till frågan. Bland de ensamstående är 49 procent för förslaget, ytterligare ett par procentenheter bland särbos är för och bland de sammanboende är 57 procent för förslaget.

Tankar om att ha barn över tiden

Vilka tankar och önskningsar de svarande haft när det gäller barn och föräldraskap efterfrågades med tre frågor som handlar om hur man såg på föräldraskap för 10 år sedan, hur man ser på det idag och vad man tror om sin familjesituation när det gäller barn fem år framåt i tiden. Vid tolkning av resultaten på dessa frågor får man ha i minnet att föräldraskap kan innebära både att vara biologisk förälder och medmamma/medpappa.

Hur såg man på föräldraskap för 10 år sedan?

Av följande tabell framgår att det framförallt är kvinnorna som för 10 år sedan ville ha barn, medan männen i högre grad insåg att de inte skulle bli föräldrar eller inte hade några tankar på att bli det. Kvinnorna hade också i något högre grad barn redan då.

Tabell 22: De svarandes syn på föräldraskap för 10 år sedan fördelad efter kön. Procent.

Syn på föräldraskap för 10 år sedan	Kvinnor	Män	Summa
För ung då	9	8	8
Hade barn, inga tankar på fler barn	13	8	10
Hade barn, ville ha fler barn	4	2	2
Hade inga barn, men räknade med att få	25	10	16
Hade inga tankar på att bli förälder då	16	30	25
Ville ha barn, men insåg att det aldrig skulle bli så	9	18	15
Ville inte ha barn	18	17	17
Var för gammal för att bli förälder	4	4	4
Minns inte vad jag tänkte då	2	3	3
Ej svar	0	0	0
Totalt	100	100	100
Bastal	837	1311	2150

(Den transsexuella personen och den person som inte uppgivit kön ingår endast i Summa).

Hur ser man på föräldraskap idag?

Inte bara för 10 år sedan, utan även idag är det fortfarande fler bland kvinnorna än bland männen som har barn, som vill ha barn och som räknar med att få barn.

En jämförelse mellan hur kvinnorna och männen har svarat, visar att skillnaden mellan andelen kvinnor och andelen män som idag räknar med att bli föräldrar, är betydligt mindre (8 procentenheter) än vad den är bland dem som räknade med att bli föräldrar för 10 år sedan (15 procentenheter).

15 procent av de svarande uppger att man för 10 år sedan ville bli föräldrar, men insåg att man aldrig skulle bli det. Det skiljer 9 procentenheter mellan kvinnornas och männens svar (9 resp. 18 procent). Ser man till hur många som väljer det här svarsalternativet

för nuläget, är andelen mindre, bara 9 procent. Skillnaden mellan kvinnor och män är också mindre (3 procentenheter).

Tabell 23: De svarandes syn på föräldraskap idag fördelad efter kön. Procent.

Syn på föräldraskap idag	Kvinnor	Män	Summa
Tänker ännu inte på om jag vill bli förälder	1	2	1
Har barn, inga tankar på fler barn	16	11	13
Har barn, vill ha fler barn	8	2	4
Har inga barn, men räknar med att få	17	9	12
Vill ha barn, men inser att det aldrig kommer att bli så	7	10	9
Vill inte ha barn	18	30	25
Har inga tankar på att bli förälder nu kanske sen	10	15	13
Är för gammal för att bli förälder	16	16	16
Tänker på det, vet ej vad jag vill	7	6	6
Ej svar	0	0	0
Totalt	100	100	100
Bastal	837	1311	2150

(Den transsexuella personen och den person som inte uppgivit kön ingår endast i Summa).

Den största gruppen utgörs av dem som bestämt sig för att de inte vill bli föräldrar (25 procent av de svarande). De som anser sig för gamla för att bli föräldrar är också en stor grupp (16 procent av de svarande).

De som har barn utgör även de en stor grupp, 17 procent av de svarande. (Om man korrigerar för att några av de äldre personerna som markerar att de hade barn för 10 år sedan, men för nuläget markerar att de är för gamla för att bli föräldrar, så är andelen föräldrar 19 procent).

De som idag inte har barn, men som räknar med att få det, utgör 12 procent av de svarande. Särskilt intressant är det att studera hur de unga personerna under 30 år svarar. Närmare 40 procent av de unga kvinnorna och 25 procent av de unga männen svarar att de räknar med att bli föräldrar, vilket även 15 procent av kvinnorna i 30-44-årsåldern och 10 procent av männen i samma åldrar gör.

Jag och min man kommer inom kort försöka skaffa barn med en eller två lesbiska kvinnor. Vi har länge planerat ett barns ankomst och nu är vi mogna att ta steget att välkomna ett barn till vår familj!!!

Det viktigaste är att först ha en bra relation till en kärlekspartner, vilket jag inte har idag. Hoppas träffa en yngre kvinna än jag som gärna vill ha eller har barn.

Jag hade gärna adopterat barn om det var tillåtet. Jag tror att jag och min partner kan vara bra föräldrar. I vart fall minst lika bra som heterosexuella par.

I följande tabell visas hur kvinnor och män i olika åldersgrupper har svarat på frågan om deras syn på eget föräldraskap idag. Vid tolkning av tabellen bör man tänka på att man med föräldraskap kan mena både biologisk förälder och medmamma/medpappa.

Tabell 24: De svarandes syn på föräldraskap idag fördelad efter kön och åldersgrupper. Procent.

Syn på föräldraskap idag	Kv. -29 år	Män -29 år	Kv. 30-44 år	Män 30-44 år
Tänker ännu inte på om jag vill bli förälder	2	6	0	2
Har barn, inga tankar på fler barn	4	1	15	7
Har barn, vill ha fler barn	4	1	13	3
Har inga barn, men räknar med att få	38	24	16	11
Vill ha barn, men inser att det aldrig kommer att bli så	4	7	10	13
Vill inte ha barn	7	15	24	32
Har inga tankar på att bli förälder nu kanske sen	30	40	7	18
Är för gammal för att bli förälder	-	-	6	4
Tänker på det, vet ej vad jag vill	11	7	8	9
Ej svar	0	0	1	0
Totalt	100	100	100	100
Bastal	188	181	430	605

Syn på föräldraskap idag	Kv. 45-54 år	Män 45-54 år	Kv. 55-64 år	Män 55-64 år
Tänker ännu inte på om jag vill bli förälder	-	1	-	1
Har barn, inga tankar på fler barn	27	17	25	22
Har barn, vill ha fler barn	4	1	-	1
Har inga barn, men räknar med att få	1	2	3	-
Vill ha barn, men inser att det aldrig kommer att bli så	2	9	5	5
Vill inte ha barn	20	37	5	23
Har inga tankar på att bli förälder nu kanske sen	-	3	-	2
Är för gammal för att bli förälder	44	28	60	46
Tänker på det, vet ej vad jag vill	0	2	2	-
Ej svar	1	1	-	1
Totalt	100	100	100	100
Bastal	173	347	40	167

Även om merparten av de unga svarande (som inte redan är föräldrar) inte svarar att de räknar med att få barn, har de därmed inte sagt att de räknar med att förbli barnlösa, för den största delen av dem väljer i stället att svara att de idag inte har några tankar på barn men kanske längre fram.

Att hitta en "pappa" eller ett bögepar som vill och som passar den egna lesbiska relationen är ett komplicerat företag, om man inte känner några som vänner. Det krävs mod och mycket generositet att dela det allra intimaste och innersta i en relation med en eller ett par främmande. Därför tycker jag att lesbiska ska ha självklar rätt att få hjälp till insemination.

Jag anser inte att det är en någon rättighet att få skaffa/adoptera barn, däremot tycker jag att det är rimligt att man vet vilka ens föräldrar är. Därför tycker jag illa om insemination, skulle inte själv vilja vara ett sådant barn även om mina föräldrar älskade mig. Jag tror inte alls på kärnfamiljen och skulle tycka det var helt OK med två mammor. Ser dock en risk att barnet tillsammans med lesbiska mammor skulle berövas kontakten med män i större utsträckning än med homopappor som jag

anser bättre för barnets sociala uppväxt. Kort sagt - enkönad familj är helt OK, men ett enkönat socialt liv vore katastrof!

Svarandes som ingått partnerskap syn på föräldraskap idag.

Följande tabell visar hur de som ingått partnerskap ser på föräldraskap idag jämfört med övriga svarande. Med tanke på att de som ingått partnerskap överlag är äldre än de övriga, har grupperna delats upp i två åldersgrupper.

Tabell 25: De som ingått partnerskap och de övriga svarandes syn på föräldraskap idag fördelad efter kön. Procent.

Syn på föräldraskap idag	Ingått partnerskap. - 44 år	Ingått partnerskap 45-64 år	Svarande som ingått partnerskap
Tänker ännu inte på om jag vill bli förälder	1	0	1
Har barn, inga tankar på fler barn	9	17	13
Har barn, vill ha fler barn	7	0	4
Har inga barn, men räknar med att få	13	1	8
Vill ha barn, men inser att det aldrig kommer att bli så	10	6	8
Vill inte ha barn	31	32	32
Har inga tankar på att bli förälder nu kanske sen	13	2	8
Är för gammal för att bli förälder	8	40	22
Tänker på det, vet ej vad jag vill	7	1	5
Ej svar	1	-	0
Totalt	100	100	100
Bastal	452	331	783

Syn på föräldraskap idag	Övriga- -44 år	Övriga 45-64 år	Övriga svarande
Tänker ännu inte på om jag vill bli förälder	2	0	2
Har barn, inga tankar på fler barn	8	23	13
Har barn, vill ha fler barn	5	3	5
Har inga barn, men räknar med att få	20	2	14
Vill ha barn, men inser att det aldrig kommer att bli så	10	6	9
Vill inte ha barn	21	25	22
Har inga tankar på att bli förälder nu kanske sen	22	2	16

Är för gammal för att bli förälder	2	36	12
Tänker på det, vet ej vad jag vill	10	2	7
Ej svar	0	1	0
Totalt	100	100	100
Bastal	965	402	1367

Av tabellen framgår att de som ingått partnerskap i högre grad uppger att de bestämt sig för att inte bli föräldrar och även att de anser sig för gamla för att bli föräldrar. Utav dem som inte har barn idag är de som inte har ingått partnerskap är i högre grad inställda på att bli föräldrar. De som inte har ingått partnerskap svarar också i högre grad att de inte har tänkt sig att bli föräldrar nu, men kanske längre fram. Bland dem som redan idag har barn är det inga större skillnader mellan hur man ser på föräldraskap oavsett om man har ingått partnerskap eller inte.

Hur ser de som idag är i de "barnafödande" åldrarna på föräldraskap jämfört med dem som var det för 10 år sedan?

Av följande tabell framgår att det var en större andel kvinnor i 35-44-årsåldern då som hade barn jämfört med idag. En del av förklaringen hänger säkert ihop med att fler kvinnor idag (oavsett sexuell läggning) väntar längre än kvinnor gjorde tidigare med att föda barn. 1997 var det allra vanligast att det nyfödda barnets mamma var 30 år gammal, medan den vanligaste åldern 1990 var 26 år. (Mer statistik om familjesammansättning finns i "Barn och deras familjer 1998", Demografiska rapporter 1999:3, SCB). En annan del av förklaringen är säkert de förändrade levnadsmönstren bland framförallt yngre homosexuella personer, som idag lever betydligt mer öppet än man gjorde för bara ett tiotal år sedan.

Har en öppen kommunikation med mina barn och de tar allt mycket bra. Vi vuxna krånglar alltför ofta till det. Genom att vara sig själv så går allt bra.

Tabell 26: De svarandes som idag är 30–44 år och 45–54 år syn på föräldraskap för 10 år sedan samt de svarandes som idag är yngre än 35 år och 35–44 år syn på föräldraskap idag fördelad efter kön. Procent.

Syn på föräldraskap för 10 år sedan	Kvin. 30-44 idag	Kvin. 45-54 i dag	Män 30-44 i dag	Män 45-54 i dag
Jag var mycket ung för 10 år sedan	2	-	3	-
Hade barn, inga tankar på fler barn	9	30	3	14
Hade barn, ville ha fler barn	5	8	2	2
Hade inga barn, men räknade med att få	32	3	14	4
Ville ha barn, men insåg att det aldrig skulle bli så	21	15	33	33
Ville inte ha barn	10	13	24	18
Hade inga tankar på att bli förälder då	18	23	18	22
Var för gammal för att bli förälder	-	9	0	3
Minns inte vad jag tänkte om att ha barn då	3	-	3	3
Totalt	100	100	100	100
Bastal	430	173	605	347

Syn på föräldraskap idag	Kvin. - 34 i dag	Kvin. 35-44 i dag	Män -34 i dag	Män 35-44 i dag
Tänker ännu inte på om jag vill bli förälder	1	-	4	2
Har barn, inga tankar på fler barn	7	17	2	9
Har barn, vill ha fler barn	7	13	2	3
Har inga barn, men räknar med att få	31	14	20	9
Vill ha barn, men inser att det aldrig kommer att bli så	6	11	10	13
Vill inte ha barn	13	26	18	36
Har inga tankar på att bli förälder nu kanske sen	23	4	34	14
Är för gammal för att bli förälder	0	9	1	5
Tänker på det, vet ej vad jag vill	12	7	9	9
Totalt	100	100	100	100
Bastal	320	302	355	438

En större andel av kvinnorna i åldrarna 35–44 år och av männen räknar idag med att bli föräldrar än vad man gjorde för 10 år sedan. Andelarna bland både kvinnor och män som ville ha barn, men

insåg att de aldrig skulle bli föräldrar för 10 år sedan är betydligt högre än motsvarande andelar idag.

Alternativen "hade inga tankar på att få barn då, hade bestämt att inte bli förälder och minns inte vad man tänkte då" är inte lika enkla att jämföra med svarsalternativen för idag, eftersom de kan överlappa varandra på lite olika sätt.

Omedvetet har omgivningens syn på homosexualitet format min bild av mig själv som "icke-önskad" förälder. Det har tagit mig många år att förstå att jag sannolikt inte är en sämre förälder än någon annan men nu börjar tiden rinna ut. Hade det varit accepterat och vanligt förekommande hade jag sannolikt skaffat barn tidigare i livet.

De erfarenheter jag har av mina homosexuella vänner som har barn är att de barnen kommit till efter mycket tänkande, planerande och längtande – de barnen borde ha alla förutsättningar att bli lyckliga individer som verkligen känner sig älskade. Där finns inte/hittar man inte de barn som far illa, som kommit till av misstag eller är oönskade.

Det måste vara individens lämplighet och önskan som avgör om man kan tänkas bli en bra förälder eller ej - inte vilket kön ens partner har.

Låt också alla de barn som redan finns och lever med homosexuella föräldrar få sin rätt i samhället som alla andra barn.

De svarandes som är yngre än 45 år idag syn på föräldraskap idag och om 5 år.

Hur ser de som är yngre än 45 år gamla (dvs. de som idag framförallt är i "barnafödande" åldrar) på föräldraskap idag och hur tror de att de kommer att ställa sig till föräldraskap om 5 år? Det framgår av följande tabell.

Tabell 27: De svarandes som idag är i åldrarna upp till 45 år syn på föräldraskap idag och om 5 år fördelad efter kön. Procent.

Syn på föräldraskap idag	Kvin -34 i dag	Kvin. 35-45 i dag	Män -34 i dag	Män 35-45 i dag
Tänker ännu inte på om jag vill bli förälder	1	-	4	2
Har barn, inga tankar på fler barn	7	17	2	9
Har barn, vill ha fler barn	7	13	2	3
Har inga barn, men räknar med att få	31	14	20	9
Vill ha barn, men inser att det aldrig kommer att bli så	6	11	10	13
Vill inte ha barn	13	26	18	36
Har inga tankar på att bli förälder nu kanske sen	23	4	34	14
Är för gammal för att bli förälder	0	9	1	5
Tänker på det, vet ej vad jag vill	12	7	9	9
Ej svar	0	0	0	0
Totalt	100	100	100	100
Bastal	320	302	355	438

Trolig syn på föräldraskap om 5 år	Kvin. -34 i dag	Kvin. 35-45 i dag	Män -34 i dag	Män 35-45 i dag
Har ett barn, räknar inte med fler barn	9	10	6	4
Har fått barn och räknar nog med fler	16	6	4	3
Har barn nu, ej fått fler	5	10	2	3
Har barn nu, har fått fler	8	19	2	10
Har inga barn, men räknar med att få	19	1	20	4
Vill nog ha barn, men insett att det aldrig blir så	9	5	12	12
Har nog bestämt mig för att inte ha barn	12	8	18	21
Är för gammal för att bli förälder	2	33	3	25
Kan ej föreställa mig vad jag kommer att tänka	20	7	32	16
Ej svar	0	1	1	2
Totalt	100	100	100	100
Bastal	320	302	355	438

Personligen har jag aldrig känt mig hindrad att skaffa barn oavsett samhällets regler eller normer. När och om jag vill ha barn kommer jag att arrangera det – med eller utan samhällets hjälp!

Jämförelser mellan dåtid, nutid och framtid.

Utav de ca 260 personer som hade barn för 10 år sedan, uppger ett 25-tal att de idag vill ha fler barn. Av de närmare 350 personer som för 10 år sedan inte hade barn, men räknade med att få, har ett 70-tal barn idag och ca 130 räknar med att få det. Men ett 50-tal av dem som för 10 år sedan räknade med att bli föräldrar, har idag insett att de inte kommer att bli det eller också har de bestämt sig för att inte bli det.

Ett 25-tal personer av de ca 530 som för 10 år sedan inte hade några tankar på att bli förälder, är föräldrar idag. En femtedel av dem vill inte ha barn idag men kanske i framtiden. Närmare hälften av dem har dock idag bestämt sig för att de inte vill bli föräldrar.

Utav det 175-tal personer som för 10 år sedan själva var mycket unga och inte hade några tankar på barn, är ett 15-tal föräldrar idag och ett 50-tal räknar med att bli det. Ytterligare ett 60-tal tror att de kanske vill ha barn längre fram.

Hur ser man på föräldraskap fem år fram i tiden?

Utav dem som redan har barn räknar ett 75-tal med att ha fått fler barn om fem år. Det gör också ett 170-tal av de 260 personer som idag inte har barn men som räknar med att få det. Ytterligare ett 60-tal av dem tror att de om 5 år vill ha barn, medan resten är mer osäkra på framtiden. Av dem som svarar att de idag inte vill ha barn men kanske senare, räknar ett 60-tal med att de om 5 år vill bli föräldrar.

Andel som hade, som har och som eventuellt kommer att ha barn.

För 10 år sedan hade 264 eller 12 procent av de 2150 personerna egna biologiska eller adopterade barn. Idag är 416 eller 19 procent föräldrar till egna biologiska/adopterade barn. Om de som idag inte är föräldrar men räknar med att vara det om 5 år också skulle få egna barn, kommer andelen av de 2150 som då är föräldrar att uppgå till 29 procent. Läger vi till dem som tycker att det är dags att börja skaffa barn om 5 år ökar andelen till 36 procent.

Synen på föräldraskap och öppenhet om den egna sexuella läggningen.

De allra flesta som har deltagit i undersökningen lever öppet om sin sexuella läggning, men vissa skillnader finns och i följande tabell visas synen på föräldraskap efter grad av öppenhet. Utav de svarande som idag har barn och gärna vill ha fler och de som inte har barn men räknar med att få är andelen som lever öppet störst, nästan alla väljer alt. 1-2 i fråga 2b. De som idag vill ha barn, men som har insett att de aldrig kommer att bli förälder är den grupp som lever minst öppet och en femtedel av dem väljer svarsalternativ 3-5 i fråga 2b.

Tabell 28: Syn på föräldraskap fördelad efter öppenhet. Procent.

Grad av öppenhet	Har barn vill ej ha fler	Har barn vill ha fler	Har ej barn räknar med att få	Vill ha, men inser att det ej blir så	Bestämt sig för att ej vilja ha barn
Helt öppen inför alla	48	62	55	43	46
Öppen inför ganska många, men inte alla	38	35	37	38	41
Öppen inför ett begränsat antal personer	11	5	5	11	9
Öppen inför ett fåtal personer	3	1	1	8	2
Inte berättat det för någon	-	-	-	0	0
Ej svar	0	1	1	-	1
Totalt	100	100	100	100	100
Bastal	272	95	262	186	543
Gruppens andel av samtliga	13	4	12	9	25

Det känns absurt att jag nu när jag bestämt mig för att jag vill ha barn är det så stora hinder i vägen, medan jag har heterosexuella vänner som blir med barn "på löpande band". Det är svårt för mig att bestämma mig för om jag vill ha en aktiv pappa eller inte. Det blir givetvis mer invecklat ju fler som är inblandade, samtidigt som det blir tungt att vara helt ensam om ansvaret för sitt barn om man inte har en aktiv pappa. Jag tänker annonsera och se vem jag kommer i kontakt med, så får vi diskutera saken

da (om jag hittar någon som det känns rätt med och som tycker det känns rätt med mig). En helt annan sak som jag kan tänka mig är jobbig med att som lesbisk skaffa barn, är att ens lesbiskhet blir ännu mer osynlig. Alla förutsätter att en mamma är heterosexuell. Jag är hur som helst på det klara med att jag inte tänker skaffa barn inom ramen för en kärleksrelation. Sådana är alldeles för osäkra att bygga något långsiktigt på.

Vill bli förälder idag

De svarande som idag vill bli föräldrar ombads uppge vilket sätt de helst skulle få barn på om de kunde välja fritt. Likaså på vilket eller vilka sätt de idag kan tänka sig att få barn på. Det är 790 personer eller 37 procent av de svarande som har svarat att de vill bli föräldrar idag om det bara hade varit möjligt (fråga 8a). Förmodligen har några av dem som svarat på frågan uppfattat den mer som en viljeyttring än som något som man räknar med skulle kunna bli verklighet inom en rimlig framtid, även om alla de sätt att få barn på som räknas upp i frågan blev möjliga (t.ex. förutom att få möjlighet till adoption skulle även de åldersgränser som idag tillämpas vid adoptioner behövas ändras). På fråga 8b har 701 personer svarat hur de kan tänka sig att bli föräldrar idag, men alla dessa räknar dock inte med att bli föräldrar. Endast ungefär 45 procent av dem har på fråga 6b uppgivit att de räknar med att få barn.

En del av de svarande väljer mer än ett sätt som de helst skulle vilja bli förälder på, därför redovisas i tabellerna i detta avsnitt hur stora andelar av samtliga inom gruppen som väljer de olika sätten. Summan av procentvärdena i kolumnerna blir alltså inte 100, vilket de skulle blivit om varje person svarat med bara ett svar. Procentvärdet för varje alternativ är beräknat på bästalet för gruppen.

De som ingått registrerat partnerskap är den grupp som i dagsläget skulle komma att beröras av en lagändring om adoption. Hur den gruppen önskar bli föräldrar framgår av följande tabell.

Tabell 29: Registrerade partners önskemål om sätt att bli förälder på jämfört med de övriga som vill bli föräldrar idag. Procent.

Vill helst bli förälder genom ...	Registrerade partners	Övriga	Samtliga
Samlag	7	15	13
Privat insemination	21	32	28
Vald donator, vid sjukhus i Sverige	20	25	23
Oavsett donator, vid sjukhus i Sverige	8	9	9
Vid sjukhus eller liknande utomlands	1	2	2
Ensamstående adoption	3	11	8
Gemensam adoption	58	31	40
Bastal	275	515	790

Tabellen visar att det är skillnader i önskemålen om sätt att bli förälder på mellan dem som ingått registrerat partnerskap och de övriga. Mer än hälften av dem som ingått registrerat partnerskap och vill bli föräldrar idag, skulle helst vilja adoptera gemensamt och nästan hälften skulle helst välja insemination (eller provrörsbefruktning). Bland de övriga som vill bli föräldrar idag svarar en knapp tredjedel att de vill adoptera gemensamt. Två tredjedelar vill bli föräldrar med hjälp av någon form av insemination (eller provrörsbefruktning). Femton procent svarar att de helst skulle skaffa barn genom samlag.

Min barnlängtan är jättestor. Jag har träffat en man (bög) och vi försöker just nu bli med barn. De som vill och kan ta hand om barn ska göra sitt bästa för att förverkliga sin dröm. Jag vill gärna bilda stor härlig familj med ny kvinna, badas barn och härliga bögpappor. Massor av kärlek, skratt och lite bråk med respekt för varandra

Önskemålen om sätt att bli förälder på skiljer sig också åt mellan dem som är homosexuella och dem som är bisexuella, vilket visas av följande tabell.

Tabell 30: Önskemål om sätt att bli förälder på fördelade efter sexuell läggning. Procent.

Vill helst bli förälder genom ...	Homosexuella	Bisexuella	Summa
Samlag	9	43	13
Privat insemination	29	25	28
Vald donator, vid sjukhus i Sverige	24	20	23
Oavsett donator, vid sjukhus i Sverige	9	3	9
Vid sjukhus eller liknande utomlands	2	-	2
Ensamstående adoption	8	5	8
Gemensam adoption	42	26	40
Bastal	698	80	790

(I summa kolumnen ingår även svaren från 12 personer som uppgivit osäker eller annan sexuell läggning).

Av tabellen framgår att det framförallt är de bisexuella som helst får barn genom samlag och drygt 40 procent av de bisexuella som vill bli föräldrar idag har markerat det sättet. Det mest valda sättet bland de homosexuella personerna som vill bli föräldrar idag är gemensam adoption, som väljs av drygt 40 procent.

Bland de svarande som idag har hemmaboende barn i hushållet, har 125 personer svarat att de skulle vilja ha barn idag. Dessa personer önskar i högre grad än samtliga att få barn genom insemination (privat insemination 36 procent, på sjukhus med vald donator 29 procent, på sjukhus oavsett donator 12 procent), medan man inte i riktigt lika hög grad vill få barn genom samlag (9 procent) eller genom gemensam adoption (34 procent).

Om man fördelar de 790 personer som skulle vilja skaffa barn idag efter graden av samlevnad, så väljer hälften av de sammanboende 'gemensam adoption', vilket även 30 procent av särbos och nästan lika stor andel av de ensamstående gör. De som är ensamstående svarar 'samlag' i högre grad än de sammanboende (23 resp. 7 procent). Cirka 15 procent av ensamstående som vill kunna ensamståendeadoptera, vilket jämfört med de sammanboende är en tre gånger så stor andel. När det gäller övriga sätt att få barn på, är skillnaderna mellan de olika samlevnadsformerna mycket liten.

Det är däremot betydligt större skillnader mellan kvinnor och män när det gäller hur man helst skulle vilja få barn idag om det gick. Männerna vill helst adoptera - ensamma eller gemensamt (60 procent). En fjärdedel av männen skulle välja privat insemina-

tion. Övriga svarsalternativ väljs av mellan 1 och 18 procent av männen. Kvinnorna har inget av alternativen så tydligt utpekat som männen. En knapp tredjedel föredrar privat insemination, en tredjedel föredrar insemination eller provrörsbefruktning på sjukhus med vald donator och en knapp tredjedel föredrar gemensam adoption. Övriga svarsalternativ väljs av mellan 2 och 16 procent av kvinnorna.

Jag och min sambo har nu försökt bli gravida via insemination i utlandet i tre år och inte lyckats. Det tär på var och en av oss och vår på vår relation. Visserligen har vi klarat en rejäl kris för två år sedan och blivit en ännu bättre familj, men priset var högt. Hade vi haft möjlighet att inseminera på hemorten, hade vi besparat oss de jobbiga resorna - och kostnaderna förstås.

Tabell 31: Önskemål om sätt att bli förälder på fördelade efter kön. Procent.

Vill helst bli förälder genom ...	Kvinnor	Män	Summa
Samlag	6	18	13
Privat insemination	30	27	28
Vald donator, vid sjukhus i Sverige	33	15	23
Oavsett donator, vid sjukhus i Sverige	17	1	9
Vid sjukhus eller liknande utomlands	2	2	2
Ensamstående adoption	4	11	8
Gemensam adoption	30	49	40
Bastal	361	428	790

(I summa kolumnen ingår svaren från 1 person där uppgift om kön saknas).

Vilka sätt kan man tänka sig att få barn på idag?

Eftersom alla de sätt man helst skulle vilja få barn på inte är möjliga idag, ombads de som vill ha barn också att uppge vilka sätt de är beredda att försöka bli föräldrar på idag. Med de sätt som är tillgängliga att bli förälder på idag valde 701 personer (33 procent av samtliga) att svara på frågan.

I denna andra fråga om sätt att få barn på undrade vi på vilket eller vilka sätt de svarande kan tänka sig att få barn på idag. Av följande tabell framgår att det sätt flest kan tänka sig är privat insemi-

nation. Därefter kan kvinnorna tänka sig insemination eller provrörsbefruktning vid sjukhus eller liknande utomlands, medan männen kan tänka sig ensamadoption.

Tabell 32: Tänkbara sätt att bli förälder på idag fördelade efter kön. Procent.

Kan tänka sig bli förälder genom ...	Kvinnor	Män	Summa
Samlag	12	29	21
Privat insemination	74	54	63
Insemination eller provrörsbefruktning vid sjukhus eller liknande utomlands	44	19	31
Ensamstående adoption	24	42	33
Bastal	329	371	701

(I summa kolumnen ingår svaren från 1 person där uppgift om kön saknas).

Utav dessa 701 personer lever 90 procent öppet och utav dessa 90 procent eller 631 personer kan två tredjedelar tänka sig att få barn idag genom privat insemination. En tredjedel kan (även) tänka sig genom insemination (eller provrörsbefruktning) utomlands. En tredjedel kan (även) tänka sig ensamstående-adoption och en femtedel kan (även) tänka sig att få barn genom samlag.

Utav de 262 personer som är i åldrarna 25–34 år och de 266 personer som är i åldrarna 35–44 år, svarar hela 72 resp. 67 procent att de idag kan tänka sig att försöka få barn genom privat insemination.

Det är inga större skillnader i sätten att idag försöka få barn på beroende på grad av samlevnadsform, förutom att de som är sammanboende endast i liten grad kan tänka sig samlag.

Hur de som idag har ingått partnerskap och vill ha barn idag, kan tänka sig att få barn framgår av följande tabell. Att få barn genom privat insemination är det sätt som flest kan tänka sig. Men även insemination (eller provrörsbefruktning) vid sjukhus eller annat officiellt ställe utomlands och ensamstående-adoption nämns av en fjärdedel resp. en femtedel av de registrerade partners som vill ha barn idag. Det sätt som endast en mindre del av personerna kan tänka sig är samlag.

Tabell 33: Registrerade partners. Tänkbara sätt att bli förälder på idag fördelade efter kön. Procent.

Kan tänka sig bli förälder genom ...	Kvinnor	Män	Summa
Samlag	4	15	10
Privat insemination	57	38	46
Insemination eller provrörsbefruktning vid sjukhus eller liknande utomlands	37	14	24
Ensamstående adoption	18	25	22
Bastal	118	156	274

Adoptionen ska vara för barnets skull, inte för föräldrarnas. Jag tycker att det är en mänsklig rättighet att alla barn ska ha rätt till en familj som tar väl hand om det, däremot tycker jag INTE att det är en mänsklig rättighet för alla vuxna att ha barn. En familj som är bra för barnen spelar det ingen roll om den är homo- eller hetero.

Föräldrar

En femtedel av de svarande eller 416 personer är föräldrar. Alla dessa 416 personer som har barn bor inte med sina barn, många är vuxna och andra bor i stort sett enbart hos sin andra förälder, men 40 procent av dem har hemmaboende barn, dvs. barn som bor där hela tiden, halva tiden ("växelvis" boende) eller under "helger" (dvs. mindre än halva tiden). Utav dessa personer med hemmaboende barn är en fjärdedel ensamstående, en fjärdedel sörbos och hälften sammanboende. Förutom dessa personer med egna hemmaboende barn har drygt 5 procent av samtliga uppgett att de bor tillsammans med en partner vars barn är hemmaboende hos dem. I antalssiffror betyder detta att i de 295 hushållen med hemmaboende barn har 172 svarande sina egna barn i hushållet och 123 svarande har sin partners barn boende i hushållet. I 80 av dessa 295 hushåll har båda parter hemmaboende barn.

Dessutom har ett 25-tal svarande uppgett att barn till den svarande eller till partnern bor där då och då och 120 svarande har barn som flyttat hemifrån. De som inte har svarat på fråga 11a, men har barn enligt fråga 6, är en handfull personer, men utifrån deras ålder kan man anta att deras barn idag är vuxna.

Sammanfattningsvis har ca 20 procent av de svarande barn. Knappt 10 procent av de svarande har egna biologiska/adopterade som är hemmaboende barn hela eller delar av tiden. Utav dem som har barn som inte är hemmaboende är merparten vuxna barn.

Den svarandes barn.

Eftersom de svarande kan ha flera barn och ha blivit förälder på mer än ett sätt, redovisas i tabellen nedan hur stora andelar av samtliga inom gruppen som har markerat de olika alternativen. Summan av procentvärdena i kolumnerna blir alltså inte 100. Procentvärdet för varje alternativ är beräknat på bastalet för gruppen.

I tabellerna i detta avsnitt är procentvärdena beräknade dels av samtliga kvinnor resp. män, dels av de 357 kvinnor och män som besvarat fråga 11a med något av de tre första svarsalternativen.

Tabell 34: Den svarandes barn fördelade efter kön på den svarande. Procent.

Den svarandes barn	Kvinnor	Män	Summa
Egna biologiska	23	12	16
Adopterade	1	1	1
Särskilt förordnad vårdnadshavare för barnet	0	-	0
Medmamma/medpappa	7	1	3
Bastal	837	1311	2150

Den svarandes barn	Kvinnor med egna barn enl.fr.11a	Män med egna barn enl.fr.11a	Summa
Egna biologiska	97	94	96
Adopterade	2	7	4
Särskilt förordnad vårdnadshavare för barnet	2	-	1
Medmamma/medpappa			
Bastal	196	161	357

Av tabellen framgår att det är vanligare att kvinnor har barn och att kvinnor är medmamma till barn. Andelen kvinnor som har egna biologiska barn är dubbelt så stor som för män. Eftersom vi i de flesta frågorna om barnen bad de svarande att bara svara för egna

biologiska/adopterade barn, är det möjligt att andelen medmammor/medpappor blivit underrapporterad.

I en motsvarande fråga efterfrågades partners barn om man är sammanboende. Följande tabell visar den svarandes partners barn. I de allra flesta fall handlar det om hushåll där de båda vuxna är av samma kön, endast

7 svarande har uppgett att de bor med partner av motsatt kön och egna och/eller partners barn. Dessa personer uppger att antingen de själva eller partnern är bisexuell eller transsexuell.

Tabell 35: Den svarandes partners barn fördelade efter kön på den svarande. Procent.

Den svarandes partners barn	Kvinnor	Män	Summa
Egna biologiska	15	6	10
Adopterade	0	1	0
Särskilt förordnad vårdnadshavare för barnet	0	0	0
Medmamma/medpappa till mitt barn	2	1	1
Medmamma/medpappa till annat barn	0	-	0
Bastal	837	1311	2150

Den svarandes partners barn	Kvinnor med partner med egna barn enl.fr.11c	Män med partner med egna barn enl.fr.11c	Summa
Egna biologiska	96	92	94
Adopterade	2	7	4
Särskilt förordnad vårdnadshavare för barnet	2	1	1
Medmamma/medpappa till mitt barn			
Medmamma/medpappa till annat barn			
Bastal	132	84	216

Tabellen visar att kvinnornas partners i högre grad har egna barn än männens. Att det också är vanligare att barnen bor hela tiden hos kvinnorna visar följande tabeller om barnens boende.

Nästa tabell visar hur mycket barnen bor hos den föräldern som har besvarat enkäten. Av samtliga svarande har 10 procent egna barn boende hos sig hela tiden eller 'växelvis' (dvs. bor halva tiden

hos vardera föräldern). För kvinnorna är denna andel 21 procent och för männen 3 procent.

Tabell 36: De svarandes barns boende fördelat efter den svarandes kön. Procent.

Barnen bor hos den svarande	Kvinnor	Män	Summa
hela tiden	16	2	7
halva tiden	5	1	3
mindre än halva tiden	1	3	2
mycket sällan	0	1	1
Bastal	837	1311	2150

Barnen bor hos den svarande	Kvinnor med egna barn enl.fr.11a	Män med egna barn enl.fr.11a	Summa
hela tiden	54	14	36
halva tiden	17	11	14
mindre än halva tiden	2	19	10
mycket sällan	1	9	5
Bastal	196	161	357

Dessutom uppger 2 kvinnor och 12 män att de har barn som aldrig har bott hos dem (1 procent av samtliga svarande).

Motsvarande fråga ställdes om partners barns boende hos dem. Av samtliga svarande har 5 procent svarat att deras partners barn bor hos dem hela tiden eller 'växelvis' (dvs. bor halva tiden hos vardera föräldern). Det är framförallt kvinnorna som har en partner vars barn bor hos dem (9 procent). Motsvarande andel för männen är 1,5 procent.

Tabell 37: De svarandes partners barns boende fördelat efter den svarandes kön. Procent.

Barnen bor hos den svarande ..	Kvinnor	Män	Summa
hela tiden	8	1	3
halva tiden	2	1	1
mindre än halva tiden	1	2	1
mycket sällan	0	0	0
Bastal	837	1311	2150

Barnen bor hos den svarande..	Kvinnor med partner med egna barn enl.fr.11c	Män med partner med egna barn enl.fr11c	Summa
hela tiden	45	10	31
halva tiden	11	10	10
mindre än halva tiden	7	21	13
mycket sällan	1	7	3
Bastal	132	84	216

Dessutom uppger 9 män att deras partner har barn som aldrig har bott hos honom/henne.

De svarandes egna biologiska eller adopterade barn

Frågorna 12–17 om barnen gäller den svarandes egna biologiska eller adopterade barn samt barnen till de tre svarande som är särskilt förordnade vårdnadshavare.

Ett 50-tal personer har i fråga 6 uppgivit att de har barn, men har inte svarat på frågorna om de egna barnen. Dessa personer är företrädesvis äldre och det är nog rimligt att anta att frågorna inte känts aktuella att besvara om barnen är vuxna och i många fall även har egna barn. Det finns också 15 personer som inte besvarat fråga 11, men som har svarat på fråga 12 (och i vissa fall även någon eller några av de övriga frågorna om barnen).

Hur många barn har de som svarat på frågan?

Sammanlagt är det 372 föräldrar (90 procent av dem som har egna barn) som har uppgivit hur många barn de har och tillsammans har dessa 372 personer 653 barn – ”stora och små”, men vi har bara åldersuppgift för 636 av dem. Sedan varierar det lite mellan frågorna hur många som har besvarat dem och för hur många barn. Vissa frågor är dessutom besvarade för fler barn än dem som vi fått åldersuppgift för.

Drygt 40 procent av de 636 barnen med känd ålder är myndiga, dvs. 18 år eller äldre, medan 372 barn fortfarande är omyndiga. Den stora majoriteten av de vuxna barnen har tillkommit i heterosexuella relationer, tre procent är adopterade och för 10 procent av de vuxna barnen är tillkomstsättet inte ifyllt.

De omyndiga barnens tillkomstsätt.

I följande tabell har de omyndiga barnen delats in i tre åldersgrupper med förskolebarnen (0–5 år) i en grupp, låg- och mellanstadiebarn i en grupp (6–12 år) och högstadiebarnen plus de äldre tonåringarna (13–18 år) i den sista gruppen.

Tabell 38: Barnens tillkomst fördelad efter barnens åldrar. Procent.

Hur har barnen kommit till?	16-18 år + högstadiebarn födda 1981-86	Låg+mellan- Stadiebarn födda 1987-93	Förskolebarn födda 1994-99
Samlag i fast heterosexuell relation	75	60	27
Samlag i tillfällig heterosexuell relation	7	9	4
Privat insemination	2	19	58
Insemination eller provrörsbefruktning på sjukhus i Sverige	-	-	2
Insemination eller provrörsbefruktning på sjukhus el. likn utomlands	-	-	3
Adoption via adoptionsorganisation	2	-	3
Privat internationell adoption	2	4	-
Ej svar	12	8	3
Summa	100	100	100
Bastal=antal barn	114	159	99

Dessutom har vi fått uppgift om tillkomstsätt för ytterligare 12 barn, 7 är födda i heterosexuella relationer (varav tre var tillfälliga), 4 genom privat insemination och 1 genom insemination eller provrörsbefruktning utomlands.

Av tabellen framgår att tyngdpunkten för tillkomstsätt av barnen har flyttat från samlag i fast heterosexuell relation för de äldre barnen till privat insemination för de yngre barnen, speciellt för dem som är födda efter mitten av 1990-talet.

Min flickvän och jag åker till den enda lagliga inseminationskliniken i Danmark för att försöka bli med barn. Där finns bara för evigt anonyma donatorer. Vi har tvingats välja detta sämre alternativ (för barnet) p.g.a. diskrimineringen i svensk lagstiftning. Tråkigt tycker vi. Vårt andra bekymmer är att en av oss inte kommer att erkännas som förälder enl. samma lagstiftning. Vi hoppas starkt på att detta kommer att ändras

snart, så att vi båda blir helt kända föräldrar i alla aspekter, eftersom vi i praktiken kommer att vara lika mycket föräldrar, oavsett vem av oss som kommer att bära och föda de barn vi hoppas få.

Vem har vårdnaden om barnen?

I tabellen nedan visas vem som har vårdnaden för de omyndiga barnen.

Tabell 39: Vårdnaden om barnen fördelad efter barnens åldrar. Procent.

Vem har vårdnaden?	16-18 år + högstadiet barn födda 1981-86	Låg+mellan- stadiet barn födda 1987-93	Förskolebarn födda 1994-99
Båda föräldrarna	60	61	58
Den svarande föräldern	23	23	30
Den andra föräldern	6	13	9
Ingen, barnet är vuxen	10	-	-
Annan vårdnadshavare	-	2	3
Ej svar	1	1	-
Bastal=antal barn	114	159	99

Det är inga skillnader mellan barnen i de tre åldersgrupperna vad gäller vem som har vårdnaden om dem.

De flesta barn som fötts under de senaste fem åren har tillkommit genom privat insemination. Många av dem som idag inte har barn, men gärna vill ha, skulle föredra att få barn genom privat insemination framför andra sätt att få barn på. Vad har detta för betydelse för vårdnaden om barnen? Hur ser erfarenheten ut hittills för de barn vars föräldrar besvarat enkäten?

Vårdnadshavare för barn födda efter...	Båda biologiska föräldrarna	Den svarande föräldern	Den andra biologiska föräldern
.... privat insemination	43 procent	36 procent	16 procent

(Här till kommer 5 procent av dessa barn som har annan vårdnadshavare).

Barnens umgängesmönster med den andra biologiska föräldern

Det finns inga stora skillnader (utöver förväntade) i umgängesvanorna med den andra föräldern mellan de olika åldersgrupperna. Den äldsta gruppen umgås inte lika mycket varje vecka med den andra föräldern, men om man ser till hur umgängesvanorna ser ut för barn med skilda eller separerade föräldrar i hela befolkningen, så är det samma skillnader där. Tonårsbarn ägnar sig i hög grad åt andra aktiviteter som tar tid från umgänget med föräldrar oavsett om man bor två eller bara en förälder. Ser man till alla barn i befolkningen träffar 8 procent av 16-17-åringarna sin frånlevande förälder flera gånger i veckan och 15 procent träffas någon gång i veckan (se Barn och deras familjer 1998, Demografiska rapporter 1999:3, SCB).

Tabell 40: Barnens umgänge med andra föräldern fördelat efter barnens åldrar. Procent.

Hur ofta träffar barnet den andra föräldern?	16-18 år + högstadiet barn födda 1981-86	Låg+mellan- stadiet barn födda 1987-93	Förskolebar n födda 1994-99
Flera gånger i veckan	15	26	27
Någon gång i veckan	26	25	22
Någon gång i månaden	19	13	14
Mer sällan, har ingen mer förälder, barnet vuxet	33	23	28
Ej svar	6	13	8
Totalt antal barn	114	159	99

Det är 4 procent av äldsta gruppen, 1 procent av mellersta gruppen och 1 procent av yngsta gruppen som inte har en andra biologisk förälder.

Barnens öppenhet om föräldrarnas sexuella läggning.

Här har de svarande kunnat välja mer än ett svar. Summan av procentvärdena i kolumnerna blir alltså inte 100, vilket de skulle blivit om varje person svarat med bara ett svar. Procentvärdet för varje alternativ är beräknat på bästalet för gruppen. Föräldrarna har markerat vad de känner till vad gäller barnen. Det går inte att utläsa om föräldrarna har hoppat över en del fråga eller om de inte känner till

hur det är. Men det förefaller som om de flesta föräldrar som har besvarat frågan har svarat för hur öppen barnet är om föräldrarnas läggning bland sina kamrater, men att de sedan har hoppat över hur det är i skolan eller andra mer "offentliga ställen". Många föräldrar med äldre barn har kanske inte tyckt att frågan varit relevant för dem att svara på.

Tabell 41: Barnens öppenhet om förälderns sexuella läggning fördelad efter barnens ålder. Procent.

Hur öppen är barnet om föräldrarnas sexuella läggning?	-19 år	18-13 år	12-6år	5-0 år
Öppen om det bland vänner och kamrater	51	32	43	18
Bara öppen om det för några få vänner och kamrater	21	24	13	1
Inte alls öppen om det bland vänner och kamrater	12	32	15	2
Öppen om det på dagis/skola m.m.	4	3	23	15
Inte öppen om det på dagis/skola m.m.	2	10	4	-
Barnet är för litet	-	4	15	76
Bastal=antal barn	264	114	159	99

Av tabellen framgår att de vuxna barnen är mer öppna om föräldrarnas sexuella läggning än vad tonårsbarnen är. Frågan är besvarad för större delen av barnen. Däremot är det få föräldrar till de äldre barnen som har besvarat frågeställningen om öppenhet i mer "offentliga" sammanhang.

Hur öppna är barnens föräldrar om sin sexuella läggning?

Vi frågar föräldrarna om vilka personer eller grupper av personer i barnens vardagsliv, som de har informerat om sin sexuella läggning. Men alla barnen bor inte tillsammans med den förälder som besvarat enkäten, därför har det kanske inte heller varit aktuellt för dessa föräldrar att ge någon information. En del barn växer eller har vuxit upp i en omgivning där "alla" redan visste att föräldern levde homosexuellt, så de grupper vi efterfrågar behövde inte informeras. Andra barn har en homosexuell förälder, men denna förälder är ensamstående och har ingen partner. Det finns säkert också en del barn som inte har velat att föräldern skulle informera alltför många. I andra fall var barnet så pass vuxet när

föräldern började leva homosexuellt, att det därför inte varit särskilt aktuellt med någon information. Med tanke på detta redovisas först en tabell över hur öppna föräldrarna till barn i de olika åldersgrupperna är samt om föräldrarna lever tillsammans med någon partner eller inte..

Tabell 42: Förälders grad av öppenhet om den sexuella läggningen fördelad efter barnens åldrar samt efter om föräldern lever tillsammans med partner eller som ensamstående. Procent.

Föräldrarnas öppenhet om sexuell läggning	-19 år	18-13 år	12-6år	5-0 år
Helt öppen inför alla	43	39	48	62
Öppen inför många, men inte alla	42	45	40	31
Öppen inför ett begränsat antal personer	12	11	8	5
Bara öppen inför ett fåtal personer	3	4	3	-
Inte öppen för någon	-	-	-	-
Ej svar	-	1	1	2
Totalt	100	100	100	100
Bastal	137	528	740	520

Föräldrarnas öppenhet om sexuell läggning	Lever med partner och eget barn	Är ensamstående med eget barn
Helt öppen inför alla	73	27
Öppen inför många, men inte alla	23	56
Öppen inför ett begränsat antal personer	2	14
Bara öppen inför ett fåtal personer	-	3
Inte öppen för någon	-	-
Ej svar	2	-
Totalt	100	100
Bastal	139	76

Vem eller vilka i barnens omgivning har föräldrarna informerat om sin sexuella läggning?

I den frågan skulle föräldrarna ange för vilket barn det varit aktuellt att informera. Men eftersom vi inte känner till hur länge föräldern levit homosexuellt, går det inte att avgöra för hur många av de äldre barnen som det varit aktuellt att informera. Det är därför mest intressant att se på svaren för de två yngsta ålders-

grupperna. Man måste vid tolkning av tabellen också ha i minnet att alla barn inte bor (större delen av tiden) tillsammans med den förälder som besvarat enkäten. Man bör också tänka på övriga situationer som nämnts tidigare och som kan spela en roll när det gäller i vilken mån föräldern väljer att informera.

Tabell 42: Föräldrarnas information om sin sexuella läggning fördelad efter barnens åldrar. Procent.

Vem har föräldern informerat om sin sexuella läggning?	-19 år	18-13 år	12-6år	5-0 år
Dagispersonal/"dagmamma"	9	14	27	56
Andra föräldrar på dagis/hos dagmamma	6	6	18	43
Personal i skola/fritids	10	25	55	7
Klasskamrater	10	10	21	3
Klasskamraters föräldrar	9	14	38	5
Andra vuxna i samband med fritidsverksamhet	10	11	22	12
Bastal=antal barn	264	114	159	99

Tabellen visar att för mer än hälften av de minsta barnen har den förälder som besvarat enkäten informerat om sin sexuella läggning på dagis eller hos dagmamma och i nästan lika hög grad även andra dagisbarns föräldrar. För en stor andel av barnen i låg- och mellanstadieåldern är också personal och klasskamraters föräldrar informerade. För ungefär en femtedel av barnen har föräldrarna berättat för klasskamrater till barnen om sin läggning.

Blir barnen mobbade eller har de blivit det? Oroar sig föräldrarna för det?

Endast enstaka barn har berättat för sina föräldrar att de blir mobbade eller retade (enligt föräldrarna). Mellan 2 och 8 barn i varje åldersgrupp har sagt att de blir mobbade på grund av föräldrarnas sexuella läggning, men det är lika många barn som mobbas av andra skäl. Ungefär lika många barn (de minsta undantagna) har tidigare blivit mobbade på grund av föräldrarnas sexuella läggning, men det är något fler som tidigare blev mobbade av andra skäl.

Det är bara ett mindre antal barn som har föräldrar som är oroliga för att barnet är eller kan komma att bli utsatt för mobbning. Det är främst för barnen i låg- och mellanstadieåldern som

föräldrarna oroar sig, för en tredjedel av dessa barn svarar föräldrarna att de känner sig oroliga för att barnen ska bli (eller är) mobbade på grund av föräldrarnas sexuella läggning. Andelen barn vars föräldrar känner oro för mobbning av andra orsaker är ungefär hälften så stor. I övrigt är det bara föräldrar till enstaka barn som sagt sig känna oro för något av det som finns uppräknat i fråga 14a (svårighet att få kamrater, svårt att sova, ängslig och orolig, aggressiv och får ofta vredesutbrott). Flertalet (56 procent av kvinnorna och 60 procent av männen) av de 372 föräldrar som svarade på fråga 12a (där de uppgav antalet barn), har hittills inte oroat sig för något av det som fanns uppräknat i fråga 14a.

Lite drygt en fjärdedel av de 372 föräldrarna har svarat ja på frågan om det funnits perioder under barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt p.g.a. föräldrarnas sexuella läggning. I många fall har det varit i samband med skilsmässa eller att föräldern började leva homosexuellt. Kvinnorna har i något högre grad än männen svarat ja på den här frågan (30 resp. 22 procent). Några sökte hjälp för barnens eller för egen del och alla svarsalternativen är nämnda av mellan 3 och 22 föräldrar.

Det är svårt för barn som är födda i heterosexuellt förhållande.
--

De egna hemmaboende barnens kontakter med släkt och vänner

Hur ofta träffar de hemmaboende barnen släktingar, grannar och andra vänner till familjen?

Hemmaboende egna barn har 172 av föräldrarna. Följande tabell visar hur ofta barnen till föräldrar med egna hemmaboende barn träffar släkt och vänner. Tabellens bastal är alltså de 172 föräldrarna och procentsiffrorna i varje rad blir tillsammans 100 procent.

Tabell 43: Barnens kontakter. Radprocent= 100.

Mitt/mina barn träffar	Minst en gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång i kvartalet
släktingar på min sida	31	27	19
släktingar på min partners sida	10	17	17
släktingar på den andra biologiska/ adoptivförälderns sida	15	26	16
Grannar/grannfamiljer	63	8	1
Andra vänner till familjen	70	19	1

Mitt/mina barn träffar	Någon enstaka gång	Sällan eller aldrig	Inte aktuellt + ej svar
släktingar på min sida	9	5	9
släktingar på min partners sida	18	9	29
släktingar på den andra biologiska/ adoptivförälderns sida	10	12	21
Grannar/grannfamiljer	9	4	15
Andra vänner till familjen	-	-	10

Närmare 60 procent av dessa föräldrar har barn som träffar släktingar på den egna sidan minst någon gång i månaden. Det är vanligare att barnen träffar förälderns släktingar ofta, om den svarande föräldern är en mamma (60 resp. 53 procent). Detta gäller också för partners släktingar. Även när det gäller den andra biologiska förälderns släktingar är det mammornas släktingar barnen träffar mest, för här svarar hälften av männen att barnen träffar den andra förälderns släktingar minst en gång i månaden, medan motsvarande andel för kvinnorna är lägre (37 procent). När det gäller grannar och andra vänner till familjen är det inga skillnader mellan könen.

Barnens aktiviteter.

Följande tabell visar hur ofta barnen till föräldrar med egna hemboende barn ägnar sig åt olika aktiviteter. Tabellens bastal är alltså de 172 föräldrarna och procentsiffrorna i varje rad blir tillsammans 100 procent.

Tabell 44: Barnens aktiviteter. Radprocent= 100.

Mitt/mina barn	Minst en gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång i kvartalet
är på dagis eller fritids	51	-	-
är aktiva i idrotter eller sporter	39	4	-
är aktiva i andra föreningar	33	4	1
är hemma hos kompisar	68	12	-
har kompisar hemma hos oss	66	13	1

Mitt/mina barn	Någon enstaka gång	Sällan eller aldrig	Inte aktuellt + ej svar
är på dagis eller fritids	-	-	49
är aktiva i idrotter eller sporter	2	5	50
är aktiva i andra föreningar	1	4	57
är hemma hos kompisar	1	4	15
har kompisar hemma hos oss	3	-	17

Den enda delfråga där svaren för barnen ser olika ut beroende på om föräldern är kvinna eller man, är sista delfrågan om hur ofta barnen har kompisar hemma hos sig. Här svarar 63 procent av kvinnorna att barnen har kompisar hemma minst någon gång i veckan, medan motsvarande andel för männen är hela 78 procent.

På fråga 15b om något av barnen har helt andra vanor vad gäller umgänge än vad syskonen har, är det bara åtta föräldrar som har svarat ja. På fråga 15c om man gör något särskilt för att barnen ska träffa vuxna av andra könet, (om man är sammanboende med någon av samma kön), svarar de flesta att det inte behövs. Endast två personer svarar att det nog skulle behövas och nio personer svarar att man gör något särskilt.

Jag tror att homosexuella är precis lika medvetna som alla andra om att barn under sin uppväxt behöver såväl manliga som kvinnliga förebilder för att utvecklas till harmoniska självständiga människor. Och att de homosexuella som har barn också medvetet ser till att deras barn knyter nära kontakter med vuxna av båda könen.

Dessutom har barn till homosexuella föräldrar ofta dubbel uppsättning av föräldrar eftersom många homosexuella par väljer att skaffa barn med ett annat homosexuellt par. Och vad kan vara bättre? Det är viktigt att alla barn har vuxna förebilder av båda könen och det är inget som säger att barn till homosexuella föräldrar inte får detta, även om förebilderna inte finns i samma hem.

Jag tycker att barnet behöver både en kvinnlig och en manlig förebild. Men det går ju att få på många sätt!

Föräldrarnas åsikter om barnens relationer.

I tabellen nedan redovisas hur stora andelar av föräldrarna som tycker att deras barn har särskilt nära relation till de uppräknade.

Tabell 45: Hemmaboende barns särskilt nära relationer fördelade efter den svarandes kön. Procent.

Barnen har särskilt nära relation till ...	Föräldern är kvinna	Föräldern är man	Summa
min nuvarande partner	57	43	52
släkting på min sida	54	28	45
släkting till min partner	14	5	11
syskon	31	21	27
min partners barn	2	2	2
den andra föräldern	48	52	49
den andra förälderns partner	14	26	18
annan f.d. parter till den svarande	6	3	5
lärare i skola, fritids, dagis	13	16	14
kamrat	37	48	41
kamrats förälder	7	9	8
annan person	19	16	18
Bastal	114	58	172

Det är inga stora skillnader i svaren mellan män och kvinnor. Men en något större andel av mammorna tycker att deras barn har en nära relation till deras nuvarande partner än vad papporna gör. Likaså är det en större andel av mammorna som tycker att deras

barn har en särskilt nära relation till en eller flera av de egna släktingarna.

Ytterligare en fråga om barnens relationer till personer i deras omgivning ställdes. I den undrade vi om barnen just nu har dålig relation till någon eller några av sina närmaste. I följande tabell redovisas hur stora andelar föräldrarna som tycker att deras barn just nu har en dålig relation till någon av de uppräknade.

Tabell 46: Hemmaboende barns dåliga relationer fördelade efter den svarandes kön. Procent.

Barnen har just nu dålig relation till ...	Föräldern är kvinna	Föräldern är man	Summa
den svarande föräldern	1	2	1
min nuvarande partner	2	2	2
släkting på min sida	8	14	10
släkting till min partner	4	9	5
syskon	1	2	1
min partners barn	-	-	-
den andra föräldern	18	12	16
den andra förälderns partner	7	3	6
annan f.d. parter till den svarande	2	2	2
lärare i skola, fritids, dagis	3	-	2
kamrat	-	-	-
kamrats förälder	-	-	-
annan person	1	2	1
Bastal	114	58	172

Av tabellen framgår att väldigt få föräldrar tycker att deras barn har en dålig relation just nu till någon. De få som tycker det, svarar att barnen just nu har en dålig relation till den andra föräldern.

Hur de svarande med hemmaboende barn blivit bemötta i olika sammanhang

I fråga 17 undrade vi hur de föräldrar som har hemmaboende barn under åren har blivit bemötta i olika sammanhang där de öppet redovisat att de lever homosexuellt.

På mödravården har i stort sett alla som svarat på frågan (59 kvinnor och 21 män) blivit mycket bra eller bra bemötta. Två

personer tycker att de blivit ovänligt bemötta, tre att man uppträtt diskriminerande och tretton svarande tycker att man på mödravården reagerat förvirrat.

Bemötandet i familjerätten har man mer delade meningar om. De flesta har blivit bemötta väl (53 personer), men tjugotre personer tycker att man på familjerätten uppträtt förvirrat, tio att man varit ovänlig, fem att man varit aggressiv, sju att man uppträtt diskriminerande och sex att man varit hotfulla i familjerätten.

Familjerätten har visat sig totalt okunnig och arrogant i frågan om homosexualitet och homosexuellt föräldraskap.

Sjukvården har man övervägande positiva erfarenheter av (175 personer). Men trettiosex personer tycker att man inom sjukvården uppträtt förvirrat, sju att man varit ovänlig, två att man varit aggressiv och tre att man uppträtt diskriminerande.

Bemötandet i försäkringskassan har också varit övervägande gott (98 personer). Men trettiofem personer tycker att man på försäkringskassan uppträtt förvirrat, elva att man varit ovänlig, två att man varit aggressiv och fem att man uppträtt diskriminerande.

Personalen på dagis har med få undantag bemött de svarande väl (51 personer). Bara nio personer tycker att man på dagis har uppträtt förvirrat och en att man varit ovänlig.

Utav andra dagisbarns föräldrar har bara ett fåtal negativa erfarenheter (121 personer bra bemötta). Tretton personer tycker att andra föräldrar har uppträtt förvirrat, två att de varit ovänliga och två att de varit aggressiva.

Personalen i skolan har man också blivit bemött väl av (139 personer). Några undantag finns dock och tolv personer tycker att man i skolan har uppträtt förvirrat, två att man varit ovänlig, en att man varit aggressiv och tre att man uppträtt diskriminerande.

Utav andra elevers föräldrar har bara ett mindre antal negativa erfarenheter (139 personer bra bemötta). Tjugo personer tycker att andra föräldrar har uppträtt förvirrat, åtta att de varit ovänliga, en att de varit aggressiva och fyra att de uppträtt diskriminerande.

Grannarna, till sist, har man också mest bara positiva erfarenheter av (264 personer). Arton personer tycker dock att grannar uppträtt förvirrat, tio att de varit ovänliga, tre att de varit aggres-

siva, fyra att man uppträtt diskriminerande och en att de varit hotfulla.

Slutord.

Många, många av de svarande har skrivit ner sina tankar och åsikter om homosexuellt föräldraskap oavsett om man själv är förälder eller inte. Man skriver om bekymmer och oro för hur det ska gå rättsligt för barnet om något händer dem själva. Det är många som skriver om sin längtan efter barn och en hel del har också på olika sätt aktivt börjat försöka bli föräldrar, men det finns också en del som skriver om att barn är inte allt och att man aldrig har varit intresserad av att bli förälder.

Jag drömmer ofta mardrömmar om att jag dör och vår son rycks ifrån sitt hem. Min fru tänker också ofta på detta. Vi har ju skaffat honom gemensamt efter många års planerande. Han är vårt gemensamma barn och det känns som ett slag i ansiktet varje gång det kommer papper t.ex. från Försäkringskassan, där det klart och tydligt står att jag är ensam vårdnadshavare. Jag hoppas det blir en ändring innan han blir så stor att han förstår att i samhällets ögon har han bara en förälder. Hur ska vi kunna förklara så han inte blir ledsen att hans ena förälder är ingenting och han kan inte arva henne på samma sätt som han ärver mig. Vi är hans värld och familj. Varför ska vi behöva ha dessa tankar och problem. Tänk om vi bara kunde njuta av att vi lyckades bli en familj.

Jag oroar mig ofta för vad som händer om jag dör när mina barn är små. Rycks de bort från min partner och sitt hem för att bo hos pappan som jag har gemensam vårdnad med? Min partner har varit med från början, det kunde lika gärna varit hon som fött barnen. Jag kan absolut inte tänka mig att barnen ska bo heltid hos sin pappa. Jag skulle vilja att min partner kunde "ta över" vårdnaden om jag dog. Så att hon och pappan blir gemensamma vårdnadshavare. Detta är mycket viktigt för mig. Jag vill ju inte att barnen mister både mig och sin extra mamma och att de rycks ur sin vardag, som de ju har i vårt hem.

Jag är en ensamstående man som planerar att skaffa barn med två lesbiska kvinnor. Det känns viktigt för mig att jag inte på något lagligt sätt kan komma utanför föräldraskap/vårdnad. Även om kvinnorna registrerar sig. DET ÄR MYCKET VIKTIGT!

Då allt för många av oss homosexuella föräldrar inte är tillräckligt öppna med vår läggning tror våra barn att de är ensamma med sin situation. Det kan upplevas som ett utanförskap.

Homosexuella har redan barn. Om homosexuella diskrimineras och diskvalificeras genom att förbjudas att adoptera, ger man en signal till alla barn som idag lever med homosexuella föräldrar att deras familjesituation är "fel" och konstig. Det blir kanske några jobbiga "övergångsår" innan alla accepterar tanken, men utvecklingen kan inte stoppas och lagändringar bör genomföras.

Förvisso har jag en längtan att skaffa barn. Men - detta är inget självändamål. Min make och jag väljer att leva ett privilegierat liv, ur ekonomisk synvinkel, i stället, med allt vad det innebär av att kunna förverkliga sina drömmar.

Jag är helt emot att sträva efter en "heterosexuell" livsstil. Villa, Volvo och vovve hör inte ihop med mig. Om jag mot förmodan skulle få för mig att skaffa barn skulle det ske den naturliga vägen. Jag skulle hellre uppfostra barnet själv än ihop med en partner av samma kön.

Bilaga I

Sammanställning av svaren, från de respondenter som har omyndiga barn, på de öppna frågorna 7, 14 b och 18 i enkäten; Din syn på barn och familjebildning.

Ålder; 46 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det enda som gäller är att förälder/föräldrar älskar sina barn. Homosexuellt förhållande har den fördelen att den homosexuelle verkligen har funderat över vem man är och vad man vill. Vill man då ha barn, kommer barnet att vara välkommet.

Argument mot att skaffa barn;

Homosexuella förhållanden (män) kan vara svåra att hålla länge (egen erfarenhet). Man kan bli "överbeskyddande och alldeles för tydlig hur viktigt det är att acceptera att vi alla är lika". Barnen måste tidigt lära sig att tackla att man är annorlunda p.g.a. familjen. Kan vara en styrka.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har aldrig upplevt något konstigt med att vara pappa till tre barn och samtidigt vara bög. Grunden i allt är äkta kärlek till sina barn. Det handlar inte om en Gay-revolution utan bara det. Finns den så spelar alla era frågor i enkäten i stort sett ingen roll. Det som dock är intressant är om homosexuella kan (om man gör det på ett avspänt sätt) ge barnen ett annorlunda sätt att se på sig själv och omvärlden.

Nu kommer jag med "den perfekta barnuppfostran"!!

Ja, så ser jag *min* uppfostran eller möjlighet för mina barn att bli lyckliga och förstående i sitt liv. Det är (som jag ser det) mycket utvecklande och harmoniskt att ha en bög som pappa i ett tidigare "heterosexuellt förhållande".

Risken i sådana här undersökningar är att ta fram det *negativa*. Jag har bara upplevt det som positivt.

Är det inte positivt att se andra dimensioner, t.ex. att vi är olika kön, sexualitet, kultur. *Det* tror jag mycket på.

Egentligen är det *bara* kärleken som räknas. Så enkelt är det. Här är jag. Jag har verkligen åsikter och tycker att man *inte* ska överdriva betydelsen som en Gay-moment.

En av de stora fördelarna är att när ett nytt förhållande startar så blir det en "kompis" inte en ny mamma.

Ålder; 56 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella vill på samma sätt som heterosexuella ha barn.

Barn i homosexuella familjer mår lika bra, utvecklas på samma sätt och får inte större uppmärksamhet än barn i heterosexuella familjer.

Ålder; 43 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Längtan att leva med barn, se dem växa upp och utvecklas. Tron att vi skulle bli bra föräldrar. Skulle tro att argumenten inte är annorlunda för heterosexuella.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag lever med min fru och två barn. Barnen har jag längtat efter och planerat i fjorton år tillsammans med min fru innan de kom. De känns verkligen som mina, även om min fru födde dem, så det blev konstigt för mig att inte fylla i de frågor som rör barn i familjen eftersom jag inte är biologisk förälder. Jag är förälder och ses som förälder i den heterosexuella omvärlden vi lever i, t.ex. har jag blivit ombedd att vara ordförande i den föräldrakooperativa skolan som våra barn går på.

En oro som finns är vad som händer om min fru dör. Vi har skrivit ett barnabrev tillsammans med fadern, där vi vill att jag ska få ta över hennes vårdnad. Kommer det att tas hänsyn till?

Socialt, ekonomiskt, moraliskt är vi tre föräldrar till våra två barn, så ser verkligheten ut, även i andra homosexuella barnfamiljer. Det bästa skulle vara om lagarna kunde spegla den verkligheten.

Ålder; 47 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Finns massor!

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Bara positivt. Det enda som kan bli negativt är det växlande boendet. Men det känns mest för föräldrarna, inte så mycket för barnet, tror jag.

Ålder; 46 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

En viktig del av livet – den viktigaste! Tror att vi har mycket bra förutsättningar att ta hand om barn. Barnet blir *mycket* välplanerat.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Planerar att bli pappa till två barn med två kvinnor som lever tillsammans. Bara positivt.

Ålder; 45 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

En kärleksfull fostran av ett barn kan inte vara fel.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, De äldsta barnen tyckte det var jobbigt i början när jag berättade. De var femton år då.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Fråga 2, börjar med att fråga om sexuell läggning, jag är bisexuell. Resten av enkäten tyder på att det inte är så intressant och jag hade väldigt svårt att svara på frågorna, eftersom det förutsätter att man inte lever med den biologiska föräldern. Jag gör det – därav svårigheter att svara på en del frågor. Har i sex år även haft en särbo av samma kön som varit del av familjen.

Jag ser enbart positivt på föräldraskap för alla, oavsett sexuell läggning.

Ålder; 26 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella är precis lika bra föräldrar som heterosexuella. De har samma behov och längtan efter barn och ska inte nekas barn. Homosexuellas barn är i allmänhet mycket välplanerade och efterlängtade. De får mycket kärlek av sina föräldrar.

Argument mot att skaffa barn;

Samhället är fortfarande mycket homofobiskt. Kan barnet råka illa ut?

Ålder; 37 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Ser inte situationen annorlunda för eller emot att få barn vare sig man lever homo – eller heterosexuellt.

Ålder; 41 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Naturligtvis ska vi vara föräldrar ifall vi vill och eftersom jag alltid hade sett mig själv som en bra förälder/mamma så har min sexuella läggning aldrig varit ett hinder för mig. Vem jag delar mitt liv med har ingenting med ifall jag är en bra förälder eller inte, utan hur jag själv står i livet som människa.

Argument mot att skaffa barn;

Att jag inte missade biologielektionen i skolan, att jag inte kunde skaffa barn med min älskade kvinna endast, som jag tror att de flesta förälskade tänker att man endast vill skaffa barn med den man älskar. Ser inga andra argument emot utan ovanstående nämnda, alltså den biologiska.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Ibland är jag väldigt trött på att samhället utgår ifrån och ifrågasätter oss att hur har du blivit bemött, vilka problem har du stött på, osv. Samhället skapar alldeles för mycket problem för oss homosexuella föräldrar eller utgår alltid ifrån att vi har problem men det är inte alltid så, utan för mig och min familj är det de bästa som har hänt.

Samhället är skyldiga att se oss positivt och det är väldigt viktigt för mina älskade barn.

TACK!

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Man skaffar barn om man vill det och känner att man skulle bli en bra förälder.

Ålder; 60 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag är mogen, har accepterat min läggning och har bra ekonomi.

Argument mot att skaffa barn;

Andras fördomar mot homosexualitet.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

I vårt fall hade vi känt mamman och hennes sambo länge. Vi snackade noga igenom allt tyckte vi. När mamman blev gravid med min dotter så ändrades kvinnornas attityd. Sambon blev svartsjuk på min roll som pappa och mamman ställde helt upp på sin sambo. Jag och min partner som hade långtgående planer att ha barnet tillsammans alla fyra som en stor familj blev chockade av kvinnornas plötsliga förändring och elaka försök att utesluta oss. Vi har emellertid varit på stridiga och har lyckats, efter inblandning av familjerätten, få ett umgängesrättsavtal. Dom vägrar emellertid all upplysning om barnet och försöker på alla sätt utesluta oss. Som lesbiska så säger de att de är en tillräcklig familj för dottern X. Nu är X så stor att hon själv kan säga ifrån och hon *vill* träffa mig och min partner. Hon tycker att vi är "världens bästa pappor" som hon säger. Dottern är min stora lycka (tillsammans med min underbara man) men jag har ständigt dåligt samvete mot X därför hennes solidaritet ständigt sätts på prov (eftersom hon ju älskar oss alla fyra). X har alltså blivit ett "skilsmässobarn". Men hon kan i alla fall glädja sig åt att ha fyra nära vuxna som älskar henne. Men herre jävlar vad kvinnor kan vara knepiga, särskilt om de omedvetet och egoistiskt hävdar mammans rätt till kontroll över barnets liv.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Kan vara alla slags argument som heterosexuella även har. T.ex. längtan efter att skaffa barn, viljan att bli förälder, är argument att skaffa barn. Det har inget med homo eller hetero att göra anser jag.

Argument mot att skaffa barn;

Man ska inte skaffa barn om man inte vill ha barn, eller tror sig kunna göra sitt allra bästa med att vara förälder, oavsett hetero- eller homosexuell läggning.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag oroar mig ofta för vad som händer om jag dör när mina barn är små. Rycks de bort från min partner, och sitt hem, för att bo hos pappan som jag har gemensam vårdnad med? Min partner har varit med från början, det kunde lika gärna varit hon som fött barnen. Jag kan absolut inte tänka mig att barnen ska bo heltid hos sin pappa. Jag skulle vilja att min partner kunde "ta över" vårdnaden om jag dog. Så att hon och pappan blir gemensamma vårdnadshavare. Detta är mycket viktigt för mig och det finns en hel del oro över ev. sjukdom och död.

Jag vill ju inte att barnen då mister både mig och sin extra mamma, och att de rycks ur sin vardag, som de ju har i *vårt* hem.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barnet är mycket önskat och blir mer välkommet än i många "straighta" familjer. Får dessutom förhoppningsvis många som älskar och tar hand om det. Förmodligen större empatiförmåga, då barnet lever i ett "utanförskap" från början.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har aldrig mött negativ inställning till mig p.g.a. sexuell läggning. Är omtyckt av de flesta. Har lätt för socialt umgänge. Min son verkar bli likadan. Jag tror inte han får några problem. Är gladlynt, pigg och positiv till det mesta.

Ålder; 34 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Självförverkligande.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

P.g.a. att mitt barn föddes i en tillfällig heterosexuell relation samt att jag vid det tillfället befann mig i en komma-ut-process, kom jag och hans moder överens om att hon ensam skulle ta vårdnaden. Villkoret från hennes sida var att jag skulle avsäga mig all framtida kontakt (främst p.g.a. min homosexualitet). Nu i vuxen ålder är detta något som jag ångrar och ofta tänker tillbaka på.

Ålder; 31 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma skäl som för heterosexuella par.

Argument mot att skaffa barn;

Samman skäl som för heterosexuella par.

Ålder; 54 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Ger lycka att ge trygghet och värme i en kontakt med barnet. Den relationen är unik och kan inte ersättas av något annat.

Argument mot att skaffa barn;

Mitt fall: Komplicerat och smärtsamt (kanske även för barnet) att dela barnet mellan två familjer – mammans och pappans.

Allmänt: Inga argument emot om barnet från början finns i *en* familj.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Ett barn skall så långt det är absolut möjligt få ha kännedom om vem som är deras far! Därför är anonym insemination förkastligt.

Vid adoption skall *i första hand* heterosexuella föräldrar väljas, så länge som homosexualitet anses vara "lite udda".

"Förälder" blir den som finns i barnets vardag och som skänker trygghet och värme. Sedan spelar det övriga inte så stor roll.

Jag som "bara" är en biologisk pappa är inte förälder. Möjligen något som liknar en snäll farbror eller den som morfar var för mig.

Ålder; 47 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

För att man *vill* ha barn.

Ålder; 34 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Att skaffa barn är ingen rättighet, det är en känsla som är lika för hetero- och homosexuella.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Vi är som andra småbarnsföräldrar. Samma glädje och samma problem. Vår dröm är att min fru ska få adoptera vår son, nu blir allt så krångligt t.ex. vad som gäller vid dödsfall. Jag drömmer ofta mardrömmar om att jag dör och vår son rycks ifrån sitt hem. Min fru tänker också ofta på detta. Vi har ju skaffat honom gemensamt efter många års planerande. Han är vårt gemensamma barn och det känns som ett slag i ansiktet varje gång man får t.ex. papper från försäkringskassan där det klart och tydligt står att jag är ensam vårdnadshavare. Jag hoppas det blir en ändring innan han blir så stor att han förstår att i samhällets ögon har han bara en förälder. Hur ska vi kunna förklara, så att han inte blir ledsen, att hans ena förälder är ingenting och att han inte kan arva henne på samma sätt som han ärver mig. Vi är hans värld och familj. Varför ska vi behöva ha dessa tankar och problem. Tänk om vi bara kunde få njuta av att vi lyckades bli en familj.

Ålder; 58 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Förmodligen samma skäl som heterosexuella har. Och dessa är många. Individuella. Och sexualitetens inriktning påverkar inte om man vill skaffa barn.

Argument mot att skaffa barn;

Om man inte sätter barnets bästa främst.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Mitt barn har fyra föräldrar. Öppna homosexuella. Om homosexualitet ska barnet få veta allt av oss fyra – när tiden är mogen. Ingen annan ska berätta något som vi inte redan har berättat. Vi är och kommer alltid att vara öppna homosexuella och alltid försvara vårt barn mot ev. hot från homofobiska individer/sammanslutningar. Vi kommer att ha stöd av familj, släkt, arbetsgivare, kollegor, vänner etc.

Vårt barn är fyrdubbelt älskat. Barnets trygghet och välbefinnande är vår ledstjärna. Barnet är fyra år och älskar oss alla fyra.

Ålder; 41 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla människor oavsett sexuell läggning bör ha möjlighet att skaffa barn.

Argument mot att skaffa barn;

Bristande motivation att vara förälder (detta oavsett sexuell läggning).

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, skilsmässan från den biologiska fadern.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har valt att bibehålla familjestrukturen med barnens biologiske far. Detta därför att vi samarbetar bra och har alltid delat lika.

Mina lesbiska partners kommer och går. Har inte planer på att bli sambo eller gift/partner på nytt. Det är möjligt att jag i framtiden träffar någon som jag önskar leva med, men för tillfället är det inte aktuellt. Detta har inget med sexuell läggning att göra, utan snarare med livsfas.

Ålder; 54 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

En mänsklig rättighet om man vill ha barn.

Argument mot att skaffa barn;

Udda familjebildningar mot vad som är "normalt" i dag.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har själv aldrig önskat egna barn (fick nog som "storasyster" tror jag) men jag tycker att homosexuella ska kunna få skaffa och uppfostra barn om de så önskar.

Jag tror inte att man är sämre förälder som homosexuell. Inte heller tror jag att barnet tar skada av en sådan uppväxt förutsatt att man är ärlig mot sig själv och barnen.

Man måste stå för sin läggning i en förälder-barn relation mer tydligt och det kan naturligtvis vara tufft men det är alltid tufft att stå upp för sig själv och den man är i den heterodominerande omgivningen.

Ålder; 37 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Man vill ha barn.

Argument mot att skaffa barn;

Man vill inte ha barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har inte skaffat barn därför att det inte intresserar mig. Min sexualitet har inte haft med beslutet att göra.

P.S. jag skulle vilja att alla kunde få välja/välja bort barn oberoende av sin sexualitet. Det är ju andra kvaliteter som bestämmer om man kan bli en bra förälder.

Ålder; 39 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barnet/barnen får föräldrar som verkligen vill ha barn och inte bara "räkar" bli föräldrar.

Argument mot att skaffa barn;

Om man inte har någon bekant, släkting av det andra könet som förebild för barnet.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, när hon såg tidningen i oktober med alla rasisterna på foton, och jag förklarade att dessa människor inte tycker om homosexuella. Hon sa att hon var glad över att jag inte var gift med min partner för då kanske de skulle komma och skjuta oss.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

På 70-talet var det fortfarande konstigt om någon i klassen var skilsmässobarn och det var mycket hysch-hysch om det. Idag är det så för oss. Om fler skaffar barn och står upp för det kommer det snart inte vara så mycket hysch-hysch. Barnen tycker inte att det är något "hemskt" förrän vuxna har "lärt" dem det.

Ålder; 28 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag har barn sedan tidigare, men har nu träffat kvinnan i mitt liv utan barn. Hon vill gärna ha barn senare i livet och jag tror att det barnet kommer att leva mycket tryggt med oss och dess två andra pappor, eller bara en pappa.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Träffade min sambo när jag redan hade tre barn, sedan heterosexuellt levande, men vår familj har aldrig mått bättre eller varit mer harmonisk än det är idag. Vi är ett team och barnen har två trygga vuxna som har valt att leva detta liv.

Ålder; 43 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Enkelt, för att jag önskade barn samt han ville också ha barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Har två barn idag. Ett barn är jag så kallad plastpappa åt. Den biologiska pappan var min partner för fyra år sen. Efter det tog slut, så beslöt vi att hon skulle stanna hos mig. Hon bor hos mig under veckan och hälsar på sin pappa två gånger i månaden. Hon är hos sin mamma också två gånger i månaden.

Mitt andra barn är endast sex månader bor 50 % hos mig och 50 % hos sin mamma.

Ålder; 38 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är inte den sexuella läggningen som avgör om man blir en bra förälder eller inte. En eller två homosexuella föräldrar vet att hon/han har ögonen på sig och månar därför om att bli ännu bättre som mamma/pappa (kan man ju hoppas i alla fall).

Argument mot att skaffa barn;

Att det finns människor som inte BEGRIPER det ovan skrivna.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag hoppas, med min öppenhet gentemot mitt barn, få honom att se tolerant på sin omgivning och inte utgå ifrån något som andra kallar " normalt " utan att inse att mänskligheten är lika rik på skiftningar som en REGNBÅGE!

Ålder; 39 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag har mycket kärlek att ge, erfarenhet att lära ut samt en önskan om att få ett eget barn som delvis har likheter med mig själv. Att få återuppleva glädjen och nyfikenheten som ett barn har, samt många andra argument för.

Argument mot att skaffa barn;

Att mitt barn ska bli särbehandlat i "samhället" Många personer (släkt), är inblandade då jag och pappan ej lever tillsammans, men pappan ändå är aktiv. Många viljer att ta hänsyn till, kompromissa osv.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Barn är inte något som alla *kan* få eller ens ska ha. Men om en människa (oavsett om man är heterosexuell, bisexuell eller homosexuell) är något så när hel i personligheten, dvs. har en sund psykisk och fysisk hälsa och är beredd att ta ansvar för att uppfostra ett barn, så ska man få göra det. Det är upprörande att man får adoptera barn i familjer som är heterosexuella men har "dolda gamla problem" som man ofta förbiser, då heterosexualitet ses som det normala, trygga.

Det är upprörande att en ensamstående kvinna eller man kan adoptera men inte en kvinna eller man som lever med samma kön i ett stabilt förhållande. Att man ej ser partnern som ett stöd och tillgång för detta barn. Barn kan aldrig skämmas bort, barn kan aldrig få för mycket kärlek. Idag i heterosexuella förhållanden finns barn i alla konstellationer, halvsyskon, fjärdedels-syskon och allt

vad det kan heta. Min erfarenhet är att vårt förhållande med mitt barns pappa och min partner är väl övertänkt och inte något "vind för väg"-tänkande. Se helheten i dag i stället för att vara fördomsfull för denna grupp av föräldrar.

Ålder; 36 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Egentligen är hela frågan fel ställd (även om jag inser varför den är ställd). Det finns inga "för" eller "emot".

Längtan efter barn, önskan att få barn är det enda som kan vara vägledande. Det är det enda vi har. (Det kan gå åt pipsvängen då också – garantier kan aldrig ges) Ett annat svar kan dock vara: Barnen blir eventuellt mer vidsynta i synen på människor, på manligt/kvinnligt m.m.

Argument mot att skaffa barn;

Vuxnas fördomar – men det är ett skenargument också.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jo, jag har några kommentarer att göra. För mig var det svårt att fylla i enkäten, då frågorna inte fungerade för den livssituation jag är och har varit i. Jag både har och inte har barn. Jag både är och inte är förälder.

För närvarande, vilket framgår av enkätsvaret, lever jag som ensamstående. Dock har jag barn – men inte ett biologiskt.

Min före detta pojkvän har ett biologiskt barn, en pojke (tillkommet i ett heterosexuellt förhållande). Jag och pappan träffades när pojken var fyra år, och han växte upp med oss, alltså levde med oss (vilket är ovanligt – oftast bor barn till homosexuella med kvinnor, eller med en ensam "bögpappa").

Det var vi två män som ordnade förskola, hämtade och lämnade, var på föräldramöten, som fick tjata om tandborstning, läsa sagor och pussa godnatt och allt som hör till ett barns liv och uppfostran. Pojkens mamma var, vid den tiden då jag kom in i hans liv, rätt frånvarande – skötte inte sina helger som hon skulle - så till slut sa vi aldrig vilken helg som var "mammahelg", för att han inte skulle

bli besviken om det inte blev av (han var ännu så liten så att han hade svårt att hålla reda på tiden). Så småningom, efter ett par år, började mamman dock sköta sina helger klanderfritt igen.

Nåväl. Jag och pojken kom varandra mycket nära från början. På barns enkla vis uppfattade han mig som en förälder (han valde – inte jag!) och jag blev också ”pappa” för honom. Inga konstigheter för honom att använda det ordet för oss båda – mycket medveten ändå vem som var vem, förstås. Men han såg väl till funktionen, kan jag tänka – och en förälder av manligt kön är liksom ”pappa”.

Hans förhållande till omgivningen var/är okomplicerad. Delvis beror det säkert på oss vuxna också. Barn ska inte lära sig ha hemligheter om hur man har det – det ska inte ett barn behöva bära eller ta ansvar för – så för oss (hans pappa och mig) var det självklart att vara öppna med vår familjesituation. Var det någon som ”uttalade” något om oss, så var det pojken, genom att t.ex. säga där sitter ”mina pappor”, till någon som han börjat prata med på tunnelbanan.

På förskolor och i skolan har vi än så länge inte mött problem. På en förskola sa personalen att de förstod och hade tänkt fråga, om vi inte sagt det själva. I skolan visade sig fröken ha en homosexuell bror!

Däremot har han ju börjat förstå, nu när han är äldre, att det finns människor som har synpunkter på homosexuella (och invandrare t.ex.) och han kunde uttrycka oro för vad som skulle kunna hända under Stockholm Pride – han hade ju läst och hört om att homosexuella blir nedslagna.

Efter det att pojkens pappa och jag separerade har jag fortsatt ha kontakt med pojken. Han kommer till mig regelbundet, sover över ibland, har bott vissa veckor hos mig (medan jag och min f.d. fortfarande bodde i samma område). Nu senast sov han över hos mig före julafton, vi köpte och klädde granen och delade ut julklappar och allt låter så himla puttigt och tjusigt, så man kan kräkas!

Självklart är detta mitt barn – biologin är underordnad. Jag och pojken älskar varann, så enkelt är det. Och det har sina fördelar också att jag inte är biologisk far till honom – jag blir ytterligare en vuxen att ty sig till, men som samtidigt kan stå lite utanför, vara en betraktare åt honom, kanske tar jag saker lite lugnare – men det är nog snarare en personlighetsfråga. Det som försvårar för mig är ju att jag inte har något formellt inflytande på barnets uppväxt – om eventuella konstigheter skulle uppstå. (Jag vet inte hur det skulle

gå till heller.) Jag kan inte bestämma. Visst, jag kan säga vad jag tycker men ingen behöver ta hänsyn till det. Eller att jag t.ex. inte kan öppna ett sparande i hans namn (utan att hans biologiska mor eller far skulle ha tillgång till pengarna, vilket jag inte vill), eller ta en livförsäkring som tillfaller honom i fall jag skulle avlida.

Värst av allt är dock att mitt umgänge med pojken beror på hans föräldrars välvilja. Vill inte de, då kan jag inget göra. Då får jag vackert vänta på att pojken själv tar kontakt när han blir äldre. Under en period var det också så, tyvärr. Mot pojkens vilja. (Så allt är inte så gulligt, det var väl lugnande!)

Sedan han var fyra år har jag funnits i hans liv, varav fem av dem har vi levt tillsammans under samma tak, och bråkat och skrattat, svurit både häxramsor och kärlek över varandra.

Jag hade inte planerat att skaffa egna barn – det var en anledning till att jag utbildade mig till lärare. Nu fick jag ett ändå. Och visst har jag funderat på om jag också vill ha "egna" barn – biologin spelar ingen roll, utan ett barn som *jag* får ta hand om, som ingen kan dra undan från mig. Jag har tänkt på möjligheten att skaffa barn med ett lesbiskt par. Men då skulle barnet bo hos dem, antagligen. Så jag skulle nog föredra att adoptera – ensam (eller med en eventuell partner). Men då bör det ske ganska snart, eftersom jag tycker att jag inom några år börjar vara lite för gammal. Paradoxalt nog är det inte möjligt – enda sättet vore att ljuga om min homosexualitet, vilket jag tror skulle inverka menligt på barnet!! För jag tycker nämligen öppenheten mot barnet är självklart. Så med åren kanske det slutar med att jag vid 45 tycker det är okej att bli en helg- och penningpappa är ett barn tillsammans med ett lesbiskt par, som tar det dagliga ansvaret. Som det är nu vill jag ha alltihop om det ska vara någon idé. Men då, om tio år, kanske det är alldeles lagom.

Som ni förstår, har jag svårt att begripa hela diskussionen om vi (homo/bisexuella) skulle kunna vara eller är lämpliga föräldrar. Man kan i och för sig ifrågasätta adoption i sig. Men inte huruvida hetero- eller homosexuella skulle lämpa sig bättre än andra. Det beror på helt andra orsaker. Olika familjekonstellationer har alltid funnits. Hur det går för barnen beror främst på kvaliteten i relationerna (och de allmänna sociala villkoren, som bostad, pengar och utbildning! Det är som om man glömmer det perspektivet helt). Sen om det är morfar, morbror, faster, mamma, föräldrars vänner, pappa... det spelar ingen roll. Och idén om att det skulle vara till men för barnet med för många relationer – vilket man till

min förvåning får höra ibland i debatten – är ju befängd. Som om för mycket kärlek skulle vara skadligt! Återigen, det handlar ju om barnet kan och får knyta an. I mitt arbete som lärare ser jag ju snarast motsatsen – brist på personer ungarna kan ty sig till. Psykologin (psykologerna, egentligen), som jag normalt sett hyser förtroende för, klappar fullständigt ihop när homosexuella och barn diskuteras, och påstår plötsligt motsatsen mot vad de vanligtvis säger. Det gör mig verkligen upprörd. Herregud, jag är pappa och det är inte jag som valt det!! Vad ska lagar och förordningar göra åt detta?! Bättre vore väl att stötta barnen. Det hade ju varit roligare med en utredning som tagit utgångspunkt i frågan om hur samhället kan stötta de barn som har homosexuella föräldrar eller lever i sådana familjer – istället för att indirekt utreda om deras föräldrar egentligen duger! För så är det ju, även om de rättsliga också ska undersökas. Ja, det är min uppfattning, i alla fall.

Jag skulle kunna skriva en hel bok om det här! Men det ska jag inte.

Men jag hoppas verkligen att utredningen kommer fram till ett vettigt, mänskligt och demokratiskt förslag. Allt annat vore en kränkning. Mot mig, mot min son. Som om vår kärlek annars inte skulle gälla.

Varma hälsningar extrapappa/lyxpappa

Ålder; 32 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

För mig finns det inget som gör att en homosexuell ej skall eller bör skaffa barn. Tvärtom. Homosexuella är bättre föräldrar anser jag, eftersom de ofta fått jobba mycket med sig själva = mognad och livskunskap. Att ett barn får fler än två föräldrar är också bra.

Argument mot att skaffa barn;

Inget.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Har alltid velat ha barn. Blev biologisk förälder januari -99. Socialen behandlade oss illa och faderskapet är ännu ej fastställt

trots att pojken är 11 månader. Sedan vill vi att han adopteras av medmamman även i Sverige eftersom det är mammorna som sörjer för honom till vardags.

Ålder; 41 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Ger ett stort positivt inslag i tillvaron.

Argument mot att skaffa barn;

Problem med delad vårdnad.

Ålder; 51 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Som homosexuell har man samma längtan efter barn. Man är lika bra föräldrar som hetero. Det är ingen skillnad.

Argument mot att skaffa barn;

Det finns inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Allt prat från exempelvis familjerätten om att givarländerna sätter sig på tvären om vi säger ja till homosexuella adoptioner är nonsens. Vad homosexuella vill är att kunna få bli prövade i sin lämplighet, men bara den tanken är omöjlig. Det kommer ju av utredningen att framgå att sökanden är homosexuell och då kan landet tacka nej till den personen.

Ålder; 28 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Även om man är lesbisk eller bög så finns moderskänslor – känslan av att få ett barn som man får ta hand om och sköta och fostra precis på det sätt som jag gjort om jag vore heterosexuell. Ett barn (eller flera) gör det homosexuella förhållandet mer värdefullt.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det bästa som hänt mig är att jag har fått ett barn. Jag tyckte att mitt förhållande då fick en annan innebörd. Att vi blev en familj.

Nackdelen med privat insemination, där man får leta efter donator genom kontaktannonser, är att man inte lär känna varandra helt och sedan när faderskapspapperet skulle skrivas på (för jag ville att barnet skulle ha papper på vem fadern är) föreslogs det att vi skulle ha gemensam vårdnad trots att de visste att vi inte bodde ihop. Så nu måste det upp i domstol för att häva det. Ska jag och barnet flytta måste fadern skriva på att barnet byter adress. Jag kan inte öppna en bankbok utan faderns påskrift – och han har absolut inget med det att göra. Pappan har aldrig varit med vid olika beslut om dagis m.m. Det är min sambo (vårdnad = ta hand om.) Pappan finns inte där och ställer upp vid sjukdom – det gör min sambo. Pappan har föräldradagar som han aldrig kan ta ut för att han har barnet – dem skulle min sambo behöva för inskolning på dagis, BVC-besök m.m. Det är bra att min sambo nu kan få ut tillfällig föräldrapenning då barnet är sjukt och jag behöver jobba. *Det är min sambo som är den andre föräldern för mitt/vårt barn, inte den man som gav mig sperma!*

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla människor, hetero som homo skall skaffa barn om dom har en längtan.

Argument mot att skaffa barn;
Finns inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag kan inte se några negativa aspekter med homosexuellt föräldraskap – tvärtom. Det finns några viktiga punkter som jag vill förmedla:

1. Öppenheten ang. familjekonstellationen är A och O för barnens psykiska välbefinnande och öppenheten befrämjas av ett politiskt beslut som visar att vi är likvärdiga med resten av samhället vad gäller föräldraskap.
2. Barnen, dvs. barn med föräldrar som är homosexuella, finns och kan inte lagstiftas bort – bana väg för dessa genom vettig lagstiftning.
3. Som homosexuell så borde man vara "exemplarisk" vad gäller t.ex. adoption, eftersom man känner till vad "olikhet" kan innebära eftersom man i de flesta fall har upplevt en uppväxt där man känner sig annorlunda jämfört med andra. En "olikhet" som avtar då man kommer ut och får identifiera sig med likasinnade.
4. Undvik termen homosexuell – eftersom en stor del av befolkningen har någon slags fokus på ordet sex – varför inte något mer neutralt.
5. Konsekvenser med dagens lagstiftning är för mig att jag inte kan adoptera och min längtan efter ytterligare ett barn kvarstår – det är en stor sorg.

Ålder; 44 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Den sexuella läggningen har *liten* betydelse. Vad som är viktigt är att barnet får en trygg och harmonisk uppväxt, att det får mycket tid och kärlek av sina föräldrar, så att det kan utvecklas till en stark och självständig individ.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Få barn är så välplanerade som de som föds av homosexuella föräldrar. De blir inte bara till. Deras ankomst har föregåtts av noggranna överväganden och extraordinära åtgärder för att få till stånd en graviditet. Därför är just dessa barn synnerligen efterlängtade och välkomna. Det viktiga för barnen är inte föräldrarnas sexuella inriktning utan att de får en kärleksfull och trygg uppväxt. Eventuella problem uppstår inte p.g.a. föräldrarnas homosexualitet utan till följd av en okunnig och fördomsfull attityd hos enstaka individer i omgivningen. Med en förändrad lagstiftning kan samhället legitimera homosexuellt föräldraskap och därmed motverka den intolerans som fortfarande finns hos en del människor. För mitt barn innebär nuvarande lagstiftning att hon är diskriminerad, socialt och ekonomiskt, genom att hon inte har rätt till två föräldrar i juridisk mening. För min del betyder rådande lag att jag inte har någon som helst rätt till mitt barn om min partner faller ifrån. Ett rättvisekrav för åtminstone barn med endast en förälder (biologiskt) är möjligheten till närstående-adoption.

Ålder; 33 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är underbart med barn. Varför ska inte vi ha samma rätt som alla andra?

Argument mot att skaffa barn;

Det kan vara mycket svårt för pappan/papporna att komma överens med mamman/mammorna.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är oerhört jobbigt med homosexuella mammor. Man känner att de har ALL makt och kan styra och ställa som de vill. Vi pappor har knappt något att säga till om. Därför bör homosexuella få adoptera.

Ålder; 33 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är så enkelt. Vill man bli förälder bör man bedömas utifrån sina förutsättningar att vara förälder inte något annat. Jag vet massor av heterosexuella personer som har barn men inte ger dessa någon uppmärksamhet alls! Det borde samhället ifrågasätta.

Argument mot att skaffa barn;

Är man inte villig att ta emot ett/flera barn i kärlek då ska man avstå!

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, min mors människoförakt och egoism, framför allt i början av relationen.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Barn behöver trygghet och kärlek, min sexualitet är en del av mitt jag, känner jag mig trygg och harmonisk som vuxen är det också vad jag ger mina barn. Är jag som vuxen lycklig i min tillvaro så blir jag också en bra förälder. Människor med svårigheter att acceptera vuxna människors kärlek till varandra har inre känslomässiga störningar och borde erbjudas terapi från samhället. Det är så många människor i detta land som mår dåligt och skulle resurser sättas in i rätt led skulle också konsekvenserna – våld och brott - minska. En människa i harmoni utgör en naturlig trygghet och kärlek och det är vad våra barn behöver. Trygga föräldrar, jag ser många "trasiga" föräldrar. Föräldrar i dag och barn i går med fruktansvärda uppväxtförhållanden – övergrepp, våld, misshandel. Skadade själar försöker så gott de kan att uppfostra sina barn som får sina föräldrars smärta invävd i sina känslor osv. Ge blivande föräldrar terapi! Ge barnen psykologresurser och terapi. Det skulle ge oss ett fördomsfritt samhälle!

Ålder; 40 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Att homosexuella föräldrar kan uppfostra barn. Att det inte är någon skillnad om man är homo eller hetero, utan det viktigaste är att om man är lämplig att uppfostra barn.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, av rädsla för vad andra säger eller förlora sina vänner. Men det visade sig att det inte var så.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är fördomar och okunskap som är ett stort problem, så det är upp till dem att ändra sin syn på homo. Men homo bör börja leva öppet, så det sprider kunskap om homo. Att homo få adoptera barn är ett steg mot en bra start mot fördomar och okunskap. Det har förändrats mycket efter partnerskapslagen -95. Det är de "höga" personerna som är avgörande och kan påverka det svenska folket.

Ålder; 37 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma som för heterosexuella; ett biologiskt behov av reproduktion.

Älskar barn.

Vill gärna uppleva den villkorslösa kärleken mellan barn och föräldrar.

Argument mot att skaffa barn;

Risk att förvirra barnet med "ovanlig" rollfördelning.

Periodvis oregelbundet liv.

Med en biologisk mamma blir det nära villkoren för skilsmässobarn – fler hem, förvirring.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Man längtar efter barn som alla andra (heterosexuella).

Argument mot att skaffa barn;

Att man som ej "biologisk" förälder saknar juridiska rättigheter till barnet.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Sorgligt att jag som investerar allt (kärlek och tid och ekonomi) i min partners biologiska barn, detta barn som jag är *förälder* till, inte har några juridiska rättigheter till. Vad händer om min partner dör eller vi separerar?

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Lika goda föräldrar som hetero.

Argument mot att skaffa barn;

Tycker det är fel att två kvinnor ska få "göra" ett barn. "Tekniskt" omöjligt. Adoption måste vara ett bättre alternativ, etiskt och moraliskt.

Ålder; 43 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Vi homosexuella skall ha samma rättigheter och skyldigheter som alla andra. Ett barn är väldigt efterlängtat och välplanerat och i dag så skall en insemination inte nekas p.g.a. sexuell läggning, utan vara varje individs rättighet om så önskas. En adoption skall ej nekas i ordnade förhållanden (ex. partnerskap) utan samma regler som i hetroförhållanden skall gälla.

Argument mot att skaffa barn;

Har inga, för att ingen som verkligen vill ha barn skall nekas detta.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

När jag som ung på 70-talet ville ha barn så, vad jag visste, fanns inte möjligheten att få barn annat än att inleda ett heterosexuellt förhållande. Önskar att möjlighet till insemination funnits, då hade jag ej behövt levt ett heteroliv.

Ålder; 36 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

För att man vill ha barn, barnet kommer *alltid* att vara *önskat*. Som homosexuell tänker man mycket mer över om att bli förälder. Jag tror inte heterosexuella reflekterar så mycket innan de skaffar barn.

Argument mot att skaffa barn;

Det är som att fråga en svart i Sverige om han/hon verkligen vill skaffa barn, men hon/han vet att barnet kommer att utsättas för rasism. Får man fråga sånt? Mitt barn är svart och det är därför han blir mobbad, ej p.g.a. att jag är lesbisk.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, då jag separerade från pappan, han var fyra år och förstod ej varför jag inte tyckte om män (= pappan).

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag levde tio år med mitt barns pappa och kan inte se skillnad mot att leva med min nuvarande sambo, att hon är kvinna påverkar ej mycket hur mitt barns liv ser ut. Han har sagt till mig flera gånger att han inte vill att jag "skaffar en karl". Därför att han tycker kvinnor är lättare att leva med. Hans pappa har en sambo sedan fem år och en son med henne. Min son skrattar åt att han har "tre mammor". Han tycker att män försöker bestämma mer om den andras barn. Och att hans pappa inte är som andras pappor, "Macho-fjantan" som han kan kallar det! Det jag upplever nu när jag lever "lesbiskt" är att jag blivit av med medborgarrättigheten, att jag plötsligt blir ifrågasatt som mamma. När ingen tar rätten till att skaffa barn av en heterosexuell som kanske är alkoholist, narkoman etc. Jag har funderat på att skaffa barn med min partner (hon skulle föda barnet) men när jag inte har rätt till barnet blir det en omöjlighet för mig. Därför kommer jag icke att skaffa ett barn till. Jag vill inte utsätta mig för risken att inte kunna träffa barnet om vi separerar. Detta är avskräckande. Om jag inte hade haft ett eget barn, skulle jag säkert skaffa barnet ändå. Men inte nu, rädslan är större än önskan att ha ett barn till. Jag skulle kunna tänka mig att adoptera själv om önskan blir för stor.

Ålder; 45 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Vill man ha barn och anser sig mogen att ta hand om ett barn då tycker jag att man gärna kan försöka "skaffa" barn.

Barn ger livet en extra dimension.

Jag tror att homosexuella föräldraskap är mer förberedda och välplanerade än traditionella.

Argument mot att skaffa barn;

Om man vill ha barn bara för att hålla ihop en relation.

Att det blir så många inblandade med mamma, medmamma, pappa och medpappa (men det kan ju också vara en fördel med flera vuxna runt barnet).

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, i samband med att jag inledde en relation med en annan kvinna när min son, född 1984, var elva år. Han var då väldigt orolig över vad kompisarna skulle säga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Argumenten under Fråga 7; är till största delen universella dvs. de gäller oavsett man lever i en homosexuell relation eller för den delen, lever ensam.

Vad jag däremot brottas med är familjekonstellationerna med många föräldrar inblandade. Men å andra sidan ser ju många heterosexuella familjer/styvfamiljer ut så också.

Jag tror man ska akta sig för att reglera för mycket eftersom livet ser olika ut för olika människor. Vad jag menar är att det borde finnas *möjlighet* att ha flera vårdnadshavare för ett barn eftersom man förhoppningsvis tar större ansvar för barnet om man är vårdnadshavare (vid ex-vis en skilsmässa) än om man inte är det. Å andra sidan borde det inte vara obligatoriskt med två vårdnadshavare. Det där är svårt!

Ålder; 38 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barnen är mycket önskade och efterlängtrade.

Som homosexuell är man extra mån om att ge barnen allt de behöver när det gäller tid, omsorg, kärlek m.m.

Dessa barn blir inte mer mobbade än barn till heterosexuella föräldrar.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag ser på barnen som en Guds gåva, som både hetero och homosexuella ska ha rätt att få ta emot.

Det är viktigt även för far- och morföräldrar att få en möjlighet till att ta emot barnbarn.

Om det blev mer offentligt känt att jag och min partner och alla andra homoföräldrar får underhållsbidrag för våra barn, skulle det kanske bidra till att börja med; närståendeadoption. Det är ju trots allt de ekonomiska argumenten som biter på "sådana".

Vi förlorade bostadsbidraget när vi ingick partnerskap.

Ofrivillig barnlöshet är något mycket tungt och bittert för alla som längtar efter barn. Det yttrar sig säkert i diverse psykosomatiska symptom som t.ex. konstanta stressbeteenden.

Det kan yttra sig i en oförlöst sorg som individen får bära hela livet som dessutom kan göra döden extra svår att möta.

Ålder; 44 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Finns ingen anledning att inte ha barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är svårt att uppfostra barn som man inte har laglig rätt till. Har hänt att jag fått höra från ena barnet (min partners biologiska) att

jag bestämmer inte över honom. Barn blir förvirrade av att samhället inte ger dem rätt till sin familj. De behöver den rättigheten och vill ha den. Det centrala och problematiska i vår familj är att vi inte får adoptera varandras barn, att min biologiska son är synskadad har varit helt överordnat homosexualiteten.

Ålder; 54 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är det mest naturliga valet i livet oavsett sexuell läggning.

Argument mot att skaffa barn;

Psykisk sjukdom eller annat gravt handikapp.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

En längtan som, sedan jag var 30 år, har gått i uppfyllelse. Jag är ödmjukt tacksam. Det är rätt besvärligt att vara tre föräldrar dvs. jag ensam och den biologiska modern och hennes fru. Jag är ofta (dock i mindre och mindre grad) arg för att kvinnorna som har barnen 2/3 av tiden, nästan alltid tar på sig tolkningsrätten vad som är barnets bästa. (Barnen är en pojke på *fem år* och en flicka på knappt *tre år*). De ska lägga sig i praktiska angelägenheter som jag mycket väl klarar av utan, ibland kränkande, inblandning. Vi har dock för *ca två år* sedan gått *tio gånger* i familjerådgivning och det var mycket bra för att lära sig att våga prata, prata det svåraste i *alla* relationer är och förblir *kommunikation* och ibland går det också bättre att inte prata om exakt allt. M v h lycklig pappa.

Ålder; 34 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Eftersom det inte är av naturliga skäl som vi kan få barn så är det alltid planerat och efterlängtat. Vi har barn som vi älskar och fostrar på ett ärligt sätt. Vår omgivning mottager oss med förtjusning och tycker vi är modiga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är få barn som kan bli så älskat som värt.

Vid adoption, ha samma stränga kontroll som för heterosexuella.

Det är på tiden att lagen ändras. Börja först med närstående-adoption som känns mest akut eftersom partnern inte har något skyddsnet: Både juridiskt och familjemässigt.

Vem som helst kan idag skaffa barn i stort sett med vem som helst. Varför vägras våran målgrupp?

Ålder; 29 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella ska behandlas som andra grupper. Att få möjlighet till prövning är *inte* detsamma som att alla homosexuella får adoptera! Som det är nu kan pedofiler, nazister osv. adoptera, bara ingen vet om det. Innebär detta att homosexuella ska leva i det dolda igen?

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Föräldrarna bör vara "öppna" inför skola, dagis osv. för att inte barnet skall höra rykten och elakheter av andra barn. Är man "öppen" finns inget att skvallra om.

När jag nu blivit medmamma "igen" till en nyfödd flicka får jag inte ta ut föräldradagar och kan alltså inte vara hemma med barnet.

Jag har som registrerad partner skyldigheter att försörja min partners barn. Inkomsterna räknas samman som för heterosexuella men när det kommer till rättigheter har jag inga. Ingen närståendeadoptionsrätt, som skulle skydda vår familj vid ev. dödsfall. Dessutom, om min partner dör så säger lagen att barnen har rätt att få ut sitt arv innan jag dör då jag inte har adopterat dem. Det skulle innebära att jag får sälja hus och egendom för att lösa ut barnen vid dödsfall. Är detta rättvisa?

Ålder; 35 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Att man vill.

Alla som vill adoptera borde ha rättighet att provas.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

"Om min före detta partner dör, kommer jag då att få vårdnaden om hennes biologiska barn som vi gemensamt planerat och fostrat?" - är en fråga som oroar inför framtiden.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det ingår i det vuxna livet att vara förälder. Det är inte alla förunnat att bli det, men homosexualiteten skall inte vara ett skäl till att inte få bli det. Är man mogen att vara en vuxen förälder skall man ha möjligheten att bli det.

Argument mot att skaffa barn;

Om man inte är öppen med sin homosexualitet kan det medföra svårigheter för barnet. Annars ser jag inte andra hinder för homosexuella att skaffa barn än de hinder jag ser för heterosexuella.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, inte mycket orolig, men nu (hon är nio år) händer det att hon nämner att hon tycker det är komplicerat att förklara för nya kompisar.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har bott i Stockholm och nu bor jag i en småstad. Jag har, delvis för vår dotters skull, alltid varit öppen med min homosexualitet. Inte så att det är det första jag berättar, men när det kommer upp och inför dotterns lärare, dagispersonal m.fl. är jag alltid öppen. Ibland tycker mitt barn att det är lite krångligt att förklara för kompisar, men det är inte svårare för henne än för andra barn med "bonuspappor", halvbröder m.m. Den enda kraftiga reaktionen jag fått är från familjerätten i Nyköping som var förvirrad och negativ när jag sade att jag inte ville uppge faderns namn.

Det jag tycker är knepigt är att om jag separerar från min sambo, som jag delar ekonomi med, så vet jag inte hur jag skall kunna försörja mitt barn. Min sambo har ju ingen försörjningsplikt och jag har inget förskottsbidrag. Klart, socialbidrag finns ju, men hur kul är det? Det vore bättre om vi, som har skaffat barn tillsammans, skulle ha samma rättigheter och skyldigheter gentemot barnet vad gäller föräldraledighet, försörjningsplikt, arv m.m.

Ålder; 43 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Föräldraskap har inget med sexuell identitet att göra. "Man kan inte blanda äpplen och päron".

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag och min partner har ganska nyligen fått ett barn. Min partner har fött barnet, men jag har varit med redan från början.

Vi har gjort privat insemination. Vi planerar att familjen skall utökas med fler barn. Min partner och jag önskar att jag skall stå som gemensam vårdnadshavare till våra barn. Jag vill kunna adoptera vårt barn så snabbt som möjligt när den nya lagen har gått igenom. I Danmark är det redan möjligt.

Vi har inte mött på några problem under graviditet eller förlossning. Inte mött negativa attityder av våra familjer, släktingar eller vänner. Vi ser fram emot en lagändring så snabbt som möjligt.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag är övertygad om att det barn behöver är en trygg och harmonisk uppväxt med kärleksfulla föräldrar. Föräldrarnas sexuella läggning har inget med det att göra.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Som extra mamma har jag inga juridiska bindningar över huvud taget till mina barn. Min fru och jag har gemensamt valt att bli föräldrar, vi har tillsammans letat efter lämpliga fäder, jag har inseminerat henne, jag har klippt navelsträngar, bytt blöjor och tröstat, och är tillsammans med min fru barnens viktigaste person. Det känns märkligt att jag inte får ha gemensam vårdnad med min fru. Mardrömmen är att det händer något så att min fru avlider. Vad har då våra barn för rätt till att få bo kvar hos mig? Alla som känner oss anser det självklart att de skulle få bo hos mig, men kan vi vara säkra på det när jag inte är juridisk (utan enbart praktisk) vårdnadshavare?

Ålder; 51 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

En mänsklig rättighet som individen och paret själva tar ställning till.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är omgivningens attityder mot homosexuella som skapar eventuella problem för homosexuella familjer. Barn ser inte sina föräldrar i egenskap av sexuell orientering. Attityder mot homosexuella som diskriminerar ger förtryck som i sin tur kan marginalisera vissa livsformer. Det är mot förtryck och diskrimineringen av homosexuella som insatserna skall fokuseras.

Jag undrar dessutom om en del frågor runt barnet; kamrater, relationer och oro, inte är allmänna för föräldrars oro över sina barn? Kommer ni att ha liknande frågor i en grupp med heterosexuella föräldrars oro för sina barn med avseende på hur de träffar kompisar, har relationer till släktingar och dylikt?

Om de blir bra bemötta på dagis, BVC och liknande utifrån andra orsaker än sexuell läggning?

Jag anar en frågeställning utifrån att orsaken skall relateras till sexuell orientering är sparsam med svar DÄR!

Ålder; 35 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om man verkligen vill bli förälder tycker jag att man skall satsa på det. Sedan är barn något man "får". Även heteropar kan vara barnlösa mot sin vilja.

Argument mot att skaffa barn;

Inga argument speciellt bundna till homosexualitet. De "vanliga": man är osäker på vad man vill, kan inte ta ansvar, lever i ett dåligt förhållande etc. Oavsett läggning.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, när vi inte fick söka bostadsbidrag ihop, trots den nya sambolagen. Viss oro gentemot präster. Rädd för skinheads o. dyl.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har alltså alltid velat ha fler barn. Min son är född -85, och jag träffade min nuvarande partner januari -87.

Först tänkte jag att jag inte "fick" ha barn. Men det gick fort över.

Jag har hela tiden menat att ett barn måste ha en pappa också, och p.g.a. dålig relation till pojkens pappa har jag känt att jag inte orkar med en till karl. Min partner var också tveksam i början. Anonym donator har aldrig varit aktuellt.

Till sist har längtan blivit så stark att jag är rädd att komma att ångra mig om jag inte ens försöker. Detta ser och respekterar min partner, och hon är nu helt med på att göra ett seriöst försök. Vi tror att relationen till pappan kan vinna på att man aldrig haft en kärleksrelation som kraschat. Vi tror att flera föräldrar är bra för barnet. Sedan drygt ett år har vi kontakt med en man som vill gå in som "aktiv söndagspappa" till ett barn som bor hos oss. Vi har hittills gjort två försök, och vet inte om det kommer att bli något. Man är inte lovad barn, kan inte kräva att få bli förälder. Men man bör ta sin längtan på allvar och i alla fall försöka. Annars är livet som ett barns förälder också mycket bra. Snart är han stor och en ny fas börjar. Den fria tiden går vi miste om ifall vi får ett barn till.

P.S. Min partner går sen ca tio år tillbaka helt och fullt in i föräldrarollen för min son.

Ålder; 39 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Eftersom det är en rättighet för heterosexuella ska det vara det för homosexuella också.

Barn till homosexuella föräldrar är efterlängtade och väl planerade.

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Sexuell läggning har inget att göra med hur man tar hand om och uppfostrar ett barn. Utan det är personligheten som avgör hur barnets uppväxt blir.

Ålder; 39 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

1. Att man rent egoistiskt vill ha barn – punkt slut. Skälen för det är desamma som för människor som lever heterosexuellt – dvs. enbart känslökäl.
2. Längtar man efter barn så kan man ge det kärlek och trygghet även i en ovanlig situation, saker är inte så stora för ett barn som vi vuxna tror utifrån sett.

Argument mot att skaffa barn;

1. Att man helt enkelt inte *vill* ha barn.
2. Att det alltid som lagen är nu, blir en "krångligare" familjesituation, som ofta liknar den vid en skilsmässa, där föräldrarna bor på olika håll, det blir stökigare för barnen och kräver mer kompromisser från föräldrarna redan från första början.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

I mitt fall har det funnits fyra "problem" med att få till en barnfamilj, det första var att jag + min partner hade svårt att hitta en lämplig far till vårt barn. Senare har det visat sig att vi också misslyckats, eftersom han inte umgås med sitt barn, ett stort svek anser vi. Vidare finns oron för det som händer vid ett ev. dödsfall, dvs. om jag dör. Jag fasar för tanken att fadern plötsligt skulle kräva och ev. få vårdnad och att mitt barn rycks upp från sin kvarvarande familj och trygghet [...].

Ålder; 34 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Dessa barn är ofta välplanerade med vuxna runt omkring sig som har funderat länge.

Dessa barn (enl. studier) mår lika bra/lika dåligt som andra barn.

I många fall får barnen fler vuxna omkring sig och därmed fler vuxna förebilder.

Förhoppningsvis får barnen en mer vidgad syn av livet och kärleken och hur det kan te sig.

Argument emot att skaffa barn;

Finns inte eller desamma som för heterosexuella dvs. droger, misshandel, utnyttjande m.m.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är så konstigt att man kan ifrågasätta mitt föräldraskap, vad är det som gör att jag skulle vara sämre förälder p.g.a. min sexuella läggning. Mitt barn lever tillsammans med mig och jag har en kärleksfull relation till min partner. Det jag visar honom är att kärleken kan se olika ut. Han har dessutom bra kontakt med sin pappa och hans nya fru.

Det barn till homosexuella föräldrar mår dåligt av är möjligen om föräldrarna inte är öppna. I så fall får barnet ta allt "ut mot" samhället och det är inte meningen, det måste de vuxna göra.

Samtidigt är det viktigt att, som för alla föräldrar, vara engagerade i barnets liv och visa öppenhet mot kamrater.

Men visst kan jag bli förbannad ibland för att människor är så inskränkta.

Jag får förlösa barn, hjälpa kvinnor att ta hand om sina barn, råda vid problem med föräldrar och barn, men mitt eget föräldraskap ifrågasätts precis som om jag inte skulle känna denna enorma kärleken till mitt barn som alla andra människor gör.

Tack för att jag fick vara med!

Ålder; 41 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Belastningen blir inte så stor om vi delar ansvaret för barnet med papporna (bögar). Vi ger barnen ett friare sinne, mindre fördomar.

Argument mot att skaffa barn;

Svårigheter med att bli befruktad när lesbiska inte får inseminera eller adoptera.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag ser inga större problem med att vara lesbisk förälder. I bland uppstår vissa missförstånd. Okunskap. Allt som inte tas på allvar m.m. Det är viktigt att man pratar och förklarar noga för sina barn så att de är rustade för frågor m.m. Jag hoppas att de [...] ser på saker ur ett vidare perspektiv än andra barn. Det är viktigt och en utmaning att få människor att förstå att familjer och förhållanden ser ut på olika sätt. Man tar ofta så mycket för givet.

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla argument i världen. Vad är det som säger att heterosexuella skulle vara bättre föräldrar än homosexuella. Snarare tvärtom, då jag i allmänhet anser att homosexuella har större empatiförmåga med vissa undantag förstås. Fråga ett barn i hungersnöd i tredje världen utan föräldrar om det skulle vilja bo kvar eller flytta till ett tryggt homosexuellt par.

Argument mot att skaffa barn;

Inga, möjligtvis för barnet, att bli utsatt för mobbning av barn till heterosexuella fördomsfulla föräldrar.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

I och med att jag är transexuell och precis är på väg att så sakteliga "komma ut" har lite svårt att svara på vissa frågor vad det gäller min dotter som är sju år. Jag lever mest som man ännu, men jag har nyligen gått med i RFSL som nu mer tar emot transsexuella. Förmodligen kommer det att hända väldigt mycket för mig nästa år. Jag är sambo med en kvinna som vet om allt nästan om min sexuella läggning. Min dotter vet om att jag ofta klär mig annorlunda och nästan faktiskt enbart äger kvinnliga kläder och skor med undantag för lite ytterplagg som döljer vem jag är. Jag har sedan en tid en relation med en man som älskar mig som en kvinna och det är där jag hör hemma. Vad det här kommer att innebära för min dotter på sikt vet jag ännu inte, men jag har tagit så enormt stor ansvar för allt vad det gäller hennes kläder, läkarbesök, tandläkarbesök, hennes utseende. Hon brukar ofta säga att jag är hennes mamma. Förmodligen kommer jag nu efter nyår söka att få genomgå hormonbehandling och kanske på sikt även operationer. Jag bor i Norrköping eller snarare strax utanför och kommer troligtvis att byta stad till Linköping för att jag är alldeles för känd som man här. Vad det kommer att innebära för min dotter vet jag ännu inte men det troligaste är att hon kommer att bo kvar hos sin mamma (som faktiskt vet om delar av min sexuella läggning). Ett barn behöver en fast punkt i tillvaron och jag vet ännu inte om jag kommer att kunna erbjuda henne det den

närmaste tiden. Jag sätter alltid min flicka i första hand men nu är det dax för mig själv också. Flickan vet om och har inte alls reagerat negativt på att jag ofta har långa naglar och nagellack. Att jag sminkar mig lite bekommer henne inte alls. Hon säger att jag ser ut som en tjej. Det är vuxna som ger barn fördomar och trängsynthet.

Ålder; 38 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla kan få barn om viljan är stark. Barn är härliga. Kan inte tänka mig en ålderdom utan att få ha varit förälder och skaffat en relation med en individ som jag hjälper (så gott jag kan) att växa i livet.

Argument mot att skaffa barn;

Tar mycket av ens egna tid, måste inse att jag får välja bort egna saker.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Härligt att kunna skapa en möjlighet att få barn två killar (jag) och två lesbiska träffas och lär känna varann och inseminerar och får två barn. Vi umgås mycket och gör saker ihop, barnen är nu fem och åtta år och trivs bra med livet.

Ålder; 38 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Vi kan sköta dem lika bra som heterosexuella. Vi älskar dem med vårt liv.

Argument mot att skaffa barn;

Vi är alltid rädda för hur samhället kan mobba våra barn och göra våra barns liv lite svårare.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det behövs att det görs en ändring på lagen så att våra barn kan känna sig säkra och lika värda som alla andra. För mig som vuxen som kan försvara mig är det kanske OK men mina barn (som finns redan) behöver veta att samhället skyddar oss [...]. Vi är inte speciella utan vi är som alla andra som skulle ge (offra) sina liv för våra barns skull. Att stadga en lag vore inte för att säkra framtiden utan det är för att erkänna att våra barn finns längre bakom i tiden.

Ålder; 40 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag som man ska ha möjligheten att kunna ge av sin kärlek och omsorg och få ta emot kärlek, det känns både tryggt och känns harmoniskt för alla partner och för framtiden, annars skulle livet kännas väldigt tomt och meningslöst.

Argument mot att skaffa barn;

Det är väl att omgivningens syn på homoförhållande kan vara ganska fördömande och diskriminerande.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Både i homo- och hetroförhållanden finns bra och mindre bra föräldrar och jag tycker att jag som har levt i ett hetro och lever i ett homoförhållande kan säga att kärleken finns överallt på samma sätt, det är bara så att det behövs en större acceptans och orädsla så att det går att leva mera avslappnat, även om man tål att bli kallad för diverse otrevligheter så känns det i själen och gör det hela svårare än vad det skulle kunna vara. Att stifta lagar slår väl upp en del dörrar och ju fler dörrar som öppnas så att vi homo får samma möjligheter och respekt som hetros, desto mer hoppas man att hetrosamhället vänjer sig med att det finns oliktankande omkring dem som är precis som dom själva, utom på ett område, så kanske vi kan ses som mindre hotfulla kanske rentav harmlösa och kan

som alla andra ta del av de fördelar, självklarheter och förpliktelser som samhället har att erbjuda oss.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Allas rätt att få barn.

Argument mot att skaffa barn;

Inte alla hetero kan få barn, så varför ska homo ha rätt till det.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Nej och ja. Särbehandlad av mellanstadiefröken. Det var synd om barnet, men jag fick ej svar på varför.

Ålder; 30 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om alla vore homosexuella skulle det komma barn till världen i alla fall, för människor vill ha barn. Heterosexuella är ingen garanti för att barnen får det bra.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Vill tacka för att ni tar upp dessa frågor. Skicka gärna ut liknande frågor om homosexuella till heterosexuella.

Ålder; 46 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barn berikar.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga.

Ålder; 46 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Att man vill ha familj. Att man tycker om barn.

Argument mot att skaffa barn;

Om man inte tycker om barn, om man bara vill visa upp något, så är barn inte ett alternativ.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

När vi skulle göra adoptionsutredning var jag oroad för reaktioner runt detta men det gick över förväntan.

Ålder; 53 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Detta måste av kunskap och överflöd. Egoistisk behov av en fortsättning av familjen/en ny generation.

Argument mot att skaffa barn;

Besvärligt, mycket frågor att hantera gentemot barnet, skolan, omgivningen.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, nu på gymnasiet vill han ej vara öppen.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Formellt är jag inte förälder till vår son. I praktiken är jag och min sambo (som adopterat) lika viktiga och jämbördiga. [...] Det är jobb att vara öppen utåt gentemot dagis, skola etc. Men värt det. Fördomar, de öppna dyker inte upp då.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

1. Älskar barn.
2. Det är en psykologisk-biologisk naturlig fas i livet att vilja bli förälder.
3. Har god ekonomi, lever under *mycket* stabila förhållanden.
4. Har ett rikt nätverk.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är intressant att se hur ni vill forma homosexuella. Familjen med barn ur ett problemfokuserat perspektiv. Inget om positiva sidor, dvs. relationer, egenskaper, förhoppningar. Efter 15 års arbete som barnpsykolog ser jag tydligt att de homosexuella familjer jag kommit i kontakt med på BVC/MVC/BPU/skola/förskola är mycket kompetenta, engagerande och sätter barnet i centrum i alla lägen. Jag ser ett moget övervägande/planering innan homosexuella familjer skaffar barn och i samtliga familjer är det självklart att barnet står nära en vuxen av motsatt kön. Självklart ska homosexuella familjer utredas på samma sätt vid adoption (internationella). USA är en god förebild där detta fungerar på

flera platser. Det är upp till oss andra att förändra samhällssynen kring homosexuella och andra.

Ålder; 32 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är en viktig mening med livet. Vill bilda familj.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är den mest självklara sak i världen att skaffa barn (om man kan få barn dvs.). Det är viktigare än att vara homosexuell. Tycker det är obegripligt att många heterosexuella och även homosexuella inte förstår det. Skillnaden mellan ett heteropar känns minimal för vår del, i alla fall just nu. Ingen i omgivningen reagerar nämnvärt heller, de flesta vet förstås ingenting. Vi sätter vår dotter i fokus och gör tillsammans vad vi anser vara bäst.

Ålder; 34 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det finns få barn som är så efterlängtade. Det blir aldrig barn av misstag. Barnen blir friare i sitt tänkande – lär sig inte stereotypa könsroller (som enl. mitt tyckande är förödande för samhället) ser mamma/pappa göra allt från att byta däck till att sy i knappar. Vi älskar våra barn över allt på jorden!!!

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga argument emot – de problem som möjligen finns ligger ute i samhället – vilket i så fall borde åtgärdas där! En parallell är rasismen – inte skulle politiker ge sig på att ifrågasätta invandrarens sätt att leva – NEJ. Då är det självklart att motarbeta och försöka få bort rasismen i samhället.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det första jag tänker på är närståendeadoption (ligger mig närmast). Jag kan inte för mitt liv förstå varför detta måste utredas. Det är väl en självklarhet att våra barn ska ha samma juridiska skydd som andra barn. För mig handlar just denna fråga endast om barnens rätt inte om de vuxnas. Barn lär vi ju skaffa oss vare sig lagar ändras eller inte. Men sker ingen förändring är det ju våra barn som kommer i kläm. Två eller flera vårdnadshavare ger ju barnet större skyddsnet. Det finns alltför många barn (till heterosexuella) som bara har en förälder (vårdnadshavare) att lita till. Vi önskar mycket högt att våra barn ska få möjligheten till största möjliga juridiska och sociala skydd (som alla andra barn). Som ni redan förstår tycker jag att det också är självklart att homosexuella ska bedömas på samma sätt som heterosexuella när det gäller all form av adoption.

Ålder; 36 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om man vill ha barn, om man tycker om barn, tror att man ska bli en bra förälder.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga. Andra människors fördomar kan göra det svårt, men jag vill inte att jag eller andra ska ländas av det.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, när jag berättade det för dem, för två år sen, var det många frågor och oro. Men det gick över sedan.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det viktigaste är att man som förälder är beredd att ta emot, ta hand om barnet, ge det den behöver, kärlek, trygghet, föräldrarnas kön eller sexuella läggning styr inte detta. Jag lever själv med mina barn nu. Det är svårt på flera sätt att vara ensamstående (enastående låter bättre). Ekonomiskt, ensam, ej någon att dela allt med. Både det som är roligt och svårt. Men det går rätt hyfsat. Jag har som ensamstående möjlighet att adoptera barn. Men jag förstår inte varför det ska behöva finnas hinder för att jag vill leva med en vuxen till och den har samma kön. Som också kan ge kärlek och trygghet. På vilket sätt skulle det vara sämre för barn, biologiska eller adopterade, att få leva med två vuxna som älskar varandra även om de har samma kön. Det som talar emot är andras fördomar och ovilja. Ju fler homosexuella som lever öppet och har barn gör det lättare. Vi får alla fortsätta att stötta varandra. Kämpa vidare för barns rätt till föräldrar som bryr sig oavsett sexuell läggning eller kön. Barnet kan ha bra relationer till personer av föräldrarnas motsatta kön på annat håll.

Ålder; 26 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barnet får föräldrar som har tänkt igenom sitt beslut att skaffa barn och som noga övervägt konsekvenserna. Vilket inte många straighta föräldrar gör. Barn som lever med skilda föräldrar klarar sig bra så då bör ett barn med dubbla mammor respektive pappor få dubbelt med kärlek.

Argument mot att skaffa barn;

Enda negativa jag kan tänka mig är samhällets yttre påtryckningar av vad som är rätt eller fel, att det kan drabba barnet.

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Grundläggande mänskligt behov och önskan oavsett sexuell läggning. Välgenomtänkt och förberett i de flesta homosexuella

fall. Innebär förberedda föräldrar. Rustade (i bästa fall) för att möta allt vad det innebär att få barn.

Argument mot att skaffa barn;

Kan vara individuella argument. Inga generella när det gäller alla homosexuella.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag tror att i det mesta liknar det homosexuella föräldraskapet det heterosexuella. Jag umgås med homo- och heterosexuella familjer. Jag arbetar familjeterapeutiskt med hetero- och homosexuella familjer. Ur dessa erfarenheter tycker jag att mycket är lika. Det är främst lagstiftning och myndigheter som diskriminerar homosexuella familjer. Försvinner detta blir det väldigt likt. Identifikation och saker som uppstår i familjesystem är desamma. Barnen är välplanerade i homosexuella familjer. Barnet har i de flesta full tillgång till både manliga och kvinnliga föräldrar. Jag har valt att svara att jag har barn då det föds vilken dag som helst samt att min partner har tidigare ett biologiskt barn.

Ålder; 33 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Kön hos föräldrar är inte lika viktigt som kärleksfulla föräldrar.

Argument mot att skaffa barn;

Intolerant och fördomsfull omgivning.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag ser ingen som helst skillnad mellan hetero och homosexuella familjer. Vad som skiljer oss åt är naturligtvis den fördömande omgivningen. Av dessa skäl har jag tvekat till att vara sambo med min partner: Jag är rädd att mitt barn ska bli mobbat. Tyvärr är mitt barns kontakt med sin far mycket dålig, vilket ökat min tveksamhet till att bo med min sambo. Men rent konkret ser jag att

det är viktigare att föräldrar är kärleksfulla, konsekventa m.m. Könet spelar ingen roll.

Ålder; 35 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Föräldraskapet och sexualitet har inget med varandra att göra.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga, heterosexuella har inga lämplighetskrav på sig innan de skaffar barn.

Ålder; 48 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

1. Det är gott om föräldralösa barn.
2. Jag har kärlek och tillräckligt ansvar att vara förälder igen.
3. Jag kan inte förstå skillnaden mellan ett homo- och ett heteropar.
4. Jag är emot fördomar och tycker att homofobi är olagligt.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjbildning att göra;

Jag tycker inte att man skall göra någon skillnad mellan kön eller sexuell läggning. Betrakta alla vuxna som människor och sluta diskriminera homosexuella. Varför skall homopar ingå partnerskap och inte äktenskap – varför skall det vara skillnad i lagen mellan hetero- och homopar. Lagen är i sig fördomsfull och diskriminerande. Man skulle kalla det äktenskap när två människor är tillsammans, oavsett kön. Och inte göra någon skillnad mellan homo och hetero. När lagen inte särbehandlar människor för sin sexuella läggning har vi nått ett steg framåt. Samma gäller med adoption, eller något sätt att bilda familj. Och vad är det för skillnad mellan könen när kärleken finns? Hur kan man påstå att heterosexuella är bättre föräldrar. Själva diskussionen är i sig själv diskriminerande och därför olaglig tycker jag.

Ålder; 41 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Glädjen att leva med barn, att få ta på sig föräldrarollen med dess glädjeämnen, att föra livet vidare tillsammans med någon jag älskar, förutse sina föräldrar att få barnbarn.

Argument mot att skaffa barn;

Livet blir med barn, lägre prioritet för jobb/karriär, mindre tid för min käresta, fritidsintressena måste anpassas.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Våra vänners positiva erfarenhet av hur medmänniskor/sjukvård/skola/dagis har reagerat på homosexuella föräldrar har bidragit till att vi vågade ta steget och skaffa barn. Ett av mina viktigaste önskemål i fråga om lagar, samhällsregler är att de ska återspegla en verklighet där det kan finnas fler än två vårdnadshavare. Vår son kommer att ha tre föräldrar och jag ser ingen anledning till att min partners ansvar som medmamma ska behöva komma i konflikt med pappans rättigheter och ansvar, t.ex. om hon skulle få möjlighet att adoptera vår son. Ett annat önskemål vore att pappadagarna i samband med förlossningen ska kunna tas ut av medmamman eller av någon annan som kan ge mamman praktiskt och känslomässigt stöd i början. Det är absurt att Sverige – som bråkar om könsneutral lagstiftning - i praktiken givit pappan tio dagar mer föräldraledigt än mamman, eftersom det inte finns tio mamma-dagar i samband med förlossningen. Ytterligare en juridisk detalj att se över är barnaären i samband med det nya pensionssystemet. Det är idag oklart vem som kan tillgodoräkna sig dessa [...].

Ålder; 43 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Att dela glädjen att uppfostra barn med min partner, att vilja dela med mig av min livssyn och erfarenhet, att se världen från ett växande barns perspektiv och visa ett barn världen.

Argument mot att skaffa barn;

Minskar tid till fritidsintressen, minskar tid tillgänglig för socialt umgänge med vänner, man blir mer bunden hemma, mindre tid för min käresta.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag och min käraste har funderat på barn de senaste fem–sex åren och deltog i en blivande föräldrakurs som RFSL ordnade för flera år sedan. Efter detta var vi intresserade av att försöka få barn men stötte på det stora hindret – att hitta en pappa. Det har känts orättvist att just vi homosexuella måste gå utanför våra kärleksförhållanden för att få barn, eller åka till ett annat land för anonym spermadonation. Vi ville ha en känd pappa så det var bara att försöka hitta någon som vill bli pappa.

När vi började fundera på barn var det väldigt oklart vilka juridiska möjligheter jag skulle ha som "medmamma". I och med partnerskapslagen insåg vi att jag skulle kunna ta barnledigt m.m. Detta är en av anledningarna till att vi ingick partnerskap för nästan fyra år sedan. Jag anser att barn som föds i homosexuella familjer kommer att ha det lika bra eller till och med bättre än andra barn eftersom det är efterlängtat, planerat och alla föräldrar har tänkt igenom vad det gör väldigt noga. Mycket mer än i heterosexuella förhållanden.

Det som jag ser som problem är att lagstiftningen inte riktigt räcker till för min roll. Jag är i praktiken en av vårdnadshavarna till vårt barn, men det känns inte som sådant. Jag måste lita på att de sociala + juridiska systemen ser mig som en bra förälder i fall att något skulle hända min käresta och hon skulle lämna mig ensam med barnet. Men jag har ingen garanti i att de gör det – de kan lika väl ignorera att jag finns och ge barnet till den biologiska pappan.

Det skulle vara enklare med gemensam vårdnad för tre vuxna i så fall.

Jag är den som kommer att bidra mest ekonomisk under barnets första levnadsår och borde ha lika rättigheter som de båda biologiska föräldrarna till min son. Situationen liknar den som fanns före registrerat partnerskap fanns – om man var sambo fick man skriva papper och testamente och försöka kunna täcka de juridiska luckor bäst man kunde. I och med att homosexuella skaffa barn och bildar unga familjegrupperingar går det inte att täcka allt juridiskt med den familjelagstiftning som finns i dag. T.ex. jag kommer i praktiken att vara hemma med barnet en del när det är sjukt, men vet inte om jag kan besluta om vår son om vi skulle tvingas åka till sjukhus eftersom jag inte är vårdnadshavare. Jag har inte fått tio ”pappadagar” för att hjälpa till hemma efter barnet födelse. Jag fick ta semester i stället.

Ålder; 54 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Man ska ha samma rätt som alla andra.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Som allt annat i samhället beror det på individuellt ansvar. Oron att barnet skulle fara illa p.g.a. förälderns läggning kan inte bestämmas nu när barnet är tio år. Men man får vara observant inte minst vad som sker under puberteten. Barnet är i hög grad socialt, med lätt att få vänner bland jämnåriga.

Ålder; 26 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Kärlek, viljan att få familj, önskan om ett barn, lämplighet som förälder.

Argument mot att skaffa barn;
Enskild individs olämplighet.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjbildning att göra;

Våra drömmar om att skaffa ytterligare barn känns som om de blir svåra att förverkliga. Vi vill adoptera i första hand. Jag är själv adopterad (1973) och vet om både de bra och dåliga sidorna med detta. Det verkar finnas en felaktig bild av adopterade barn, nämligen att det hänger en stor mörk skugga över dem, men tvärtom. Adoption är att få en andra chans. Jag vet av erfarenhet att kärleken till barn inte har med biologisk tillkomst att göra, utan med en förmåga att kunna älska över huvud taget. I vår familj inväntar vi med stor hoppfullhet ett kommande positivt lagförslag om homosexuellas rättighet att få adoptera. Svårigheten ligger i samhällets synsätt, man får inte glömma att för bara 20 år sedan ansågs vi vara sjuka och onormala. Om 20 år undrar jag vad man anser om dagens trängsytthet? Vi väntar med spänning på resultat.

Ålder; 39 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Av en oerhörd lycka att få barn, att få leva med ett barn. Det är en mycket stor del av livet. Man får distans till det självupptagna homosexuella livet.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga.

Ålder; 31 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är inte att få barn under homosexuella förhållanden som är problem. Älskar man barn så spelar läggningen ingen roll. Det enda som alltid är viktigt med barn är att de blir älskade, stöttade och respekterade oavsett på familjbildningar.

Argument mot att skaffa barn;

Tyvärr är vårt samhälle så extremt komplicerat att ingen vill förstå den som är bredvid sig. Hur bra man än är så är man aldrig för bra. Det vill säga att så länge du inte är som allmänheten, så kommer du alltid att bli satt i karantän. Stackars barn.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, min dotter är orolig, för hon vill ha en lillasyster, men deras gemensamma pappa vill inte ge mig insemination. Och jag vill inte ha samlag med någon för att ha barn mer. Bara om några är kanske, men genom privat insemination. För min kontakt med deras pappa var bara tills jag fått tre barn. Och jag är inte så mycket för att mina barn ska olika pappor, vilket inte heller är fallet.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är inte att vara homosexuell eller att vara jude eller svart, handikappad etc. som är problemet utan hur andra blir mot dig, för vad du är och det är grymt faktiskt. Ingen i världen bestämmer hur man föds, men däremot allt i världen bestämmer hur du blir, utan att veta det alla gånger. Varför? Helt enkelt för att man bryr sig alldeles för mycket om vad andra tycker och lever många gånger enbart för det. Det bästa och de svåraste är att nonchalera det yttre och tänka på sig själv. Ge tid åt sina barn, ge dem det de behöver, tid, uppmärksamhet, kärlek, uppfostran, en stark uppfostran så att de klarar av alla livsutmaningar. Detta mycket både när de är små som stora. Där gör många föräldrar fel, speciellt hetero som jag känner. De tror att barnet/barnen är lite stora och kan klara sig själva, de har ingen riktig pratkontakt med sina föräldrar. Däremot, en stor del av homosexuella par/föräldrar vi känner, ger något mycket mer till sina barn, för man är starkare och kanske mera logisk på många områden. Att man skaffar barn för att man längtade efter det här och har alltid gjort det sedan människan funnits, så det är nog inte enbart idag och just nu hos homosexuella. Alla människor, djur, blommor, levande på jorden

gör det. Ingen kommer att ändra på det, inte krig, misär, fattigdom, mord, diskriminering, inget! För att vi är egocentriska varelser med rädsla att dö ensamma, så är människan. Man skaffar inte ett barn för hans egen skull, utan för ens egna behov, för att man tar en omedveten överlevandechans, någon som kommer att finnas av dig själv när du inte finns längre. Och det är sanningen och verkligheten. För i tiden skaffade människor barn för att jobba som extra slant. I dag har man möjlighet att leva själv med sina barn och där tvingas de inte att stå ut med bråkande partner. Jag är emot giftermål varför? För att ingen äger ingen.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barn är spännande varelser som bl.a. lär en mycket om en själv och är fantastiska på att ge och ta emot.

Argument mot att skaffa barn;

Det finns för många människor över huvud taget.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, när jag blev ihop med min blivande fru var det jobbigt för barnet tills det stabiliserats.

Ålder; 34 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om man vill ska man kunna skaffa barn med samma rättigheter som heterosexuella. Sexualiteten styr inte kompetensen som förälder. Att två av samma kön behövs som föräldrar håller inte som argument för mot, då ensamstående kan och får adoptera eller skaffa barn på annat sätt, går bra idag.

Argument mot att skaffa barn;
Finns ej.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Mina erfarenheter som socialarbetare säger mig att barnets ursprung är viktig för barnet någon gång. Därför bör man tänka igenom hur man skaffar barnet/möjliggöra information om ursprunget så långt det är möjligt. Vid adoption kanske det inte är möjligt, men vid insemination kan man välja. Att ha accepterat sig själv är också viktigt, tror jag, för barnet.

Ålder; 48 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Bögar kan ge mera uppmärksamhet och kärlek och uppfostran än många heteropar.

Argument mot att skaffa barn;

Att förbereda barn, bli stark med att kunna tillmötesgå en mobbning i skolan = måste vara aktiv under barns skolgång så att allting faller sig naturligt = träffa andra föräldrar och barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Homosexuella par kan vara lika bra föräldrar är heteropar.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag tror inte att det finns särskilda argument om man lever homosexuellt, utan min längtan och viljan till barn är nog likadan som för en heterosexuell mamma.

Argument mot att skaffa barn;

Framtida problem för mitt barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

De mera negativa aspekterna med ett homosexuellt föräldraskap hänger starkt ihop med vad t.ex. religionen anser – "kristna" människor har lätt att döma ut oss om de tolkar bibeln bokstavligen. Desto bättre är inte alla "kristna" människor lika dömande. Även en del kds-partimedlemmar har varit negativa i en del utlåtande i media, även de får en del mothugg av egna partimedlemmar. De positiva hänger mer ihop på det lokala och familjeplanet. Grannar, vänner, familjen som ändrar åsikt/attityd när de väl ser att det fungerar ju som en vanlig familj: Ni tar ju hand om barnet, ger det kärlek osv. precis som oss, så sa en familjemedlem, en dam i 70 års ålder. "Sånt hade man inte förr" fortsatte hon, men varför inte? Undrar damen i dag efter att ha sett min familj under ett antal år? Jag står inte på barriaderna med min familj, men jag vet att många - tack vare att vi egentligen lever ett vanligt "Svenssonliv" - i min omgivning har ändrat uppfattningar.

Ålder; 49 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barnet är efterlängtat och skapar trygghet.

Argument mot att skaffa barn;

Kan bli mobbad.

Ålder; 36 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Trygg i sig själv, står för sina värderingar, skänker respekt till mer människor. God, älskar barn, talamod.

Argument mot att skaffa barn;

Egoistisk, för att ha dem som en statussymbol, om man skulle vara sådan. Läggningsen är ju ej problemet.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Om pojkens mamma dör får jag vårdnaden. Om jag sedan dör får kanske min man ej vårdnaden. Barnet kan då ha bott och levt med denna viktiga person i många år. Att då tryggheten ska brytas upp anser jag fel. Angående fråga 13b: Man informerar knappast folk. Heterosexuella informerar inte. Har jag en lägre position i samhället där jag måste förklara och ursäkta mitt jag? Kommer man in på förhållanden så kommer det automatiskt fram. Har jag en partner kanske berättar jag om vad vi gjorde för kul i helgen. Det kommer som en bisak. Denna fråga är kränkande tycker jag. Mitt barn och man umgås mest med heterosexuella barnfamiljer. Deras barn i sin tur ser oss som de personer vi är. Hur utflippade kan inte heterosexuella vara om man nu ska granska sexuell läggning som ett problem.

Ålder; 30 år

Kön; Kvinna

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Har alltid velat ha många barn, Det blev två egna. Kroppsligen klarar jag inte av fler. Vill gärna skaffa barn tillsammans med min partner. Bli medmamma vilket naturligtvis kommer att innebära känslomässiga påfrestningar för min del. Min partner har utsett en far till sitt barn. Han kommer att ta stor del i barnets liv. Vi är alltså tre från början. De är mamma och pappa, måste hitta min roll i sammanhanget.

Ålder; 49 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

En önskan om att bli förälder, få en länk framåt i tiden.

Argument mot att skaffa barn;

Samhällets syn på homosexuella, kan tänka mig att barnen kan komma i kläm.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, då de fick reda på min läggning (ca fyra år sedan).

Ålder; 45 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Att skaffa barn är ett stort och ansvarsfullt beslut. Där råder ingen skillnad mellan heterosexuella och homosexuella utan alla är lika kompetenta oavsett sexuell läggning.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, det var när jag berättade för dem att jag är lesbisk. Jag hade ju levt som hetero i många år, så situationen var ny för dem. Kan tillägga att de har tagit i det fantastiskt bra, men att de funderade kring situationen.

Ålder; 31 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag kan ge mitt barn en kärleksfull och trygg uppväxt.

Argument mot att skaffa barn;

Samhällets lagar diskriminerar, vilket gör våra barn mindre trygga + inget underhåll/bidragsförskott vid en ev. separation.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har aldrig mött några som helst negativa reaktioner gentemot mitt föräldraskap. Mina egna föräldrar är överlyckliga eftersom de nog räknat bort barnbarn p.g.a. min läggning. Ekonomiskt är det tungt, eftersom jag varken får underhåll från min f.d. partner (mitt barns medmamma) eller bidragsförskott från försäkringskassan. Jag är övertygad om att barn till homosexuella kommer att ha en öppnare attityd gentemot människor som inte passar in i "normen". De behöver heller aldrig känna ångest/oro över att inte bli accepterad som den de är, i t.ex. valet av kärlekspartners kön. Det som är viktigt är att biologiska föräldrarnas och medföräldrarnas gemensamma ansvar "knyts ihop" med hjälp av lagen. Skyldigheter och rättigheter gentemot barnet och barnets trygghet på lika villkor för båda föräldrarna. Som medförälder idag är det/kan det vara lätt att vid en separation strunta i sina skyldigheter eftersom samhället varken ser att medförälder har några skyldigheter eller några rättigheter.

Ålder; 41 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Argumenten för att skaffa barn är desamma som för alla heterosexuella.

Argument mot att skaffa barn;

Jag tycker att om man inte står för sin sexuella läggning bör man ej skaffa barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Som en kommentar till fråga 13 vill jag nämna att alla andra föräldrar måste vara sexuella. Ingen har informerat mig om sin sexuella läggning.

Ålder; 46 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Vi ska ha samma rättigheter som andra i vårt samhälle precis som vi har samma skyldigheter. Mina barn 25, 20, 16 och 8 år gamla anser inte att dom haft det svårt under uppväxt i ett homosexuellt förhållande.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

För mig och mina barn har det fungerat lika bra med ett heteropar som homosexuellt förhållande, vi blir inte utsatta för diskriminering, för det jobbiga runt skilsmässa och vårdnadstvist är nog lika jobbig oavsett om man väljer samma kön eller om man väljer att leva ensam.

Ålder; 45 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

De flesta människor tycker om barn och bör därför försöka skaffa barn. Man ska vara lämplig som förälder, ägna sig åt barnen, det kräver tid och engagemang. Barnen behöver sin förälder för att ha någon att efterlikna.

Argument mot att skaffa barn;

De som inte tycker om barn är inga lämpliga föräldrar och man ska inte skaffa barn bara för att ha barn.

Fråga 14 b;

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, när jag och min partner var gifta och bodde ihop med mina två barn och hennes två mindre barn, det var mycket svårt.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Sedan jag gick ut på arbetsplatsen och berättade öppet om min läggning, så är det flera som vänt ryggen åt mig, men det finns ännu fler som säger att de tycker det är bra att jag står för vad jag är. De respekterar mig nu på ett annat sätt än tidigare. Sedan anser jag att homosexuella, som ska ha barn bara för att det ska så vara, ska inte få barn, då tänker de inte på barnets bästa bara på sig själv. Men de som har ett etablerat förhållande och om de verkligen älskar barn och tänker på barnets bästa då ska de ha samma rättigheter som heterosexuella att adoptera. För det finns bra och dåliga föräldrar både bland homo- och heterosexuella. Somliga borde inte ha barn.

Ålder; 26 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Desamma som om man lever heterosexuellt, dvs. man vill ta hand om sitt eget barn, föra sin släkt vidare, roligt att se sina barn växa upp, föräldrarollen känns viktig, tror att man kan bli en bra förälder. Att man är barnkär osv.

Argument mot att skaffa barn;

Desamma som för heterosexuella dvs. tidskrävande, ekonomiskt krävande, ansvar kan kännas pressande, det begränsar ens frihet.

Ålder; 48 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Önskar man att få barn är det tillräckligt argument. Alltså inga andra argument än för andra.

Argument mot att skaffa barn;

Inga andra argument än för andra.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Är man en bra förälder, spelar det ingen roll vilken den sexuella läggningen är, alltså ingen skillnad mellan "homo" och "hetero" föräldraskap. Lagstiftningen är diskriminerande och därför emot svensk lag.

Ålder; 42 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är själva livet – meningen med allt. Det finns inga rationella argument, önskan att skaffa barn är en drivkraft större än allt.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Att skaffa barn är ingen sexualpolitisk handling för mig (även om jag inser att det visst får sexualpolitiska konsekvenser). Att skaffa barn har för mig varit själva meningen med livet. I bland tror jag att jag t.o.m. varit beredd att försöka ge mig in i en heterosexuell relation med en man för att skaffa barn på det sätt jag gjort nu, dvs. med en homosexuell man som pappa. Men hur lyckliga hade vi, jag och barnet och pappan varit, om jag inför alla, inklusive mig själv, ljugit och förträngt mina homosexuella känslor? Hade det varit bra för mina barn? Om jag hade tvingats välja mellan de två största känslomässiga drivkrafterna i mitt liv – min homosexualitet eller min längtan efter barn – hade det blivit ett mycket svårt val.

Ålder; 52 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Lika bra föräldrar som heterosexuella. Längtan efter barn är lika oavsett sexuell läggning. Mycket efterlängtad och planerat barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Pappans situation är mycket svår i en relation där barnet blivit till genom privat insemination. Därför anser jag att homosexuella män ska få adoptera. Jag har barn med en lesbisk kvinna som lever med en annan kvinna. Jag är tredje person för barnet. Mycket sker på kvinnornas villkor och jag måste anpassa mig för att inte bli ovän med kvinnorna. Risken är då att jag inte får träffa barnet. Männens situation måste lyftas fram. Inte minst i de kurser som anordnas av RFSL ang. homosexuellt föräldraskap. Dessa kurser utgår bara ifrån kvinnan.

Ålder; 34 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma som för heterosexuella: Stark barnlängtan, önskan om familjebildning tillsammans med den man älskar, vill föra något vidare till nästa generation, ny fas i livet etc.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga. De ev. fördomar vi möts av bör samhället aktivt bekämpa, inte falla till föga för och ta som ursäkt att hindra en grupp från att skaffa barn. Vem skulle få för sig att motarbeta att invandrare eller judar skaffar barn med hänvisning till den ökade rasismen.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag trodde att jag aldrig skulle få barn. Det var en oerhörd sorg. Problemet var dels att jag inte var öppen, dels att jag inte hade

någon konkret lösning på sperma-problemet. Vi ville inte ha någon aktiv far, vi ville vara två kvinnor om barnet. Insemination utomlands blev lösningen. Nu föll det sig så olyckligt att vi miste vårt första barn. Det paradoxala inträffade, samma samhälle som vägrat hjälpa till trygghetsgravitet nu i form av den offentliga sjukvården backade upp oss otroligt. För vår läknings skull uppmuntrade läkaren, psykolog oss att kämpa oss till en ny gravitet. Utan detta stöd i vår sorg hade vi gått under. Min sambos föräldrar har aldrig ifrågasatt mig formellt eftersom endast jag är registrerad som förälder i olika sammanhang. Detta är absurt eftersom vårt barn har tillkommit i samförstånd. Jag oroar mig mycket för det barn som föds i slutet av januari. Vem får vårdnaden om jag avlider? Arvsrätten har hon/han enbart efter mig, detta skapar osäkerhet trots att vi skrivit testamente. Jag tror att vår erfarenhet som homosexuella och av att ha mist ett efterlängtat barn gör oss starka som föräldrar.

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag vill leva med barn. Jag har lika goda förutsättningar som en heterosexuell person att ge barn en bra uppväxt.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är andra aspekter än den sexuella läggningen som avgör om barn får en bra uppväxt eller inte. En trygg och mogen vuxen som kan kommunicera med sitt barn och sin omgivning har goda förutsättningar att bli en bra förälder. Jag tror att det är mycket viktigt att vara öppen med sin homosexualitet om man är förälder.

Ålder; 35 år

Kön; Kvinna

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Vi planerar våra barn noga, de blir inte till av en slump – väldigt genomtänkt. Vi/jag känner mig stolt för att jag fått ett barn som alla runt omkring mig älskar, gammal som ung. Jag citerar mina vänner. Jag har aldrig mött ett barn som får så mycket kärlek som detta barn. Kort och gott jag och min sambo gör allt för detta barn.

Ålder; 24 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om man vill och har möjlighet att skaffa barn ska man göra det, för det är det bästa som kan hända en! Att vara en bra förälder har väl inte något med läggningen att göra (så länge man inte utnyttjar barn sexuellt).

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag kan inte yttra mig så mycket om det eftersom jag inte har så mycket erfarenhet inom området. Jag tror att det är ganska viktigt att barnet får vara hos sin mamma. I alla fall är trygghet viktigt och att barnet inte ska behöva byta familjemedlemmar hela tiden. Har man barn ska man försöka hålla familjen som den är, eftersom familjen är ju det som bygger upp grundtryggheten. Bor man ensam med sitt barn får man försöka undvika att skaffa sig nya partners stup i kvarten, och så vidare. Jag tror att det inte spelar någon roll egentligen vad det är för sexuell läggning man har. Det är väl kanske andra som tittar snett på en, utomstående, men det får man ju ta hur det än är. Jag bor ensam med min dotter och ibland tycker jag synd om henne för att hon inte har någon pappa, men som det verkar är hon ganska nöjd ändå, och då är jag nöjd med. Folk tittar alltid ner på en och hittar fel och brister. Barn tar fram sänt som är bra i en.

Ålder; 46 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Detta måste bli en naturlig del av samhället. Så många barn lever redan i homosexuella förhållanden. Ju fler som skaffar barn i homosexuella förhållanden ju vanligare blir det om alla då också lever öppet.

Argument mot att skaffa barn;

Man bör bara skaffa barn om man är trygg i sig själv och kan ge barnet allt det stöd det skulle kunna behöva. Negativt om man lever dolt i ett homosexuellt förhållande. Fel bild till barnen!

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, ett kort period för de äldsta barnen då jag gick ut med min läggning.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag arbetar aktivt inom RFSL. Jag tror att det är viktigt att man driver frågorna om homosexuella föräldrar och barn mycket seriöst och i rätt tempo. Ibland tror jag att tiden inte är riktigt mogen för detta än och därför är det viktigare i dagens läge att först lyfta fram de barn som redan finns och ge dem en plats i samhället. RFSL står för en åsikt men jag tror att alla inom föreningen har olika åsikter och det är viktigt att det kommer fram. Är man stark i sin person som homosexuell klarar man det eventuella tryck som kan komma utifrån och det är viktigt att man är stark om man har barn så att man inte ger barnen fel signaler. Detta med adoption i homosexuella förhållanden är en svår fråga och som jag sa innan tror jag inte att samhället är riktigt redo ännu. Om fem år kanske. Däremot skall frågan drivas på rätt plan och i rätt takt hela tiden. Man får aldrig vara tyst. Rätt argument är viktiga. Fakta och undersökningar som underlag är oerhört viktiga.

Ålder; 30 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma argument som för andra människor oavsett sexuell läggning: Man är redo att ansvara för en ny människas födsel, uppväxt och liv. Självförverkligande.

Argument mot att skaffa barn;

Oavsett läggning bör man vänta med att skaffa barn tills man har något sånär stabil inkomst och lever ett någorlunda stationärt liv (geografiskt).

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Närståendeadoption är ett måste i framtiden för att mina barn fortsättningsvis, vid händelse av min eller den biologiske faderns bortgång, kan fortsätta leva i en så trygg miljö som möjligt. Partnerskapslagen är bristfällig i sin nuvarande utformning. Oavsett sexuell läggning bör gifta par ha samma rättigheter och skyldigheter, också vad gäller inblandade barn, eller kommande. Som förälder vill man måna om barnets utveckling på bästa sätt och det gör alla utifrån sin egen förmåga. Mycket från sin egen uppfostran kommer upp till ytan och sådant man tycker var bra försöker man anamma på sina egna barn. Hela denna problematik kan jämföras med "oäktings"-problematiken i ett förgånget sekel. Tack och lov för samhällets ständiga förändring och "uppdatering" och strävan mot att återspegla situationen bland sina innevånare.

Ålder; 44 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barnlängtan har inget som helst samband med min sexuella läggning. Att leva med barn är det mest utvecklande och spännande och meningsfulla som finns.

Argument mot att skaffa barn;

Jag kan inte se några.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, en aning under konfirmationsundervisning på läger.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Homosexuellt föräldraskap är inte annorlunda än heterosexuellt. Sexualitet är en förhållandevis liten del av personligheten. Personlig mognad och livsglädje och allmän öppenhet och ärlighet är betydligt viktigare ingredienser i att vara en god förälder, än vad en partner har för kön. Homosexuella föräldrar har oftast övervägt och planerat och förberett sina barns tillblivelse, de tillkommer ytterst sällan av en slump. Det är gravt diskriminerande att man inte får adoptera som homosexuell, vi borde utredas på samma villkor som heterosexuella.

Ålder; 26 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella vill också ha familj och jag är övertygad om att vi är minst lika bra föräldrar som andra.

Argument mot att skaffa barn;

Om man har svårt att stå för sitt val inför andra försätter man barnet i en svår situation.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Ett barn behöver i första hand kärlek och omvårdnad av sina föräldrar. Förmågan att ge detta är oberoende av sexuell läggning. Om ett barn växer upp i en miljö där han/hon känner sig trygg och säker på sig själv, skapas de bästa förutsättningarna för ett harmoniskt liv. En hjälp på traven till detta vore en lagstiftning

som faktiskt tillåter homosexuella att ha barn. Dessa barn finns ju redan och kommer bara att bli fler!

Ålder; 56 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är en mänsklig rättighet under förutsättning att man är förberedd att värna om barnets bästa, m.a.o. ge barnet trygghet utifrån egna förutsättningar. Samma som jag anser gäller om man lever heterosexuellt.

Argument mot att skaffa barn;

Man ska inte skaffa barn om man inte är beredd att värna om barnets bästa.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har levt i en homosexuell relation i 30 år men är bisexuell. Sökte upp en kvinnlig vän som också är bisexuell och föreslog att vi skulle gifta oss för att också skaffa barn. Så blev det. Vi har aldrig bott tillsammans. Vi skilde oss efter ett par år. Vi har en fin relation. Vårt barn ser det växelvisa boendet som självklart, samma situation som många andra barn i hans klass. Vår son är lika trygg hos mamma som hos pappa. För oss som föräldrar är vår son det finaste som hänt oss i livet. Det har berikat våra liv och givit oss en större mening med livet.

Ålder; 48 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om längtan efter barn finns och man är stabil fysiskt och psykiskt är det en självklarhet att skaffa barn på ett eller annat sätt.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Fördomar som homofobi är något som vuxna ger små barn. Mina barn har aldrig varit mobbade på dagis eller i skolan på grund av, vad jag tror, min öppenhet. Mobbning har tyvärr alltid funnits. "Din pappa är alkis, din mamma är har konstiga kläder, du är ful med stora öron". Att ha en eller två homosexuella föräldrar är inget man behöver skydda dom ifrån. Information och mer öppenhet gör det absolut lättare för både hetero- och homosamhället att leva i. Det väsentliga är att barn får kärlek och respekt. Fördelen med att inte kunna få barn "naturligt" är att planering krävs och att i tanken få vänja sig, "stöta och blöta", vara säker på sin längtan efter barn.

Ålder; 45 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barn berikar livet.

Argument mot att skaffa barn;

Barn ställer krav, är ett livslångt åtagande.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, deras egen pubertet, mötet med pojkvännen i början av vuxenlivet.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Alla människor ska provas på samma villkor i relation till föräldraskap. Samhället måste acceptera att homosexuella har barn. Dessa barn måste ha samma rättigheter till trygghet som barn till heterosexuella föräldrar. Ett sätt är att lagstifta om samma mänskliga rättigheter för alla oavsett sexuell läggning.

Ålder; 35 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Sexuell läggning har inget med föräldraskap att göra. Har man en stark längtan efter barn och kan ta ansvar för det så är det en mänsklig rättighet. Efterlängtade och älskade barn är lyckliga barn.

Argument mot att skaffa barn;

Omogenhet, att inte kunna sätta barnet i främsta rummet. Detta har inget med sexuell läggning att göra.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är en mänsklig rättighet att skaffa barn. [...] mycket önskade och välplanerade, vilket är den bästa och viktigaste starten i ett barns liv, att vara älskad och önskad. Vi som homosexuella föräldrar måste vara öppna och ärliga om vår familj för att inte skapa fördomar. Vår dotter som kommit till genom insemination på klinik i Köpenhamn ska ha samma mänskliga rättigheter som andra barn i Sverige, dvs. rätten till två föräldrar. Det är hemskt att Sveriges lagstiftning diskriminerar små oskyldiga barn genom att i det här fallet frantaga henne den rätten och tryggheten som det innebär att ha två föräldrar. Vi hade lyckan att efter sex års planerande och funderingar få vårt barn genom en klinik i Köpenhamn och därigenom för alltid en anonym fader. Mer önskad och välkommen kan inte ett barn vara. Det känns mycket tungt för mig och min partner att hon skulle bli föräldralös om något hände mig. Närståendeadoption är dessa barns mänskliga rättighet.

Ålder; 35 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barn berikar! Du kommer bli en jättebra förälder!

Argument mot att skaffa barn;

Du bör vara 100 % öppen först! Samhället vet knappt om att vi existerar! Orkar du med kampen och föräldraskapet? Vill du vara en ensam vårdnadshavare, vad händer då man dör?

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag längtar efter barn, min partner ville leva med barn. Vi fick 3tre barn! Samma procedur var gång. MVC, förl, BB familjerätt. Bemötts väl. Tyvärr fungerar inte kontakten bra med deras far sedan hans förra flickvän försvunnit. Något vi tycker är jättesynd. I dag överväger vi om vi skall anse vårt avtal brutet och göra honom officiell. Kontakten kommer ej att förbättras, men vi vill göra en markering mot honom att han är viktig! Vi får kämpa mer, hos myndigheter, blanketter osv. Kan ta för mycket energi ibland. Var finns rättssäkerheten för mina barn? Om jag dör medan de är små? Min partner som funnits i hela deras liv har inga rättigheter. Fadern har de ingen bra kontakt med. Var hamnar de? Mina föräldrar är för gamla. Jag skulle vilja veta. Skulle också önska att fadern var känd för hans släkts skull. De vet inget om att de finns tre underbara barn efter honom. Mer juridiska rättigheter för mina barn och min partner. Om vi skulle separera har hon inga rättigheter eller skyldigheter i fråga om vårdad, umgänge eller underhåll. Hur klarar jag mig då?

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

En självklar rättighet att tillsammans med sin partner, oavsett kön, kunna besluta om att skaffa barn eller ej. Det viktigaste måste vara att som barn få känna sig älskad och välkommen. Ur barnets synvinkel är könet på föräldrarna av underordnad betydelse. Mänskliga egenskaper är det viktigaste som både män och kvinnor har.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, uppbrottet från barnens pappa inträffade samtidigt som min första stora förälskelse i en kvinna. Hon blev skurken som stal mig.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Eftersom jag redan har barn, har jag inte tänkt så mycket på detta. Men jag har upplevt en stor svårighet i mitt möte med lesbiska barnlösa – de förstår inte vad det innebär att ha barn och hela tiden ta hänsyn till en f.d. man, barnets pappa. Det är lite speciellt att ha levt så pass länge heterosexuellt och komma ut först som 35-åring. Jag tror att det som kommer att fungera för mig är nog att träffa en kvinna med liknande erfarenheter, som redan har barn.

Ålder; 38 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Oavsett sexuell läggning finns längtan efter barn och eftersom jag inte anser att det är något negativt för barn att ha homosexuella föräldrar så tycker jag att alla som vill ha barn ska ha den möjligheten.

Argument mot att skaffa barn;

Jag har inga argument emot.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag ser det som väldigt positivt med homosexuellt föräldraskap. Alla som jag känner (inkl. mig själv) som har valt att skaffa barn eller inte har fått rannsaka sig själva ordentligt om de verkligen vill och duger till att skaffa barn. Det är mer än vad man kan säga om somliga heterosexuella föräldrar. Jag är väldigt lycklig över att ha skaffat barn. Mina barn verkar må bra för det mesta. Givetvis har

de sina olika mognadsfaser som alla andra barn. I och med mina barn har jag också fått en närmare relation till mina släktingar. Jag känner mig väldigt "vanlig", som vilken barnfamilj som helst. Oroar mig när ungarna är sjuka, trötta eller ledsna. Njuter av att ha mina barn. Känner mig lycklig över att se dem växa upp och utvecklas till två härliga individer. För mig och mina barns övriga föräldrar/medföräldrar är det viktigt att det alltid är vi vuxna som berättar om vår familjesituation inför dagis, skola och barnens kamraters föräldrar. Jag tror att en öppen homosexualitet är en förutsättning för ett bra föräldraskap. Öppenheten ger otroligt mycket positivt tillbaka från andra människor.

Ålder; 33 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det spelar väl ingen roll om man är homo eller hetero. Vill man ha barn så skaffar man det.

Argument mot att skaffa barn;

Jag har inga argument emot. Alla som vill skaffa barn ska kunna få den fina möjligheten att få göra det!

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det ska inte vara någon skillnad på homo eller hetero angående att skaffa barn. Alla ska ha samma möjlighet att kunna adoptera. Och en viktig sak är att kunna närståendeadoptera.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

I våran familj fungerar allt väldigt bra och inget är konstigt med hur vi lever. Mycket p.g.a. att min partner är den person hon är. Det viktigaste är vilka vi är som människor i relationen till våra

barn. Könet är oväsentligt, för barn är det okej så länge vi vuxna visar att det är okej och tillåtet.

Ålder; 48 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Kärlek till barn. Längtan efter barn är en mänsklig instinkt, oavsett sexuell läggning.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, i samband med skilsmässan och i "sanningens minut". Det var svårt för barnen att ta.

Ålder; 45 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Min övertygelse är att ett barn skall växa upp i en harmonisk miljö, det påverkas inte av föräldrarnas sexuella läggning.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Ålder; 49 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om två personer älskar varandra och gemensamt vill ha barn, kan inte jag se att det ska ha betydelse om man är av samma kön eller

inte. Det kan ju t.o.m. vara så att homosexuella tvingas till mer medvetna val i denna fråga och förmodligen har stora möjligheter att bli mycket bra eller bättre föräldrar är heteropar.

Argument mot att skaffa barn;

- Om man är för gammal
- Om man inte kan leva öppet som homosexuell
- Om man inte har en trygg relation till sin partner

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, i början var det svårt för min yngste son. Skilsmässan från pappan var jobbig för båda. Båda hade svårt med öppenheten utåt i början. Men det har successivt blivit mycket bättre. Min yngste börjar fundera över vem han vill berätta för.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Barn är viktiga i ett förhållande. Längtan efter barn kan bli till bitterhet i en människas liv om man inte har möjlighet att förverkliga den. Jag har ju egna barn och mitt behov av att skaffa fler är inte egentligen så stort utan det hör samman med att min partner inte har något och jag skulle vilja, om jag kunde, få ge henne detta eller adoptera, eller att hon själv får bli gravid, vilket skulle vara det allra bästa. Hon skulle bli en bra mamma och vårt förhållande skulle bli mer jämlikt än det är idag.

Ålder; 42 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Hur man är som förälder har ingenting med ens sexuella läggning att göra. Homosexuella liksom heterosexuella är lika bra föräldrar, ja kanske till och med bättre föräldrar än heterosexuella, därför att de har gått igenom och rannsakat sig själva och sin identitet mer än

vad heterosexuella gör generellt. Heterosexuella halkar ofta in på föräldraskapet som på ett bananskal. Allt är så givet för dom.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga argument emot. Det argument som ofta framförs är att våra barn skulle kunna bli mer utsatta för mobbning o. dyl. Men det håller inte. Det är inget argument. Finns det problem måste dessa åtgärdas genom utbildning o. dyl. som information osv. Precis som man försöker lösa problem som riktar sig emot andra människor.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, men inte p.g.a. min sexuella läggning, utan p.g.a. att bo på två ställen. Våra barn har i en viss period inte velat bo hos sina pappor, de har inte känt sig tillräckligt trygga där när de var ca 2 ½ år gamla.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag tycker att enkäten har varit svår att fylla i och det retar mig att de/ni som gjort enkäten utgått från att problematisera frågorna. Jag saknade alternativ på flera ställen, t.ex. har ni blivit positivt bemötta p.g.a. er sexuella läggning. Vissa i vår omgivning ser det faktiskt som en tillgång att vi är just dem vi är. Och våra barn får mycket positivt tillbaka från sina kamrater som tycker att våra barn har det lyxigt med flera mammor och pappor, att de får många julklappar osv. Våra barn har dessutom dubbelt upp med morföräldrar och farföräldrar, kusiner osv.

Jag ser bara positiva aspekter på homosexuellt föräldraskap. Jag har fått så mycket respekt och stöd av min omgivning, de ger oss mycket och tycker även de att lagstiftningen bör ändras.

Alla farhågor som vi hade har kommit på skam. Heterosexuella är mer toleranta än vad man tror, det handlar om att känna någon homosexuell, innan man gör det har man ofta fördomar mot homosexuella. Men känner man någon, ändrar man ofta uppfattning. Omgivningens attityder har varit fantastiskt positiva.

Det enda som varit jobbigt under den här tiden som förälder, det är att ha skaffat barn med män som vi tycker mycket om, men som vi inte bor ihop med. Våra barn har därför två hem. Det har också varit jobbigt att vara flera föräldrar och att hitta våra roller. Det tog några år av mycket prat, prat, prat och känslor av alla de slag. I dag fungerar allt mycket bättre. Våra barn älskar sina pappor och har det bra hos dem. Men det är fortfarande inte helt enkelt att vara flera föräldrar. Det som också varit jobbigt är den ojämlika lagstiftningen som drabbar oss.

Ett annat problem är den stora tystnaden som råder i skolan. Det är helt okej med oss och våra barn. *Men* lärarna *skall* utbildas i frågor som berör homosexualitet så att de kan prata om sexuell identitet och olika familjebildningar, kärlekens olika avsikter. Det står faktiskt i läroplanen att skolan skall bekämpa fördomar.

Annat positivt: efter att vi fått barn har jag fått *ännu* bättre relation till mina föräldrar och syskon.

Jag har blivit *starkare* och *tydligare* i min sexuella identitet, därför att mina barn skall veta vem jag är. Detta ser jag som mycket positivt. Är jag stark och tydlig ger det mina barn positiva erfarenheter och kraft.

Mina barn har mammor som både kan laga mat, sy, snickra och mecka med bilen.

Mina barn har pappor som både kan laga mat, sy, snickra och mecka med bilen.

Mina barn gynnar en positiv och jämställd syn på könsroller. Män och kvinnor kan göra allt om det bara vill.

Ålder; 57 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Den homosexuella mår bra av att ha barn, blir mer harmonisk. Den homosexuella har mycket att ge p.g.a. det annorlunda livet, "coming out". Att homosexuella adopterar är nyttigt för samhällsdebatten.

Argument mot att skaffa barn;

Barnet kan få det jobbigt, mobbas etc.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Varit gift med en kvinna. Vi kunde ej få egna barn. Längtat efter barn i långa perioder. Haft fosterbarn i äktenskapet. Har sedan gått över till att vara bög. Är distanspappa till en pojke, som adopterades av en lesbisk kvinna, en god väninna. Nu för gammal att skaffa egna barn.

Ålder; 43 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla har rätt att skaffa barn under förutsättning att man kan ta hand om dem på bästa sätt och ge den trygghet och kärlek som ett barn behöver.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Ålder; 35 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla de fördelar med barn som man kan tänka sig. Dvs. ingen skillnad om man är homosexuell eller inte. Vill man ha barn så ska man skaffa sig och vara beredd att älska och ta hand om dem.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inga.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, ny person som jag tycker om, en kvinna nu då. Sen skulle det nog ha varit minst lika jobbigt om det varit en man. Tror inte det är någon större skillnad.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Alla som vill ha barn ska få skaffa det – homosexuell eller inte, spelar ingen roll – människor är vi alla. Men det underlättar säkert om man står för den man är och att barnen får uppleva relationen som naturlig och att det inte är något "fult" att t.ex. två kvinnor lever ihop. Att människor kan älska varann över könsgränserna måste vara något naturligt och fint.

Ålder; 39 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Inga.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Barnet har gjort att jag fått ett mognare förhållande till mina föräldrar och ett närmare förhållande till mina arbetskamrater liksom ett djupare förhållande till min sambo.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Vill man ha barn ska alla ha rätt till att få det.

Argument mot att skaffa barn;

Korta förhållanden, byte av partner. Är emot adoptioner för homosexuella. Ett barn har rätt till en mor och far, detta är ett speciellt problem. Kan vara nog problematiskt att vara adopterad.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjbildning att göra;

Varje människa bör tänka över vad det innebär att ha barn oavsett sexuell läggning. Än så länge har vi inte stött på några problem att barnen bor med två kvinnor. Är emot att homosexuella ska få adoptera barn *inte* för att jag tror att vi är sämre att ta hand om barn utan för att ett barn har rätt till en mor och far. En adoption kan vara ett identitetsproblem för barnet. Det räcker gott och väl, behöver då inte få fler problem på köpet. Pratar av egen erfarenhet.

Ålder; 30 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Vi är alla lika värda och har samma rätt till allt, eller det borde vi ha. Det borde inte behöva angå någon annan om vi vill ha barn och familj, än oss själva.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjbildning att göra;

Jag ser ingenting negativt med homosexuellt föräldraskap. *Tvärtom.* Barn till homosexuella är ofta mer planerade och mer välkomna än i många heterosexuella förhållanden.

Ålder; 38 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Barnlängtan kan vara lika stor hos homosexuella som heterosexuella. Förmågan att vara en god förälder har inget med sexuell läggning att göra. Det kan vara problematiskt för barn att födas i en heterosexuell relation där ena föräldern är homosexuell. Detta händer naturligtvis i samhällen där det finns tabun runt att homosexuella skaffar barn. Ofta klarar inte den homosexuella föräldern att leva i den heterosexuella relationen tills barnet är vuxet. Det vore bättre för alla parter om barn fick komma till världen i de relationer som föräldrarna önskar och tror på.

Argument mot att skaffa barn;

Inga. Tror inte på argument som att samhället inte är moget. Det mögnar om vi jobbar på att avskaffa fördomarna och tabun i frågan.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det var 15 år sedan jag och min dåvarande sambo planerade för att bli småbarnsföräldrar. Idag är vi snart tonårsföräldrar. Vi önskade adoptera men hade inte blivit accepterade som adoptivföräldrar även om vi varit heterosexuella då vi saknade fast inkomst, utbildning och kapital. Jag var hemma ett år med vår äldsta dotter. Därefter var hennes medmamma hemma ett år utan ersättning. Men på den tiden fick inte heller heterosexuella ersättning om de var hemma med sina barn mer än ett år. Min dåvarande sambo tyckte dottern var för liten att lämnas till dagis. Vi levde dock gott på mitt studielån och ärvde kläder. Så föddes lilla tjejen och deras andra mamma var hemma med dem tills de var två och fyra år, medan jag pluggade, därefter började även hon studera. Ett halvår senare blev barnen "skilsmässobarn". De bodde till att börja med kvar mer hos min f.d. sambo men ganska snart bodde de en vecka hos mig och en vecka hos henne. Vi hade delad vårdnad. Men rent juridiskt räknas inte min yngsta dotter som mitt barn. Om jag t.ex. vill söka bostadsbidrag kan jag enbart uppge den äldsta dottern som boende hos mig. I början var vi oroliga för vad som skulle hända om någon av oss föräldrar dör. Vi skrev att föräldrakontrakt

där vi likställde oss med heterosexuella föräldrar och hoppades att hänsyn skulle tas till detta. I dag är barnen så stora att jag antar att man lyssnar på barnen som själva kan förklara sin familjesituation och jag tar för givet att båda barnen skulle få bo hos den överlevande föräldern. Jag hoppas även juridiskt, inte bara känslomässigt, att jag kommer hinna bli förälder till min yngsta dotter innan hon blir vuxen. Hon är elva år snart. Hoppas även att min äldsta dotter juridiskt får ha sina två föräldrar, biologiska och medmamma, bl.a. för arvsrätt men också för känslan att deras föräldrar och deras syskonskap räknas även i samhällets ögon.

Ålder; 37 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Lämpligheten att skaffa barn beror ej på könstillhörighet utan på kunskap, mognad, erfarenhets mässiga förhållanden.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, äldsta barnet (då 13 år) reagerade kraftigt en period efter det att jag berättade för henne att jag var homosexuell.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla ska naturligtvis ha samma rättigheter att skaffa barn.

Argument mot att skaffa barn;
Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Där kärlek finns måste det få finnas plats för barn vare sig man är "sån" eller "sän".

Ålder; _____

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma som för hetero, man vill ha barn och tror att man blir en bra förälder.

Argument mot att skaffa barn;

Djävliga människors fördomar.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Kommittén måste tänka på att "babybomen" huvudsakligen är lesbisk. Många lesbiska vill utesluta pappans rätt för barnet – "det lesbiska paret är ju en familj". Pappans ställning måste alltså skyddas och garanteras. Jag har slagit min panna blodig innan jag fick gemensam vårdnad. Fortfarande rasar mammans sambo p.g.a. svartsjuka över mitt umgänge med mitt underbara barn.

Ålder; 28 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Längtar efter barn. Mogen som förälder.

Argument mot att skaffa barn;

Dåligt förhållande, trassligt liv.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag tycker att ett barns rätt är att ha vuxna omkring sig som sätter barnet i främsta rummet. Sen om det är två män, två kvinnor, en kvinna och en man eller kanske t.o.m. fler än två har mindre betydelse.

Ålder; 40 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är en naturlig längtan för människor att vilja skaffa barn, oavsett sexuell läggning.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Ålder; 33 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Längtan efter barn styrs ej efter kön. Barnet är (oftast) välplanerat och mycket välkommet. Min sexualitet gör mig inte till en sämre förälder.

Argument mot att skaffa barn;

Finns inte! Om paret vill adoptera genomgår de samma undersökning som heterosexuella och om de gör det "privat" är barnet MYCKET välplanerat och efterlängtat.

Ålder; 42 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma skäl som heterosexuella.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, de vuxna barnen då de precis fick veta. Men endast en kort period.

Ålder; 44 år

Kön; Man

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, i samband med att jag och min partner förlovade oss och flyttade ihop reagerade mitt andra barn och kände sig åsidosatt.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

För egen del har ju frågan om adoption aldrig varit aktuell eftersom jag har tre egna biologiska barn. Men jag tror att förutsättningarna för homosexuella som vill adoptera är lika stora som för heterosexuella, dvs. att ge ett barn den kärlek och trygghet som det behöver. För detta har inte alls att göra med om familjebilden ser "normal" ut. Sedan tror jag att den snabba förändringen i samhällets syn på homosexualitet har varit och är gynnsam för det här med adoption. I takt med att omgivningen ser naturligt på en homorelation blir det naturligtvis lättare både som adoptivbarn och förälder i en homosexuell familj.

Ålder; 29 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Behövs det särskilda argument för homosexuella, om de vill skaffa barn? Vill man ha barn så skaffar man barn. Barn är en naturlig del av livet, som inga borde förneka, om de vill ha barn.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag anser att den sexuella läggningen inte har någon som helst relevans för om hur, när eller om man skall bli en förälder. Därför tycker jag nästan att det är sorgligt att jag skall behöva fylla i en sådan här blankett, och att en utredning i frågan över huvud taget behöver göras.

Men alla är vi ju barn av vår tid, och människor har trots allt haft konstiga idéer och åsikter om homosexuella. Jag är övertygad om att vi i framtiden kommer ta det för givet att alla människor har samma rättigheter oavsett sexuell läggning. En bra början är att vi homosexuella börjar praktisera, det som för alla andra är självklart. Den svenska staten å sin sida borde, om man menar vad man säger med alla medborgares fri och rättigheter, dra sitt strå till stacken och verkligen behandla alla lika.

Ålder; 40 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Önskade barn har rätt att födas. Och längtan efter barn skiljer inte homo- och heterosexuella åt.

Argument mot att skaffa barn;

Antar att de flesta homosexuella blivande föräldrar funderar kring ev. problem som barn kan drabbas av p.g.a. den annorlunda uppväxten.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag tycker adoptionsfrågorna är knepiga. Även om forskningen hittills pekat på att inga skillnader mellan barn i hetero- och homofamiljer föreligger är det lite osäkert om den nuvarande forskningen räcker beträffande identifikation osv. Å andra sidan visar tusentals homosexuella att de är utmärkta föräldrar, vilket gör att det är rimligt att bli prövad på samma villkor som heterosexuella. Gäller också assisterad insemination. Att ensamadoption är tillåtet, men inte homo gemensam adoption är också märkligt. Närståendeadoption tycker jag är en självklarhet. Det är så tydligt för barnets bästa.

Ålder; 45 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Om man vill leva familjeliv är det naturligt att vilja ha barn, oavsett sin sexuella läggning. Svårt att argumentera för att skaffa egna barn, det är ju en drift. Att ta hand om föräldralösa, adoptera, tycker jag är det bästa.

Argument mot att skaffa barn;

Har jag inga argument emot om det bara är frågan om ens sexualitet.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Augusti 1997 bestämde jag och min dåvarande man oss för att skiljas. Sex månader senare berättade jag för våra barn, (då 12 och 15 år) att jag träffat en kvinna som jag var tillsammans med. De reagerade väldigt "okomplicerat" och positivt, den äldsta med det samma och den yngsta efter en tids tystnad. De kan båda tänka sig att bli intervjuade om det behövs. Om två månader flyttar vi ihop. Positivt med homosexuella föräldrar, just för att de är homosexuella, är väl bara att det kan bredda barnens tolerans, tror jag.

Ålder; 43 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Människors möjlighet att skaffa barn finns oavsett läggning.

Argument mot att skaffa barn;

Det krävs vuxna människor, så en viss försiktighet skulle man kunna beakta.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, då jag kom ut och efterföljande 1–2 år.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag tror på en successiv tolerans för homosexuellt föräldraskap. Detta för att alla skall hinna vänja sig.

Ålder; 32 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Vill man ha barn och tror sej ha förmåga att ta hand om barn och göra dem till starka individer ska man göra det. Vi har samma rätt som heterosexuella.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Ålder; 30 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma argument som för heterosexuella, längtan efter barn, man vill vara förälder tillsammans med den man älskar. Det finns ju ingen risk att någon råkar bli med barn, alltså bör ju barnen vara mer efterlängtade.

Argument mot att skaffa barn;

Att gällande lagstiftning inte ger barnen samma rättigheter som andra barn.

Ålder; 37 år

kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Frågan är mycket märklig! Vänd på det och fråga efter argument för eller emot att skaffa barn om man lever heterosexuellt. Det finns förstås lämpliga och icke lämpliga föräldrar både homo- och heterosexuella. Argument *för* är att homosexuella måste planera att skaffa barn. Barnen är då efterlängtade och föräldrarna har tänkt igenom sitt föräldraskap.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag och min före detta partner skaffade barn och utgick från att vi två skulle vara vårdnadshavare och föräldrar tillsammans med en aktiv pappa. Pappan är inte anmäld offentligt som far just med tanke på att jag i framtiden kanske skulle få möjlighet att bli officiellt vårdnadshavare. Jag som är medmamma har inga rättigheter. Numera kan jag visserligen vara hemma med sjukt barn och få ersättning, det är en positiv förändring. Skulle min före detta partner dö så kan inte jag adoptera vår pojke som det ser ut idag. Jag vet inte vad som skulle hända då, även om min före detta partner skulle ha skrivit ned en önskan om att vår pojke skulle bo

med mig. Vår son har regelbunden kontakt med sin pappa och det fungerar bra. På dagis har allt hittills varit mycket bra.

Barn har ju inte med sig några fördomar utan de ser det som fullkomligt naturligt att vår son hämtas omväxlande av två mammor och en pappa. De har förstås frågat vem jag är, och när jag berättar det säger de jaha, och så är det bra med det. Personalen har också uttryckt hur trygg vår son är och hur bra han mår och fungerar i barngruppen.

Ålder; 38 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma som gäller för hetero, svarta, vita, man, kvinna osv.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, när jag "kom ut" och skilde mig från barnens pappa, då barnen var sex och åtta år.

Ålder; 38 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag är helt övertygad om att argumenten inte skiljer sig från dem som lever heterosexuellt.

Längtan efter barn.

Någon som för släkten vidare.

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Vi är två kvinnor med en son, vår förhoppning är att han blir mer jämställd och får en annan syn på könsrollerna än de traditionella. Eftersom vår son har en väl fungerande relation med sin pappa så har han tre "olika" familjer med mor och farföräldrar samt kusiner, eftersom min partners föräldrar fungerar som extra morföräldrar.

Några negativa aspekter ser jag inte.

Ålder; 32 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag anser att det viktiga för ett barn är att ha mogna, stabila, kärleksfulla vuxna omkring sig, som är beredda att göra sitt bästa för att ge barnet ett bra liv. Detta oavsett om man är heterosexuell, homosexuell, handikappad, medelklass, fattig eller rik.

Argument mot att skaffa barn;

Jag kan se särskilda svårigheter för utländska adoptivbarn. Att redan vara "udda" och komma till en i samhällets ögon udda familj. Men jag tycker inte detta är något hållbart argument emot. I så fall skulle ingen få adoptera förutom vita medelklassvenskar.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, hon blir inte retad eller mobbad - men är tio år - i den åldern när man jämför sig mycket med andra. Det är viktigt att vara "normal" ha samma kläder, familjevanor som andra. Hon har sagt någon gång att hon tycker det är jobbigt att jag är annorlunda, och jag uppskattar att hon känner sig trygg nog att våga formulera detta inför mig.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Visst kan det vara svårt för ett barn att ha en annorlunda förälder, men som sagt det skulle gälla detsamma om jag vore turk i detta mycket väletablerade genomsvenska medelklassområde som vi bor i. Och det finns väl ingen seriös person som skulle komma på tanken att förneka invandrare möjligheten att bli föräldrar p.g.a. majoritetssamhällets fördomar. Min dotter har ett stort förtroende för mig, vet att jag älskar henne och vågar också tala med mig om att hon ibland tycker det är jobbigt att jag är annorlunda. Jag tror det är viktigt att vi homosexuella inte förnekar dessa svårigheter i kampen för vår "rätt" att vara förälder. Men det är viktigt att sätta dem i sitt sammanhang. Det handlar om rätten att få vara annorlunda och är en fråga som räcker långt utanför homosexuellas rätt att få adoptera. Barn har rätt att mötas med kärlek, respekt och att växa upp i ett samhälle fritt från fördomar! Jag tror också att det finns rena fördelar med att växa upp med en/ fler homosexuella föräldrar. En mindre trångsynthet, ett vidgat perspektiv. Jag tror att det är bra för min dotter att ha en mamma som står för den hon är.

Ålder; 32 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;
Alla ska ha samma rättigheter.

Argument mot att skaffa barn;
Inga.

Ålder; 49 år

Kön; Man

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, i samband med separationen mellan mig och barnens mamma.

Ålder; 44 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Argument för att skaffa barn är samma oavsett om man lever homosexuellt eller heterosexuellt, nämligen att man själv och tillsammans med partner, medföräldrar har bra möjlighet och resurser (psykiskt, fysiskt, socialt) att ge barn en bra uppväxt och start i livet, tycker om barn, och vill satsa på ett föräldraskap.

Argument mot att skaffa barn;

Samma som för heterosexuella. Är just jag tillräckligt bra som förälder? Vad är det för värld vi lever i? Hur ska det gå för nästa generation?

Ålder; 44 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument mot att skaffa barn;

Tror ej att det är bra för barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag är rädd att barn blir mobbade. Homosexuella är självupptagna personer som har mindre "tid" för barnuppfostran när innejrejen att skaffa barn är över.

Ålder; 39 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det är oftast ett planerat föräldraskap där barnet är önskat.

Argument mot att skaffa barn;

Barnens rätt till både mor och far.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, men inte p.g.a. sexuell läggning, utan då jag lämnade den medlemman som var med från början fick det äldsta barnet en kris p.g.a. separationen.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det har funnits en önskan till flera barn. Även mina egna barn har önskat syskon. Men för mig har det varit viktigt att ge en trygg och stimulerande uppväxt till de två egna barn, jag har. Jag har också haft en öppen och ärlig kontakt med mina barn och berättat hur de kommit till världen. Jag lever i ett nytt förhållande (sedan sju år tillbaka, som särbo). Men kvinnan som jag var med från början har en regelbunden kontakt med barnen (trots 80 mils avstånd). De träffas minst tre veckor om året, i bland mer. Har telefonkontakt flera ggr i veckan. Min f.d. är mycket viktig för mina barn. Och skulle det hända mig något, så vill dom flytta till henne.

Ålder; 46 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma som för heterosexuella. Önskan att leva med barn, önskan att få familj.

Argument mot att skaffa barn;

Många lesbiska förhållanden är kortvariga. Man måste från början vara klar över att båda tar ansvar efter separation, om det skulle inträffa och om man är två när barnet föds.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag hoppas att det en dag skall bli så att våra barn inte riskerar att utsättas för elakheter och obehag, för att de har homosexuella föräldrar. Tyvärr är det ju inte alltid så idag, och jag tycker inte att det är våra barn som ska stå på barrikaderna, och kämpa för oss. Det tycker jag att vi får göra själva. Därför har jag valt att inte skylta med mitt lesbiska förhållande bland barnens kamrater och lärare. En del vet förstås ändå. De vi umgås med vet ju hur vi lever, men med övriga i barnens omgivning, har jag valt att låta barnen själva berätta. Jag vet alltså inte vilka som vet och inte, t.ex. vet jag att en av min mellansons idrottsledare har en negativ syn på homosexuella. Därför tycker jag inte att han behöver ha reda på det. Min son är en mycket duktig idrottare och bör få bli bedömd och bemött, för det han är själv och inte sedd genom "barn till homosexuella"-glasögon. Hittills har varken vi eller barnen, vad jag vet, haft något obehag för att jag lever med en kvinna. Mina barn skall ses för vad de är själva och själva bestämma vad människor skall veta om dem. Vi separerade från deras pappa, (som vi har god kontakt med) när barnen var sex, fyra och ett halvt och tre år gamla.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Längtan efter barn. Kan inte se att argumenten för eller emot hänger ihop med den sexuella läggningen.

Argument mot att skaffa barn;

Om man *inte* längtar.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Från fråga 9 D; Jag anser att det ska vara möjligt för ett par att ha gemensam vårdnad och/eller adoptera barnet även om barnet har kontakt med den andra biologiska föräldern. Det är i Sverige vanligt att lesbiska par skaffar barn med en känd donator/pappa. Han träffar barnet då och då men barnet knyter främst an till de båda mammorna. I nuläget kan den biologiska mamman bryta upp ur förhållandet och förneka den andra mamman all kontakt med barnet även om den andra mamman haft föräldraledigt och knutit mycket starka band till det barn de skaffade tillsammans. Detta ska jämföras med heterosexuella som inseminerat - de barnen nekas inte rätten till en förälder vid skilsmässa. Att donatorn är känd gör ingen skillnad.

Fråga 11 C; Min partner har adopterat min biologiske son i USA. Hon vill inte kallas medmamma. Hon är lika mycket mamma som jag. Heterosexuella som inseminerat eller adopterat kallas inte medföräldrar, de är föräldrar punkt slut.

Fråga 13 B; Alla kommer att få veta att vår son har två mammor. Vi är 100 % öppna i alla sammanhang, det är otroligt viktigt för barnen!

Ålder; 42 år

Kön; Man

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Saknar alternativ. Jag är inte öppen för mina barn. Detta enligt min före-dettas önskemål.

Ålder; 36 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma argument som för heterosexuella dvs. naturligt för mig att ha familj med barn; glädje, livets mening osv.

Argument mot att skaffa barn;

Beror på omgivningens reaktioner t.ex. daghem och skola.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, när jag "kom ut" och fick en flickvän.

Ålder; 42 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Motarbete kyrkans förtryck, som är orsak till svåra skuldkänslor och i vissa fall självmord. Det finns många föräldralösa barn också, som behöver adoptivföräldrar.

Argument mot att skaffa barn;

Samma som för heterosexuella. Världen klarar inte att ta hand om de barn som finns p.g.a. att överbefolkningen, hot om krig, miljöfaror, cancer och allergi ökar.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Homosexualitet är lagligt accepterat!! Varför skulle då inte barn fostras att bli homosexuella? Om det inte är fult enligt lag, varför är det då fel att lära dem leva i det sättet att tänka? Förbud mot adoption vore således inkonsekvens. Skulle en homosexuell förälder ge sitt barn mindre kärlek?

Ålder; 25 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella har samma längtan efter barn.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Heterosexualitet är ingen garanti i sig självt för att barnen får det bra. Människor vill ha barn. Inte alla men jag skulle tro de flesta. Den längtan är inte "bara" självisk utan att man vill ge ett barn något.

Ålder; 48 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det tillhör "livet" att vilja ha barn. Höjer livskvaliteten.

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, i samband med och tiden efter att jag "kom ut" inför dem.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Trots att jag har barn från tidigare äktenskap skulle jag aldrig skaffa barn i en homosexuell relation. Rätten bör finnas men personligen skulle jag inte vilja medverka till att mitt barn skulle växa upp med så annorlunda former. Detta p.g.a. "samhällets" negativa syn på "oss".

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella föräldrar "skaffar" inte barn av misstag utan barnen är väl planerade. Homosexuella föräldrar har därför större chans att vara "beredda" och "mogna" inför uppgiften.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har i dag samma längtan att skaffa barn med min pojkvän, som jag hade för 13 år sedan med min dåvarande flickvän. Hinder för oss som verkligen vill bilda familj måste ju undanröjas.

Ålder; 29 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella är lika bra eller dåliga föräldrar som heterosexuella. Vi är vanliga människor och lever inte på annorlunda sätt än heteropar. Barn till homosexuella är oftast mycket efterlängtade och planerade, vilket kan vara till stor fördel för barnen.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Barnens rätt är och ska vara det viktigaste. Varje barn har rätt till föräldrar som älskar och respekterar dem. De har rätt till föräldrar som ger dem stöd och uppmuntran under sin uppväxt. De har rätt till vård, omsorg och utbildning. Detta kan de få av sina föräldrar, oavsett föräldrarnas sexuella läggning, nationalitet eller religion. Prövning inför adoption och insemination bör vara lika för alla, det är individens lämplighet som skall avgöra. Att skylla på att "samhället" inte är förberett, moget eller att det är grymt är en feg ursäkt. Visa istället "samhället" att man inte ställer upp på mobbning, mord, hetsjakt m.m. genom att lagstifta mot det. Ge oss homosexuella samma rättigheter som heterosexuella, det visar att lagstiftarna inser att vi är lika "normala" och lika värda.

Ålder; 50 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Eftersom homosexuella har varit igenom en och annan livskris och varit tvungna att ta ställning, så är dom bättre förberedda och

kompetenta vuxna än många heterosexuella. Vuxna med den livserfarenheten behöver barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Med tanke på hur "lätt" det är att sätta barn till världen i den heterosexuella världen. Där finns i många fall inga tankar alls, som handlar om att det här får konsekvenser som får till följd att barnen inte får vad de behöver. Min erfarenhet är att på den punkten har jag träffat få människor som är så genomtänkta noggranna och verkligen så exemplariska föräldrar som vi kan önska som i den homosexuella världen. Det ger trygga, vidsynta ungar, nya vuxna människor med en människosyn som är positiv för vårt jämlika samhälle.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Argumenten varierar självklart från person till person, men är i stort desamma som heterosexuellas argument för barn. Det som skiljer är att inga barn kommer till av slump bland homosexuella, de är alltid välplanerade och efterlängade.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Om man fungerar bra eller dåligt som förälder beror inte på vilket kön man vill ha på sin partner. Längtan efter barn är lika hos alla som känner den. Som homosexuell tillhör man en minoritet och tvingas därigenom gå igenom en ofta djup identitetssökarperiod. Den gör också att man ifrågasätter mycket både hos sig själv och i övriga samhället och det leder ofta till att man mognar som människa. Om man väljer att skaffa barn som homosexuell så är beslutet väl genomtänkt och barnet mycket efterlängtat. Barn till homosexuella slipper bli matade med de gamla stereotypa könsrollerna. Då den traditionella uppdelningen av både sysslor, aktiviteter och känslor försvinner kan barnen ha större chans att utvecklas till hela människor dvs. utveckla alla sina egenskaper.

Ålder; 44 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det som talar för eventuell adoption är att barn hör till en relation och varför skall då inte homosexuella få uppleva glädjen att bli förälder. Man lever ju i ett förhållande byggt på djup kärlek.

Argument mot att skaffa barn;

Skulle nog ha svårt att skaffa (adoptera) barn med min partner, dels p.g.a. vår ålder (44 och 45 år) men också med tanke på hela situationen med omgivningens eventuella kommentarer etc.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

För mig har största problemet varit ett av mina barn som är tonåring (15 år) som har svårt att acceptera min nuvarande homosexuella partner. De mindre barnen är det inget problem med, de tycker väldigt mycket om min partner. Alla barnen är väl lite restriktiva med att berätta för kompisar att pappa är tillsammans med en man. Men alla vet om det ändå, trots detta har ingen blivit retad eller utsatt på annat sätt. Kamrater kommer och går som tidigare i familjen. Jag tror att öppenhet och att man tar ett homosexuellt förhållande naturligt är väldigt viktigt. Inte heller vad gäller arbetskamrater har jag mött någon förändrad attityd efter det att jag kom ut. Enda negativa attityden har varit från min arbetsgivare. Var öppen inför dina egna barn och hymla inte, det tror jag är det bästa. Var ärlig och låt barnen vara bland de första att få veta om din sexuella läggning.

Ålder; 34 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Precis lika självklart som för hetero, därför en dum fråga eftersom argument för/emot barn inte handlar om sexuell läggning utan

individuellt ställningstagande. (För mig är det lika självklart eftersom jag alltid velat ha barn).

Argument mot att skaffa barn;
Finns inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Hittills enbart positiva! Oerhört positiva reaktioner från arbetet, mödravård, sjukhus, mammagrupp – rytmik – simgrupp. Människor visar en öppenhet och nyfikenhet. (Det handlar mycket om vår egen öppenhet, att vi berättar hur familjen ser ut = då får vi öppenhet tillbaka). Det viktigaste är att se till vårt barns bästa och att ha fyra föräldrar och sju far- och morföräldrar som ger kärlek och bekräftelse till barnet är fantastiskt! Detta nätverk imponerar på vår omgivning (och grannar) och gör också att folk är så positiva att de ser engagemang ifrån ett flertal vuxna (vilket är något många barn i heterofamiljer saknar idag!) Lyft fram det positiva med den homosexuella familjen och sluta fokusera kring det negativa! Hur många frågor fanns i enkäten där jag kan kryssa för alla de oerhört positiva reaktioner vi fått!?! Jag blir också arg när enbart den biologiska mamman ska fylla i angående vårt barn det känns helt fel för mig. Vi är två mammor, två pappor till barnet.

Ålder; 37 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Samma som för heterosexuella (man skaffar knappast barn av sexualpolitiska skäl). Fördel kan vara att man tänkt igenom och planerat sitt beslut att bli förälder – man "blir" inte bara med barn. Det väntade barnet är önskat och välkommet. Vidsynthet och tolerans finns kanske i högre grad i den homosexuella familjen?

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Hittills har vår familj bara mött positiva reaktioner från omvärlden (släkt, vänner, grannar, MVC, BVC, försäkringskassan etc.). På BB mötte vi stor förståelse för att det kan vara en fördel att vara två mammor när barnet är litet. De nuvarande reglerna för vem som får ta ut de så kallade pappadagarna i anslutning till förlossningen var till stor nackdel för oss. Jag behövde min partner vid min sida och hon var tvungen att ta ledigt från jobbet på egen bekostnad, trots att pappan inte heller kom i fråga p.g.a. utländskt medborgarskap. Lagstiftningen borde självklart vara i samklang med vad som gäller för överlåtelse av föräldrapenning (eller ännu hellre att homosexuella samboskap räcker i båda fallen). Vi har valt en familjekonstellation där jag och min partner har den praktiska vårdnaden om barnet och pappan är känd och delaktig så mycket det går med hänsyn till det geografiska avståndet. Med alla mor- och farföräldrar m.fl. släktingar blir det en stor familj (eller nätverk om man vill) och vi har ansträngt oss för att alla ska träffas och lära känna varandra för vår dotters skull. Om något skulle hända mig önskar jag självklart att hon skulle få växa upp hos min partner, det är något jag skulle vilja slippa oroa mig för.

Ålder; 35 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella har samma längtan efter barn som heterosexuella. Homosexualitet har med den egna sexualiteten att göra, inget med viljan att ha/få barn. Homosexuella par har noga tänkt igenom vad det innebär att vara förälder/ha barn.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Det är ingen rättighet att få barn, men det borde vara en självklarhet att även homosexuella par får utvärderas på samma villkor som heterosexuella par när det gäller adoption. Det talas om barnets bästa, men är det verkligen det när barnet inte kan adopteras, och därmed få ett bättre ekonomiskt skydd, från sin förälders partner. Barnets situation blir lättare om samhället bejakar, eller i vart fall inte förbjuder, homosexuella föräldrar. Partnerskapslagen måste gå ett steg framåt och tillåta adoption.

Idag diskriminerar lagen de personer som ingår partnerskap. Jag är glad att en stor parlamentarisk utredning nu är igång och ser fram emot ett resultat värdigt ett modernt, demokratiskt och fördomsfritt samhälle!

Ålder; 39 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla förhållanden vill bekräftas genom ett barn, så även ett homosexuellt.

Argument mot att skaffa barn;

Som lagen är nu, vad händer med barnet om den biologiska mamman dör? Det finns ingen säkerhet för barnet. Lagen ser inte till barnets bästa, det blir en osäkerhet som "medmamma".

Fråga 14 b

Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt på grund av din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Ja, skilsmässan från barnens far.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag ser på mina barn att det är samhället omkring dom som sätter frågetecken till mitt förhållande med en annan kvinna. Barnen själva upplever inte detta som konstigt då kärlek till alla är hanterligt för ett barn. Hade lagen accepterat och gett barn till homosexuella föräldrar samma skydd och rättigheter som andra barn vore nog våran familj i dag större än den är. Tanken på om vad som händer om hon dör/jag dör, barnet har ingen rätt till henne som den andra föräldern vid den biologiska moderns död. Hon har heller ingen rätt att få behålla sån nära relation med barnet. Mina barn, vilken rätt har dom att träffa min partner regelbundet om jag dör? Deras far kommer att motarbeta detta, och barnen har ingen som för deras talan. Hon har inga lagliga rättigheter till att få fortsätta sin nära relation till dom. Lagen är

inte lika för alla, lika lite som kyrkan älskar alla. Dubbelmoralen och hyckleri styr, kärleken är inte lika rädd!!

Ålder; 45 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Två människor som vill dela livet med ett barn binder samman nya fördomsfria människor, som växer upp och förändrar samhället.

Argument mot att skaffa barn;

Barn behöver en manlig och kvinnlig förebild, men det kan man säkert ordna med släktingar t.ex.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Är skild efter 18 årligt heterosexuellt äktenskap, barnen (tvillingar) var tre år när min kvinna kom in i deras liv. De ser henne som en naturlig del av livet och vuxna som de räknar med. Vi vuxna, barnens far, jag och min partner kommer bra överens och delar på ansvaret. Jag ser att barnen mår bra av kontakten med sin far. Jag tror att en manlig vuxen är viktigt för dem. Pappans nya kvinna kommer vi också bra överens med. Jag oroar mig för barnen förstås. De är tio år nu. Vi bor i en liten stad i Norrland. Jag vågar inte vara helt öppen p.g.a. det, men är på god väg, tror jag. Min partner har ibland funderat på barn, men jag ser ansvaret som för stort just nu för min del. Våra vänner tycker det är en tillgång för deras barn att få lära känna oss, på ett naturligt sätt. Jag saknar förebilder. Jag har levt heterosexuellt i så många år, så jag tror att jag har svårare att finna andra att identifiera mig med i min nuvarande situation. Vi har det bra och barnen mår bra. Jag ser fram emot ett fortsatt öppnare samhälle, även utanför storstaden. Det är tyvärr en ansträngning förknippad med alla nya bekantskaper när man ska lära känna varandra. När? Hur? Varför? ska jag berätta. Det är lättare att låta bli ibland. Jag tror att kärleken måste vara stark när två homosexuella planerar att skaffa barn. Det är väl det viktigaste att barnen ser vuxna som kan visa varandra kärlek. Då lär de sig själva att visa kärlek.

Ålder; 47 år

Kön; Man

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Alla människor oavsett sexuell läggning skall ha samma rättigheter att skaffa barn.

Argument mot att skaffa barn;

Övergrepp (våld).

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Folks negativa fördomar, ej bland grannar, släkt och vänner, mest bland myndighetsutövande personer. Som medelålders man och homo tycker jag ändå ett livet är glatt att leva. De enda jag känt mig nertryckt av skulle i så fall vara vissa inom psykiatrin. Själv anser jag inte att kärlek mellan två personer av samma kön skulle vara någon "störning" i så fall är det en väldigt skön sådan. Hoppas du som läser detta kan samråda och skratta åt statistiska byråns enfaldiga frågor.

Mänskliga rättigheter borde gälla alla.

Ålder; 44 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Det finns väl inga barn som är så önskade, efterlängtade och planerade!

Argument mot att skaffa barn;

Inga.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Vi har inga könsroller hemma utan våra barn får lära sig att man kan fixa det mesta själv. Det som skulle vara negativt är väl i så fall samhället med sina könsroller och sina fördomar som tyvärr också

smittar av sig på barnen som ju från början är helt fria från sådant. Där har politikerna ett stort ansvar som de ännu inte tagit. Dvs. bekämpa dessa fördomar mot homosexuella, precis som de med alla medel försöker bekämpa rasismen och inte invandrarna. Jag menar varför försöker de med alla medel hindra oss från att bilda familj?! Snacka om rasism och fördomar!!

Ålder; 44 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Att båda parterna verkligen vill och är så säkra på varandra.

Argument mot att skaffa barn;

Attityden i samhället, skolan t.ex.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har levit i ett 23-årigt heteroäktenskap och är nu skild sedan ett år och kommit ut för mina kompisar/barn, ej föräldrar. Min före detta man är bög och har inte gått ut alls. Jag har haft två förhållanden med kvinnor de senaste åren därför kanske svaren är lite knepiga. Mina barn är/var därför ganska stora när dom fick veta. Dom vet fortfarande inte om sin pappas läggning, det vill jag att han ska tala om själv. Dom två äldsta sa inte så mycket när jag berättade, den yngsta, då tio år, grät i en halv dag sen har det inte varit något. Hon bara älskade min senaste tjej. Däremot är hon mycket tyst utåt, pratar inte om det även till bästisar som vet. Men hon är glad och öppen för övrigt.

Ålder; 28 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Homosexuella som skaffar barn har tänkt igenom situationen mycket grundligt och lämpar sig därför mycket väl för föräldraskap. Homosexuella kan likväl som heterosexuella ha längtan efter barn. Barn ger gemenskap, kärlek, ansvar, innehåll i livet på en helt

annan dimension än barnlöst liv. Man blir mer hänsyns- och ansvarsvisande, ödmjuk.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Fortsättning Fråga 7; De som anser oss homosexuella som olämpliga föräldrar ägnar sig åt fördomar och ibland för förtal och osanning. Osanning, för att hur många missbrukare, alkoholister, psykiskt sjuka finns det inte som skaffar barn och konsekvenserna blir förödande! Eftersom jag har barn från heterosexuellt förhållande har jag rätt till underhåll. Min förra partner hade skaffat barn genom insemination och vägrar uppge donatorn (helt rätt) och vägrar ljuga och säga fader okänd. Konsekvens: hon får inget underhåll. Horribelt! Uppenbart är att vi anses som anrikande, abnormala och ibland som sjuka. Vi rör oss i en periferi. Men det är ej synd om oss, vi tillhör en stark, vacker och för många hetero attraktiv subkultur (i bemärkelsen att de själva gärna vill tillhöra den). Överenskommelsen var att han endast skulle fungera som donator och ej ta del i barnets uppväxt eller uppfostran, alltså ska han skyddas från myndigheternas krav på underhållsplikt. Hade hon däremot svikit Gay-rörelsen genom att uppge fader okänd hade hon fått samhällets stöd! Uppenbart är att denna kvinna förtjänar stor respekt som i tysthet slåss för vår sak och att samhället är ett odemokratiskt patriarkat som ej tillåter avvikelser från den så kallade "normen".

Ålder; 53 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Könet avgör inte kvalitén på föräldraskapet. Kärlek och trygghet är det viktigaste för barnet.

Ålder; 34 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Jag tror inte att det har någon betydelse om man är hetero eller homo. Huvudsaken är att barnet känner sig välkommet och efterlängtad. Att man ger mycket kärlek och värme.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Angående bidrag har homosexuella endast skyldigheter men ej några rättigheter.

Ålder; 45 år

Kön; Kvinna

Fråga 7;

Argument för att skaffa barn;

Även homosexuella kan vara mycket bra föräldrar. Kvinnor borde föda någon gång i sitt liv.

Argument mot att skaffa barn;

Homosexuella män är mindre lämpliga som föräldrar till en pojke enligt min åsikt. Annars finns det inte något argument emot.

Fråga 18;

Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra;

Jag har blivit medveten om min läggning ganska sent i livet. Mesta delen av mitt liv var heterosexuellt, både i äktenskap och i föräldraskap. Jag uppfostrade mina barn till öppna och förstående människor och har inte problem med att prata med min 22-åriga dotter om mina känslor. Min son är för liten (nio år) men hoppas att han också kommer att acceptera mig som jag är. De kvinnor jag känner har mycket bra kontakt med sina egna barn och också andras barn, oberoende om de lever ensamma eller med en annan kvinna. Jag tror att det fungerar och barn kan acceptera det och må bra.

Bilaga II

Enkäten; Din syn på barn och familjebildning

Har du planer på att skaffa barn? Ska homosexuella par kunna adoptera? Samma villkor för insemination för alla kvinnor?

Kommittén om barn i homosexuella familjer (en parlamentarisk kommitté som är tillsatt av regeringen) har gett Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att undersöka hur homosexuella ser på familjebildning. Vi vänder oss därför bl.a. till er som är medlemmar i några av RFSL:s lokalföreningar, i en del andra mindre föreningar och till er som ingått partnerskap. Enkäten läggs också ut på RFSL:s hemsida och delas ut i samband med träffar av olika slag.

Lever du ensam eller har du en partner? Har du barn eller inte? Det spelar ingen roll! Dina svar lika viktiga och väsentliga oavsett din familjesituation!

Undersökningen är helt anonym, föreningarna skickar själva ut enkäten. Men det betyder också att några kommer att få mer än en enkät i brevlådan, men bry er inte om det, besvara en och skicka tillbaka den till SCB i det portofria kuvertet.

Eftersom dina svar är helt anonyma, kommer vi inte att kunna skicka påminnelser till dem av er som vi inte får svar ifrån. Din medverkan är givetvis frivillig. Men som du kanske förstår är vi därför mycket tacksamma om du så snart som möjligt, innan du glömmer bort det, tar dig lite tid, svarar på enkäten och skickar tillbaka den till oss i det portofria kuvertet.

Kommitténs uppgift är att undersöka de rättsliga villkoren för barn i homosexuella familjer, att bedöma om det finns skäl för att göra skillnad mellan homosexuella och heterosexuella när det gäller att adoptera eller bli särskilt förordnade vårdnadshavare för partnerns barn. Kommittén kommer att ge förslag till regeringen utifrån bl.a. svaren i enkäten.

Ring gärna om du undrar över något! Gunilla Davidsson (SCB), 08-506 943 97, Charlotta Wickman (Kommittén) 08-405 40 76 eller Eva-Charlotte Salvall (Kommittén) 031-701 53 51. Be att få bli uppringd om du ringer riks.

Med vänliga hälsningar!

Gunilla Davidsson

Din syn på barn och familjebildning

Först några frågor om dig själv.

Fråga 1 Är du kvinna eller man? Och hur gammal är du?

Kvinna År gammal

Man År gammal

Fråga 2a Vilken är din sexuella läggning?

Homosexuell (lesbisk/bög)

Bisexuell

Jag är osäker på min sexuella läggning

Annan, nämligen

Fråga 2b Hur öppen är du med din sexuella läggning?

Jag är helt öppen inför alla

Jag är öppen inför ganska många, men inte alla

Jag är bara öppen inför ett begränsat antal personer

Jag är bara öppen inför ett fåtal personer

Jag har inte berättat det för någon (ännu)

Fråga 3 I vilken del av Sverige bor du?

Storstockholmsområdet

Göteborgs- eller Malmöområdet

Götaland (ej Stockholm)

Norrland

Bor du i en större eller mindre stad eller på landet?

I stad med 50 000-100 000 invånare

I tätort med färre än 50 000 invånare

På landsbygden

Fråga 4a Vilket är ditt civilstånd?
Markera det eller de alternativ som gäller för dig

- Ogift
- Registrerat partnerskap
- Gift
- Sambo
- Franskild/separerad från partner av samma kön
- Franskild/separerad från partner av motsatt kön
- Änka/änkling efter make/maka/registrerad partner

Fråga 4b Är du särbo, dvs. har de en fast partner som du inte bor tillsammans med?

- Nej
- Ja, särbo med partner av samma kön
- Ja, särbo med partner av motsatt kön

Fråga 5 Bor du ensam, med familj eller med någon annan?
Sätt kryss i rutorna för de alternativ som är aktuella för dig

Jag bor ensam

Jag bor med:

- Registrerad partner
- Make/maka
- Sambo av samma kön
- Sambo av motsatt kön
- Eget/egna barn (även adoptiv-)
- Andra barn (partners, foster-) Föräldrar
- Syskon
- Andra släktingar
- Vän/vänner
- Inneboende eller hyresvärd
- Andra, nämligen

Nu följer några frågor om hur du såg på familjebildning förr och hur du ser på det nu.

Fråga 6a Kommer du ihåg vad du tänkte om att få barn och bli förälder för 10 år sedan?

Jag var mycket ung för 10 år sedan och tänkte inte på barn då
Jag hade redan barn då och hade ingen tanke på att skaffa fler
Jag hade redan barn då och räknade med att bli förälder igen
Jag hade inga barn, men räknade med att bli förälder
Jag hade inga tankar på att få barn och bli förälder då
Jag ville ha barn, men insåg att jag att aldrig skulle bli förälder
Jag hade bestämt mig för att jag inte ville bli förälder
Jag var för gammal för att bli förälder för 10 år sedan
Jag minns inte vad jag tänkte om barn och föräldraskap då

Fråga 6b Hur är det idag?

Jag har ännu inte börjat tänka på om jag vill bli förälder eller inte
Jag har barn, men har ingen tanke på att skaffa fler
Jag har barn och vill gärna ha fler
Jag har inga barn, men räknar med att bli förälder
Jag vill ha barn, men inser att jag att aldrig kommer att bli förälder
Jag har bestämt mig för att jag inte vill bli förälder
Jag har inga tankar på att bli förälder idag, men kanske i framtiden
Jag är för gammal för att bli förälder nu
Jag tänker mycket på det, men vet inte vad jag vill

Fråga 6c Hur tror du att det kommer att vara om 5 år?

Om 5 år tror jag att jag har blivit förälder till ett barn, men räknar nog inte med att få fler

Om 5 år tror jag att jag har blivit förälder och räknar nog med att få ett eller flera barn till

Jag har barn nu och om 5 år tror jag att jag har blivit förälder igen

Jag har barn nu och om 5 år tror jag att jag inte har blivit förälder igen

Om 5 år vill jag nog ha barn och räknar med att bli förälder

Om 5 år vill jag nog ha barn, men har insett att jag att aldrig kommer att bli förälder

Om 5 år tror jag att jag har bestämt mig för att inte bli förälder

Om 5 år har jag (fortfarande) inga barn och är också för gammal för att bli förälder

Jag kan inte föreställa mig vad jag kommer att tänka om föräldraskap om 5 år

Fråga 7 Vilket eller vilka är dina argument för eller emot att skaffa barn om man lever homosexuellt (alltid eller under perioder av sitt liv)?

Argument *för* att skaffa barn:

.....

.....

.....

.....

.....

Argument *emot* att skaffa barn:

.....

.....

.....

.....

**Fråga 8a och b besvaras bara av dig som vill bli förälder i dag.
Alla andra fortsätter till fråga 9a.**

Fråga 8a På vilket sätt skulle du helst skaffa barn om det fanns
möjlighet?

Samlag
Privat insemination
Insemination eller provrörsbefruktning med egen
vald donator vid sjukhus i Sverige
Insemination eller provrörsbefruktning oavsett
donator vid sjukhus i Sverige
Insemination eller provrörsbefruktning vid sjukhus
eller på annat officiellt ställe utomlands
Ensamståendeoption
Gemensam adoption

Fråga 8b På vilket sätt skulle du helst skaffa barn om det fanns
möjlighet?

Samlag
Privat insemination
Insemination eller provrörsbefruktning vid sjukhus
eller på annat officiellt ställe utomlands
Ensamståendeoption

Fråga 9a Tycker du att den ena personen i ett homosexuellt par ska kunna adoptera den andres barn (s.k. styvbarns-adoption)?

Ja, på samma villkor som heterosexuella par
Ja, men under särskilda villkor. Vilka?
Nej, det bör inte vara tillåtet
Har ingen åsikt/har aldrig tänkt på det

Fråga 9b Tycker du att homosexuella par ska kunna adoptera barn?

Ja, på samma villkor som heterosexuella par
Ja, men under särskilda villkor
Nej, det bör inte vara tillåtet
Har ingen åsikt/har aldrig tänkt på det

Fråga 9c Tycker du att kvinnor som lever i ett homosexuellt parförhållande, ska ha rätt till insemination?

Ja, på samma villkor som heterosexuella kvinnor
Ja, men under särskilda villkor
Nej, det bör inte vara tillåtet
Har ingen åsikt/har aldrig tänkt på det

Fråga 9d Tycker du att det bör vara möjligt för ett homosexuellt par att båda har gemensam vårdnad om den enas barn, om barnet inte har någon mer biologisk (adoptiv-) förälder?
Eller om barnet har liten eller ingen kontakt med den andra biologiska (adoptiv-) föräldern?

Ja, om barnet bara har *en* biologisk (adoptiv-) förälder
Ja, om barnet helt saknar kontakt med den andra biologiska (adoptiv-) föräldern
Ja, i båda fallen
Nej, det bör inte vara möjligt
Har ingen åsikt/har aldrig tänkt på det

Fråga 9e Tycker du att det bör vara möjligt för ett homosexuellt par att båda har gemensam vårdnad om den enas barn, även om barnet också har den andra biologiska (adoptiv-)föräldern som vårdnadshavare? (Barnet skulle alltså kunna få tre eller fyra vårdnadshavare).

Ja, det bör vara möjligt
Nej, det bör inte vara tillåtet
Har ingen åsikt/har aldrig tänkt på det

Fråga 10 Vilken är din inställning till partnerskap?

Jag är positiv till partnerskapslagen som den är utformad idag
Jag är positiv till partnerskap om lagen ändras på följande sätt:

.....

Jag är emot partnerskap
Jag har inga särskilda åsikter om partnerskap

Om du och din ev. partner inte har några barn fortsätter du till fråga 18.

Nu följer några frågor om dina barn och om partners barn.

Fråga 11a Har du några barn?

Ja, jag har biologiska barn
Ja, jag har adopterade barn
Ja, jag har barn som jag är särskilt förordnad vårdnadshavare till
Ja, jag har barn som jag är medmamma/medpappa till
Nej → *Fortsätt till fråga 11c*

Fråga 11b Bor något eller några av barnen hos dig?

- Ja, hela tiden
- Ja, men bara halva tiden (bor "växervis" hos båda föräldrarna)
- Ja, men bor bara hos mig på "helger" (dvs. mindre än halva tiden)
- Ja, men bor bara mycket sällan hos mig
- Nej, mitt/mina barn har aldrig bott tillsammans med mig
- Nej, det/de är vuxna och har flyttat hemifrån

Fråga 11c Har din partner några barn?

- Ja, hon/han har biologiska barn
- Ja, hon/han har adopterade barn
- Ja, hon/han har barn som hon/han är särskilt förordnad vårdnadshavare till
- Ja, hon/han är medmamma/medpappa till mitt barn
- Ja, hon/han är medmamma/medpappa till annat barn än mitt
- Min partner har inga barn → *Fortsätt till fråga 12a*
- Jag bor inte tillsammans med någon partner → *Fortsätt till fråga 12a*

Fråga 11d Bor något eller några av din partners barn hos er?

- Ja, hela tiden
- Ja, men bara halva tiden (bor "växervis" hos båda föräldrarna)
- Ja, men bor bara hos oss på "helger" (dvs. mindre än halva tiden)
- Ja, men bor bara mycket sällan hos oss
- Nej, det/de är vuxna och har flyttat hemifrån
- Nej, min partners barn har aldrig bott tillsammans med henne/honom

Fråga 12–17 ska bara besvaras av dig som har egna biologiska eller adopterade barn.

Alla andra fortsätter till fråga 18

Fråga 12a Hur många barn har du?

* Ta med alla dina barn, även de som är vuxna nu

Jag har barn

Fråga 12b Hur har ditt/dina barn "kommit till"? (Har du fler än 5 barn? Skriv till de övriga vid sidan om!)

Låt samma barn ha samma nummer i alla frågorna 12b–14a

Genom	Barn 1 född år	Barn 2 född år	Barn 3 född år	Barn 4 född år	Barn 5 född år
samlag i en fast heterosexuell relation					
samlag i en tillfällig heterosexuell relation					
privat insemination					
insemination eller provrörsbefruktning på sjukhus i Sverige					
insemination eller provrörsbefruktning på sjukhus el.likn. utomlands					
adoption via adoptionsorganisation					
privat internationell adoption					

Fråga 12c Vem har vårdnaden om barnet/barnen idag?

Vårdnaden har	Barn 1 född år	Barn 2 född år	Barn 3 född år	Barn 4 född år	Barn 5 född år
jag och den andra biologiska/(adoptiv-) föräldern gemensamt					
jag					
barnets andra biologiska/(adoptiv-) förälder					
ingen, barnet är nu en vuxen person					
annan, nämligen					

Fråga 12d Hur ofta träffar barnet den biologiska förälder/
adoptivförälder som hon/han inte bor hos?

De träffas	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4	Barn 5
flera gånger i veckan					
någon gång i veckan					
någon gång i månaden					
någon gång i kvartalet					
någon enstaka gång					
mer sällan eller aldrig					
barnet har ingen andra biologisk förälder (död/okänd donator)					
Frågan inte aktuell, barnet är nu en vuxen person					

Fråga 13a Hur öppen är barnet idag om din sexuella läggning?

Markera för det/de barn som du känner till hur det är	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4	Barn 5
Öppen om det bland sina vänner och kamrater					
Bara öppen om det bland några få vänner och kamrater					
Inte alls öppen om det bland sina vänner och kamrater					
Öppen om det på dagis/ i skolan/ andra mer "offentliga ställen"					
Inte öppen alls på dagis/ i skolan/ andra mer "offentliga ställen"					
Hon/han är för liten					

Fråga 13b Vem eller vilka av följande har du informerat om din
sexuella läggning?

Markera för det/de barn som det varit aktuellt Dagispersonal/"dagmamma"	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4	Barn 5
Andra föräldrar till barn på dagis/hos "dagmamma"					
Personal i skola/fritids					
Klasskamrater					
Klasskamraters föräldrar					
Klasskamraters föräldrar					
Andra vuxna i samband med fritidsverksamhet					

Fråga 14 a Har ditt/dina barn sagt något om eller oroar du dig för något av följande problem?
Om något av detta stämmer markera vilket eller vilka barn det gäller.

Markera för det/de barn som det varit aktuellt	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4	Barn 5
Dagispersonal/"dagmamma"					
Andra föräldrar till barn på dagis/hos "dagmamma"					
Personal i skola/fritids					
Klasskamrater					
Klasskamraters föräldrar					
Klasskamraters föräldrar					
Andra vuxna i samband med fritidsverksamhet					

Mitt barn säger att hon/han	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4	Barn 5
blir retad eller mobbad p.g.a. min sexuella läggning					
blir retad eller mobbad p.g.a. något annat					
tidigare har blivit retad eller mobbad p.g.a. av min sexuella läggning					
tidigare har blivit retad eller mobbad p.g.a. något annat					

Jag oroar mig idag för att mitt barn	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4	Barn 5
blir eller kommer att bli retad eller mobbat p.g.a. min sexuella läggning					
blir eller kommer att bli retad eller mobbat p.g.a. något annat					
har eller kommer att ha svårt för att få kamrater					
har svårt för att sova					
är ängslig och orolig					
är aggressiv och ofta får vredesutbrott					
Jag oroar mig inte för något av detta, men oroar mig i stället för					

Jag har (hittills) inte oroat mig för något av detta för mitt/ något av mina barn

Fråga 14b Har det funnits perioder i barnets/barnens liv då de varit (mer) oroliga eller tyckt att det varit jobbigt pga din sexuella läggning? I så fall under vilka perioder? Var det något särskilt som inträffade då?

Nej → Fortsätt till fråga 15a

Ja,

.....

.....

.....

Fråga 14c Har du sökt hjälp för barnets och/eller din egen del?

Nej

Ja, vid BVC

Ja, vid skolhälsovården

Ja, vid barn- och ungdomspsykiatrisk klinik (eller motsvarande)

Ja, på annat sätt inom sjukvården

Ja, vände mig till RFSL (eller annan förening)

Ja, sökte hjälp hos släkt, vänner, grannar

Ja, på annat sätt

Om du/ni inte några hemmaboende barn i dag försätter du till fråga 17.

Fråga 15a Ungefär hur ofta träffar ditt/dina barn släktingar, vänner och kamrater?

Fyll i ett svar för varje rad!

Mitt/mina barn träffar	Flera ggr i veckan	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång i kvartalet
släktingar på min sida				
släktingar på min partners sida				
släktingar på den andra biologiska /adoptivförälderns sida				
grannfamiljer				
andra vänner till familjen				
Mitt/mina barn				
är på "dagis" eller "fritids"				
är aktiva i idrotter eller sporter				
är aktiva i andra föreningar				
är hemma hos kompisar				
har kompisar hemma hos oss ...				

Mitt/mina barn träffar	Någon enstaka gång	Sällan eller aldrig	Inte aktuellt/ Finns ej
släktingar på min sida			
släktingar på min partners sida			
släktingar på den andra biologiska /adoptivförälderns sida			
grannfamiljer			
andra vänner till familjen			
Mitt/mina barn			
är på "dagis" eller "fritids"			
är aktiva i idrotter eller sporter			
är aktiva i andra föreningar			
är hemma hos kompisar			
har kompisar hemma hos oss ...			

Fråga 15b Om du har flera barn:
Har något av barnen helt andra vanor vad gäller att träffa släktingar och vänner än syskonen?

Jag har bara ett barn (som bor hemma)

Nej

Ja → Vad beror det på?

.....
.....

Fråga 15c Om du bor med partner av samma kön:
Gör ni något särskilt, eftersom ni är en familj med två vuxna av samma kön, för att barnet/barnen ska träffa vuxna av det andra könet?

Nej, behövs inte

Nej, behövs inte än (barnet/barnen är små)

Nej, men skulle nog behövas

Ja → Vad?

.....
.....

Fråga 16a Tycker du att ditt/dina barn har särskilt nära relation med någon eller några av följande?

Ja, med:

Min nuvarande partner

Släkting/-ar på min sida

Släkting/-ar till min partner

Syskon (hel- eller halv-)

Min partners barn

Den andra biologiska föräldern

Den andra biologiska föräldrarnas (nya) partner

En annan f d partner till mig

Lärare i skola, fritids, dagis

Kamrat

Kamrats förälder

Annan person,

Fråga 16b Tycker du att ditt/dina barn har dålig relation (just nu) med någon eller några av följande?

Ja, med:

Mig

Min nuvarande partner

Släkting/-ar på min sida

Släkting/-ar till min partner

Syskon (hel- eller halv-)

Min partners barn

Den andra biologiska föräldern

Den andra biologiska föräldrarnas (nya) partner

En annan fd partner till mig

Lärare i skola, fritids, dagis

Kamrat

Kamrats förälder

Annan person,

Fråga 17 Hur har genom åren blivit bemött i olika sammanhang där du öppet redovisat att du levt/lever homosexuellt?

Sätt minst ett krysspå varje rad

Om du inte öppet redovisat att du levt/lever homosexuellt, sätter du kryss i rutan 'Inte aktuellt' om du inte varit i kontakt med något av det uppräknade, sätter du också kryss i rutan 'Inte aktuellt'

Bemötande vid/av	Bra	Förvirrat	Ovänligt	Aggressivt
mödravården?				
familjerätten?				
vårdcentral/sjukhus?				
försäkringskassan?				
personal på dagis?				
andra dagisbarns föräldrar?				
personal i skolan?				
andra elevers föräldrar?				
grannar?				

Bemötande vid/av	Diskriminerande	Hotfullt	Inte aktuellt
mödravården?			
familjerätten?			
vårdcentral/sjukhus?			
försäkringskassan?			

personal på dagis?			
andra dagisbarns föräldrar?			
personal i skolan?			
andra elevers föräldrar?			
grannar?			

Ev. kommentarer:

.....

Fråga 18 Berätta gärna med egna ord om dina tankar och åsikter om sådant som har med din syn på barn och familjebildning att göra.

(Skriv gärna bl.a. om vilka positiva och/eller negativa aspekter de ser med homosexuellt föräldraskap. Har din längtan efter barn inte lett till att du skaffat barn? Vad har hindrat dig?

Vilka konsekvenser har familjerättsliga och andra regler haft för dig/er?)

.....

.....

Fortsätt gärna på nästa sida

Vi är tacksamma om du skickar in enkäten i det portofria kuvertet så snart som möjligt eller, om du har skrivit ut enkäten från Homoplaneten eller fått den någon annanstans utan svarskuvert, skickar in den i ett eget kuvert till: Gunilla Davidsson, Statistiska centralbyrån, Box 24 300, 104 51 Stockholm.

P.S. Enkäten delas ut på flera olika sätt och platser och du kan ha fått flera stycken, men besvara bara *en* enkät.

Stort TACK för din medverkan!

6 Skrivelser från auktoriserade adoptivorganisationer

– inkomna i samband med den hearing kommittén anordnade
den 25 februari 2000

**Kommittén om barn i
homosexuella familjer**

2000-02-04 U02/2000

(Ju 1999:02)

Sekreterare

Eva-Charlotte Salvall

Sekreterare

Charlotta Wickman

Ang hearing rörande adoptivbarns särskilda behov

Kommittén har tacksamt mottagit Er anmälan till hearingen rörande adoptivbarns särskilda behov. Såsom tidigare nämnts kommer hearingen att hållas i riksdagens lokaler – Mynttorget 2, Ledamotshuset (rum L 4:17) – den 25 februari kl. 9.30–13.00.

Varje organisation har 10 minuter till sitt förfogande. För att öka förutsättningarna för kommittén att ta del av Era erfarenheter bör anförandet även lämnas skriftligen.

Ni ombeds att utifrån Era erfarenheter som adoptivorganisation redogöra för adoptivbarns särskilda behov samt de förutsättningar som krävs för att en adoption skall bli så gynnsam som möjligt för det berörda barnet.

Har Ni några ytterligare frågor är Ni välkomna att höra av Er till sekretariatet.

Med vänliga hälsningar

Göran Ewerlöf
ordförande i kommittén

BARNEN FRAMFÖR ALLT – ADOPTIONER (BFA)

Kommittén har inbjudit till hearing i Stockholm den 15 februari om adoptivbarns särskilda behov. Adoptionsorganisationen BARNEN FRAMFÖR ALLT – ADOPTIONER har tyvärr inte möjlighet att delta.

BFA vill emellertid härmed kortfattat redogöra för sin övergripande inställning.

I likhet med andra adoptionsorganisationer känner BFA stort ansvar för de barn som genom vår försorg kommer till svenska adoptivföräldrar. Vår strävan är givetvis att barnen skall få växa upp i en miljö som ger dem goda utvecklingsmöjligheter utifrån deras förutsättningar. Detta är inte minst viktigt med tanke på att de redan har varit utsatta för den traumatiska upplevelsen att de skilts från sin mor. Att växa upp som adopterad – vare sig man har svenskt eller utländskt ursprung – kan hos en del barn skapa känslor av att vara annorlunda, övergivna och oönskade. De bär ofta på en djup längtan efter de frånvarande föräldrarna som man aldrig får lära känna.

Reglerna för registrerat partnerskap har varit i kraft några år och har vunnit acceptans i många grupper av befolkningen. Men det krävs betydligt längre tid innan attitydförändringarna innebär mer än yttlig tolerans. Mänskligt att döma dröjer det ytterligare ett antal år innan denna form av familjebildning av flertalet inte längre betraktas med misstro. Innan vi nått så långt riskerar ett adoptivbarn i dessa familjer att utsättas för omgivningens reaktioner på olika sätt. Helst vill man inte falla undan för intoleranta uppfattningar och uttryck, men det blir ju inte vi vuxna som kommer att gå i "stridslinjen".

Det är säkerligen – dessbättre många adoptivbarn som inte upplever att adoptionssituationen medför speciella problem av känslomässig och existensiell natur som i någon högre grad skiljer sig från dem andra barn och ungdomar möter. Tyvärr vet ju ingen på förhand vilka grundförutsättningar ett blivande adoptivbarn har för att klara av eventuella problem. De barn som får svårigheter i detta avseende blir mycket sårbara. Varje ytterligare omständighet som

kan få dem att känna sig utanför eller på annat sätt komplicera deras tillvaro måste i möjligaste mån undvikas.

Enligt BFA:s uppfattning är det svagaste och mest utsatta barnens behov som bör styra regelverket omkring adoptioner. Så länge registrerat partnerskap är en så kontroversiell företeelse som den generellt sett faktiskt fortfarande är i vårt samhälle, anser vi att den nuvarande lagstiftningen inte bör ändras avseende internationella adoptioner.

För BARNEN FRAMFÖR ALLT – ADOPTIONER

Ulla Kjellman
Ordförande

Familjeföreningen för Internationell Adoption (FFIA)

Om internationellt adopterade barn i homosexuella familjer

Bakgrund

När det i början på 70-talet blev allt vanligare med adoptivbarn från andra länder, fanns känslan av att bara barnen kom hit, så blir det precis som för barn födda i familjen när de växer upp. Så småningom förstod vi att barn som fått lämna sina biologiska förälder av en eller annan orsak och kommit hit som adoptivbarn, har speciella behov. Behov som de blivande adoptivföräldrarna måste få kunskap om för att på bästa sätt kunna hjälpa och stödja barnen under deras uppväxt.

I dag står det inskrivet i SoL att medgivande för adoption endast får lämnas om den eller de som vill adoptera har tillfredställande kunskaper om barn och deras behov och har fått information om den planerade adoptionens innebörd. Det står också inskrivet i lagen att adoptivbarn har rätt till särskilt stöd under sin uppväxt, en rättighet som grundar sig på erfarenheten att ett sådant behov finns.

Orsaker till adoptivbarnens speciella behov

Vilka är då orsakerna till att adoptivbarnen har särskilda behov och hur ser dessa behov ut? Orsakerna kan i huvudsak delas in i 2 delar.

1. De adopterade ser annorlunda ut än den omgivning de lever i.
2. Alla adoptivbarn har en eller flera separationer i sin tidiga barndom bakom sig.

En gemensam faktor för adopterade är att de har en eller flera separationer bakom sig, när de kommer till sina adoptivföräldrar. De har blivit lämnade av sina biologiska föräldrar och placerade i ett annat socialt sammanhang. När barnet förr eller senare försöker förstå vad som skett, tar de ofta på sig ansvaret för separationen. Adoptivbarnen försöker finna sina egna förklaringar till varför de blev bortlämnade av sina biologiska föräldrar. Många barn har känslor av övergivenhet och har svårt att acceptera att de biologiska föräldrarna lämnat dem. De här frågorna kommer adoptivbarn och adoptivföräldrar att arbeta med under hela barnets

uppväxt. Adoptivbarnen skall finna ett sätt att förhålla sig till att ha dubbel uppsättning föräldrar, två hemländer och oftast ett avvikande utseende. Under tonårstiden, som för alla innebär mer eller mindre sökande efter den egna identiteten har adoptivbarnen således fler aspekter att ställas inför och ta ställning till än andra.

Tonårstid – tonårskris – adoptivbarn är begrepp som ofta diskuteras. Frågan om varför det blir kris för en del adoptivbarn under tonårstiden – mer än för andra barn hänger ofta ihop med sökandet efter – VEM ÄR JAG – och med många obesvarade frågor om den egna bakgrunden – VARFÖR BLEV JAG ÖVERGIVEN?

Adoptivbarn känner sig ibland som offer för människor som har bestämt över deras liv. De har inte haft något val. För dem gäller det att anpassa sig till det samhälle och till den familj som de råkade hamna hos. I tonåren gäller det balansgången att anpassa sig eller göra uppror. Frågan blir ofta **mot vem** eller **mot vad** gör man som adopterad tonåring uppror. Hur gör man för att vara som alla andra när man inte är som alla andra? Några av ungdomarna har tvärtom behov att under en tid kraftigt markera sitt annorlundaskap, den unge tonåringen med afrikanskt ursprung kanske skaffar sig rastflätor, han vill tydliggöra skillnaden mellan honom och adoptivfamiljen.

Adoptivbarnen ställs inför frågor om den *riktiga* mamman den *riktiga* pappan de *riktiga* syskonen. Dubbla budskap, vem är riktigast? Mina adoptivföräldrar, mina adoptivsyskon mina föräldrar och syskon i Indien och så jag, vem är riktigast. Vem hör jag samman med? Man vill vara barn i en vanlig familj, men man är barn i en adoptivfamilj. Enligt barnkonventionen har barn först och främst rättigheten att få växa upp i sin biologiska familj. Om inte det är möjligt skall man försöka finna en alternativ familj i barnets hemland, Först i tredje hand överväger man internationell adoption. Orsaken till att man anser det vara bättre för ett barn att få växa upp i en adoptivfamilj i det egna landet är att barnen då slipper utsättas för den onödiga påfrestningen av ett annorlundaskap i samhället. Det är viktigt för barnen att få växa upp i en miljö som inte skiljer sig från den vanliga familjen. Det räcker att brottas med frågorna kring adoptionen, utan belastningen av ytterligare annorlundaskap. För tonåringen handlar det om hur annorlunda man kan vara och ändå höra till.

I sökandet efter en identitet blir frågorna många och mycket ofta utan svar, vilket kan göra den adopterade tonåringen exempelvis utagerande och eller deprimerad. Under denna stormiga tid gäller det för adoptivföräldrarna att med stabilitet kunna hävda sin legitimitet som föräldrar. Att kunna visa att man står fast i sin mamma- respektive papparoll. Visa att tonåringen hör till familjen även om han just nu uppträder och är mycket annorlunda. Det kan vara mycket svårt i en vanligt familj. Barnets ifrågasättande av adoptivföräldrarnas legitimitet måste rimligen öka ju mer ovanlig familjebildningen är. En ensamstående förälder löper risken att bli mer ifrågasatt trots att det är ganska vanligt, föräldrar som avviker på andra sätt likaså. Barnet kämpar med känslan av att vilja höra till, men inte riktigt kunna.

Självkänslan som grund

Främlingsfientlighet och rasism är något som i dagens samhälle möter den adopterade. Att kunna bygga upp en stark självkänsla och känna sig likvärdig alla andra i samhället blir ett gemensamt arbete för barn och föräldrar i en adoptivfamilj.

Det finns i adoptionssammanhang ett uttryck som ofta användes och det är "att knyta an". Föräldrar och barn måste knyta an till varandra, vad betyder då detta? Anknytning betyder att två eller flera personer skapar känslomässiga band med varandra. Får barnet en god anknytning, kan det utveckla en känsla av egenvärde och tillit till andra vuxna. Brister det i anknytningsprocessen kan det få konsekvenser långt fram i livet för barnen. Barnen har då till exempel sämre förmåga att anpassa sig till olika situationer eftersom de inte lärt sig tolka och lita på signalerna från vuxna i sin närhet. Barnet kan avvisa föräldrarnas kärlek och vara utagerande och provocerande. Det är inte lätt för föräldrarna att möta ett sådant barns reaktion och beteende på ett bra sätt. Tidiga upplevelser som barnet har gör det mer sårbart och samtidigt mer krävande för föräldrarna. Den första tiden för ett adoptivbarn i den nya familjen är ofta arbetsamma för både barn och föräldrar och kräver insikt från föräldrarnas sida om de speciella behov ett barn har som lämnar något välkänt för att möta något okänt.

I debatten om adoption – homosexuella framförs ibland argumentet att det utanförskap som det skulle innebära att bara barn till ett homo-sexuellt par skulle adoptivbarnen klara eftersom de redan genom sitt avvikande utseende känner ett utanförskap. Det är ett cyniskt resonemang att föreslå att en dubbel börda skulle vara lättare att bära än en enkel. Är det lättare att ha två brutna ben är ett brutet ben? Jag anser att det förhåller sig precis tvärt om.

Framtidsperspektiv

Jag tror att adoptivbarn i en homosexuell familj löper risken att känna stort utanförskap och tveksamhet över tillhörigheten. Med de följder detta skulle få för identitesutvecklingen anser jag det vara ett mycket riskabelt och osäkert spel.

Jag tror att vi måste inse att adoptivbarnens utgångsläge gör dem betydligt mer sårbara i olika situationer än barn som på ett naturligt sätt fötts och finns kvar i sin biologiska familj. Barn som förlorat sin biologiska familj har behov av **kompensation**, en familj med extra starka resurser och med insikt om adoptivbarns speciella behov.

Adoptivbarn behöver så långt det är möjligt placeras i **vanliga** familjer för att underlätta för dem att känna tillhörighet. Att kunna smälta in och bli accepterad i samhället är svårare för både den adopterade och den homosexuelle i dag. Även om man kan hoppas på en bättre framtid för såväl homosexuella som färgade måste vi acceptera nuet. Om det i en framtid skulle bli lika accepterat att vara svart som vit och lika accepterat att vara homosexuell som hetrosexuell försvinner en del av de problem jag berört. Men om det inte skulle utvecklas på det sättet anser jag, att det pris många barn skulle få betala är alldeles för högt och det skulle kännas oförsvarbart att ha medverkat till en sådan utveckling.

Jag vänder mig också mot att adoptivbarnen används som **medel för att nå de homosexuellas mål** – att påverka samhället till större acceptans av den homosexuella familjen. Samhället måste **först** förändras – därefter är tiden mogen att överväga om ett adoptivbarn skulle få en bra uppväxt i en homosexuell familj.

Jag vill avsluta med några ord från ett brev från en nu 22-årig pojke, adopterad OCH homosexuell:

"Som adopterad vet man hur det är bl.a. med mobbning i skolan och hur det är att känna sig annorlunda. Det handlar alltså inte alls om fördomar mot homosexuella utan om barnets behov. Jag vänder mig mot att röra till adoptivbarnens liv mer än nödvändigt. Som homosexuell vet jag att man får en "stämpel" på sig. Därav drabbas givetvis också mitt barn. Man har också kanske många egna problem som kan göra det svårt att samtidigt klara av ett adoptivbarns speciella problem. Släkt och familj kan ha svårt att acceptera homosexualitet och detsamma gäller för adoption ibland. Allt detta kan bli väldigt tungt för ett adoptivbarn att växa upp i".

FFIA

Maud Zakarisson
Utbildningsansvarig

FÖRBUNDET ADOPTIONSCENTRUM (AC)

Hearing om adoptivbarns särskilda behov

Adoption i Sverige idag betyder till nästan 100 % internationell adoption. När de internationella adoptionerna började komma på 60-talet, utgick de flesta ansvariga instanser ifrån att man inte skulle ha lägre krav på familjer som adopterade utomlands än man skulle haft om de ansökte om ett svenskfött barn. Så småningom insåg man att man faktiskt måste ställa speciella krav på adoptivföräldrarna med tanke på det blivande utlandsfödda adoptivbarnets bästa. Riktlinjer för utredningar av blivande adoptivföräldrar utarbetades av NIA i enlighet med dessa tankegångar.

Vi anser att utvecklingen har bekräftat att detta var rätt, både om man tittar på forskningen om internationella adoptioner och om man lyssnar på vad de vuxna adopterade säger själva. Även om vi fortfarande ibland kan möta synpunkter som att "vad som helst i Sverige är bättre än att växa upp på ett barnhem i Colombia eller i Ryssland".

Det placeras fortfarande svenskfödda barn i adoption i Sverige även om de är få. Såvitt vi vet har inget svenskfött barn placerats hos en ensamstående homosexuell person (hos två går ju inte lagtekniskt) och då kan man ju fråga sig varför man idag vill öppna internationella adoptioner för homosexuella. Om man inte ansett det vara i ett svenskfött barns intresse, varför skulle det nu plötsligt vara i ett utlandsfött barns intresse att placeras en sådan familjebildning (vare sig vi nu talar om en eller två föräldrar) ? Vår trovärdighet som undertecknare av barnkonventionen skulle allvarligt undergrävas om vi har lägre krav för vad vi menar vara barns bästa om vi talar om utlandsfödda barn jämfört med svenskfödda barn. Och eftersom ingen av de instanser adoptionsorganisationerna samarbetar med skulle vilja ta emot en ansökan från homosexuella, har en sådan möjlighet bara symbolvärde. I Sverige kanske ett positivt symbolvärde för de homosexuella, men i utlandet ett negativt för adoptionsverksamheten.

Det är något helt annat om vi talar om adoption av den ena partners biologiska barn i partnerskap. Det kan finnas tillfällen då det är i barnets intresse att juridiskt säkerställa en redan existerande

relation mellan barnet och mammans eller pappans partner. Med tanke på biologiska föräldrars starka ställning i Sverige, så kommer det sannolikt inte att röra sig om så många barn.

Adoptivbarns särskilda behov

Nationell och internationell forskning visar att adoption är det bästa sättet att tillgodose ett övergivet barns speciella behov. Det överväldigande antalet placeringar av barn är gjorda i heterosexuella tvåföräldersfamiljer, men även placeringar i – förmodat heterosexuella – enföräldersfamiljer har gjorts. Forskningen visar att det inte är betydelselöst att ens som spädbarn förlora sina biologiska föräldrar, sin släkt och sin ursprungsmiljö och få en ny familj. Även i de fall där det "går bra" -hur nu olika forskare har definierat detta – så har det faktum att adoptivbarnet en gång förlorat sitt ursprung påverkat den växande människan. Jämfört med barnet som avlas, föds och växer upp i en "tillräckligt bra" familj, så kostar det den adopterade betydligt mer att uppnå en stabil identitet. Han ska på ett positivt sätt integrera de olika delarna – genetiskt och etniskt/nationellt/socialt ursprung, socialpsykologiskt arv från adoptivföräldrarna och uppväxtmiljöns bemötande av den adopterade. Att vara adopterad är i sig en minoritetsposition. Att växa upp i en homosexuell familj betyder ytterligare ett annorlundaskap. Hur skall man för den adopterade kunna motivera att man en gång gjorde det valet å hans vägnar?

Man vet idag att adoptivbarn är överrepresenterade på barnpsykiatriska klinker och på behandlingshem (se Marianne Cederblads forskning om adopterade barn på psykiatrisk klinik, Läkartidningen 1991; 88:12 och Behandling av internationellt adopterade barn på särskilt behandlingshem, SIS 4/99) . Samtidigt kan man konstatera att slutsatsen att adoption är ett bra sätt att tillgodose ett övergivet barns behov stöds förutom av adoptionsforskningen även av det faktum att långtidsplacerade fosterbarn (vars bakgrund på många sätt liknar adoptivbarnens) på behandlingshem är 11-14 gånger så många som de skulle vara sett i relation till sitt antal i befolkningen (Vinnerljung, Socialvetenskaplig tidskrift 4/99), medan adoptivbarnen är drygt 2 gånger så många (23 av 10 000 i åldersgruppen 10–20 år jämfört med 9 av 10.000 i "normalgruppen").

Vad är det nu som gör att det går bra, vilka faktorer bidrar till det positiva utfallet? Sedan länge vet vi att "love is not enough" när det gäller barn med svår bakgrund (vilket nästan alla adoptivbarn per definition har, annars skulle ju inte adoptionen behövas). Kärlek är en nödvändig men inte tillräcklig förutsättning för att de "ska gå bra". Förutom stabilitet och trygghet krävs också "tillfredsställande kunskaper om barn och deras behov" (socialtjänstlagen §25). Vi har också lärt oss att det är mycket viktigt att adoptivföräldrarna inför barnet kan stå för sin adoption, dvs. att de är övertygade om att allt i adoptionen gått rätt till och att när de fick ta emot just det här barnet, så behövde barnet dem i lika hög grad som de behövde barnet. Det är en starkt bidragande faktor när det gäller att känna sig som "behörig" förälder. Andra faktorer som bidrar till en positiv utveckling är tydlighet – tydlighet i kommunikationen och tydlighet i möjligheterna till identifikation.

Det synligaste genetiska arvet den adopterade har är kroppen. I kroppen – som är en pojkes eller en flickas – finns etnicitet, personlighetsdrag, talanger och begåvningspotential som medfödda komponenter. Adoptivbarnet kan inte spegla sig i sina adoptivföräldrar/identifiera sig med dem i dessa avseenden, – visst, slumpen kan ibland placera ett musikaliskt barn hos musikaliska föräldrar eller ett mycket intelligent barn hos mycket intelligenta föräldrar, men det är ändå inte egenskaper de ärvt av sina adoptivföräldrar. En av adoptivföräldrarnas förnämsta uppgifter är att positivt bekräfta även det som är icke-jag i barnet, dvs. allt det i barnet som inte har en likhet med dem själva, så att barnet känner att det är en bra person exakt som det är. Till detta kommer att förse barnet med klara och tydliga förebilder för sexuell identitet, dvs. kvinnlighet och manlighet, för där kan adoptivföräldrarna vara identifikationsobjekt oavsett det icke delade genetiska arvet. Vad betyder det att vara man/kvinna, hur lär man sig tycka om sin manliga/kvinnliga kropp och dess funktioner, hur förhåller sig män till kvinnor och kvinnor till män? Sexuell identitet är en viktig del av den totala identiteten och eftersom adopterade som vi ovan konstaterat har ett "dubbeljobb" på många andra plan när det gäller att nå fram till en positiv identitet, så är det viktigt att inte försvåra det arbetet. Vilket vi alltså anser att en placering hos ett homosexuellt par skulle göra. Här skulle de tydliga förebilderna saknas. Och även om man idag inte vet vad som bestämmer en persons sexuella läggning, så är majoriteten av mänskligheten heterosexuell och det

är därför troligt att det adopterade barnet kommer att utveckla en heterosexuell identitet. Visst kan man hitta förebilder utanför familjen men det är ändå i familjen som de viktigaste förutsättningarna för en god utveckling ska finnas.

Adoptionscentrum säger nej till en lagstiftning som möjliggör för homosexuella att ansöka om adoption utanför den egna familjen. Anledningen är alltså inte att homosexuella inte skulle kunna ge barn kärlek och god omsorg – det kan de naturligtvis – utan därför att detta inte räcker för att man ska kunna förse ett barn, som har haft en svår start i livet, med optimala uppväxtmöjligheter.

För att summera vill vi anföra tre skäl mot adoption av homosexuella par:

1. Utlandets inställning och nödvändigheten att respektera våra utlandskontakters åsikter
2. Det socialt dubbla annorlundaskap som en uppväxt i en homosexuell familj skulle innebära för ett adoptivbarn
3. Vår skyldighet att inte försvåra för den adopterade att arbeta sig fram till en positiv identitet

Adoptionscentrum

Gunilla Andersson

7 Skrivelser från organisationer för adopterade

– inkomna i samband med den hearing kommittén anordnade den 25 februari 2000

**Kommittén om barn i
homosexuella familjer**

2000-02-04 U03/2000

(Ju 1999:02)

Sekreterare

Eva-Charlotte Salvall

Sekreterare

Charlotta Wickman

Ang hearing rörande adoptivbarns särskilda behov

Kommittén har tacksamt mottagit Er anmälan till hearingen rörande adoptivbarns särskilda behov. Såsom tidigare nämnts kommer hearingen att hållas i riksdagens lokaler – Mynttorget 2, Ledamotshuset (rum L 4:17) – den 25 februari kl. 9.30–13.00.

Varje organisation har 10 minuter till sitt förfogande. För att öka förutsättningarna för kommittén att ta del av Era erfarenheter bör anförandet även lämnas skriftligen.

Kommittén önskar att Ni lämnar en beskrivning av hur Ni som barn och tonåring såg på Er situation som adopterad och hur Ni i dag ser på situationen. Detta särskilt vad gäller
relationen till adoptivföräldrar, andra släktingar och kamrater,
tankar kring adoptionen och det biologiska ursprunget,
positiva och/eller negativa upplevelser.

Därtill ombeds Ni att utifrån Era erfarenhet beskriva de förutsättningar som Ni tror bör föreligga för att en adoption skall bli så

gynnsam som möjligt för det berörda barnet. Med detta avses t.ex. önskvärda föräldraegenskaper, uppväxtmiljö, kontakter med givarlandet i fråga.

Har Ni några frågor är Ni välkomna att höra av Er till sekretariatet.

Med vänliga hälsningar

Göran Ewerlöf
ordförande i kommittén

Adopterade Etiopiers Förenings aktiva medlemmar (AEF)

Apropå homosexuellas möjligheter att adoptera internationellt, 991012

Den internationella adoptionsverksamheten står inför några viktiga etiska ställningstaganden under 2000-talet. Den moralfilosofiska kompassen har svängt genom adoptionernas trettioåriga historia. Sjuttioalets allrådande solidaritetstanke om att den rika delen av världen skulle ta hand om barn som blivit föräldrarlösa till följd av fattigdom och svält har förskjutits. Adoption är i dag oftare en lösning på egen barnlöshet och solidaritetstanken synes mer avlägsen. Denna samhällsutveckling har drivit fram situationen som kräver att man tar ställning i en rad viktiga frågor.

Den senaste tiden har diskussionen om homosexuellas möjligheter att adoptera internationellt förts i såväl radio, som TV och dagstidningar. De adopterade som hitintills hörts och synts i media har företrätt en övervägande kritisk hållning till de homosexuellas möjligheter att prövas för adoption. AEF, Adopterade Etiopiers Förening, är en ideell sammanslutning av vuxna adopterade från Etiopien. Inom AEF förs ständigt diskussioner om vår unika situation som adopterade från just Etiopien och frågeställningarna skiftar.

Är det till exempel rätt att adoptera internationellt över huvudet? Vilken betydelse har ursprungslandet? Ska homosexuella ha rätt att adoptera? Åsikterna är många och går isär på flera punkter. Därför har vi häpnat över den tendens till förenkling av frågeställning, och polarisering av åsikter, som genomsyrat den allmänna debatten. Som vi ser det, är detta en ytterst komplicerad och emotionellt laddad fråga, som i många avseenden saknar entydiga svar.

Internationella adoptioner är ett förhållandevis nytt fenomen, varför det saknas longitudinella studier som ger oss exakta svar om vilka framtida konsekvenser det har att ett barn, efter en första separation från biologiska föräldrar, adopteras till en annan kultur. Vi saknar forskning om hur vi som vuxit upp som mörkhyade i Sverige påverkats i vår identitetsutveckling av att nästan uteslutande ha vita förebilder att tillgå. Vi vet inte vilken typ av "överlevnadsstrategier" som fungerat och inte fungerat för de adopterade i mötet med det nya samhället. Undersökningar om svenska adop-

tivföräldrar upplevelser och utveckling i sammanhanget, lyser med sin frånvaro.

På samma sätt och av samma skäl ser vi att forskning saknas kring internationellt adopterade som vuxit upp i homosexuella familjer. Alla i AEF vet hur det känns att vara avvikande och möta människors ofta klumpiga och obetänksamma kommentarer. När vi kom till Sverige i slutet av sextiotalet och början av sjuttiotalet, var mörkhyade fortfarande något exotiskt. Vi har mött förolämpande och nedsättande fördomar om vårt ursprung. Ibland upplevde vi att vi fick en önskad roll som pionjärer och ambassadörer för de internationella adoptionerna. Vi föreställer oss att detsamma kan gälla för barn till homosexuella föräldrar och vi är således de första att motsätta oss tanken på att adoptivbarn ska få användas som nån sorts försökskaniner i sociala experiment.

Samtidigt ser vi att samhället har förändrats under de senaste trettio åren. Sverige är inte fullt så homogent längre och vi möter en ökad respekt för såväl minoriteter som annorlundaskap. Detta ser vi som något mycket positivt och vi tror att detta är en nödvändig samhällsutveckling ur ett längre tidsperspektiv. För den som adopteras till Sverige i dag, ser situationen annorlunda ut än för oss. I dag finns det vuxna förebilder från adoptivbarnens ursprungsländer här. I dag finns det ett betydligt bättre kunnande och en större medvetenhet om adopterades speciella behov och eventuella problem i samband med uppväxt och identitetsutveckling.

Den här debatten har delvis präglats av tyckanden snarare än vetenskapligt belagda argument. Inget orimligt i detta, men vi är angelägna om att ett framtida beslut om homosexuellas möjligheter att utredas för internationella adoptioner inte enbart grundar sig i allmänna känslor, utan också har någon form av vetenskaplig grund. Även om frågan är politiskt het just nu, kräver den tid och eftertanke, snarare än snabba svar och förhastade slutsatser.

Vi menar att det inte enbart är en fråga om barnets bästa. Det är lika hög grad en demokratifråga. Det ena utesluter inte det andra. Snarare är dessa två varandras förutsättning. Hur kan vi se till barnets bästa om vi inte erbjuder det en demokratisk uppväxtmiljö med samma rättigheter inför lagen oberoende av

hans/hennes hudfärg, religion, lön eller sexuella läggning? Och hur skulle vi kunna kalla oss demokratiska om vi inte sätter våra barns behov i första rummet?

Vi förväntar oss att alla barn som adopteras skall garanteras bästa tänkbara föräldrar. Vi förväntar oss att föräldrarna som adopterar ska granskas noga. De ska ha tänkt igenom hur de ska kunna prata med sitt barn om känsliga saker som barnets ursprung, sin egen och barnets sexualitet, samhällets fördomar, och alla de andra, tusen och åter tusen, frågor man står inför som förälder. De måste ha strategier för att stödja barnets identitetsutveckling. De behöver ha ett nätverk av människor som kan fungera som förebilder där de själva brister. De ska hjälpa barnet att skapa en positiv självbild, en stark självkänsla, och en upplevelse av kulturell och nationell tillhörighet. Det är jättehöga krav vi ställer på de föräldrar som ska adoptera, och dessa krav ställer vi lika högt oberoende av om föräldrarna är svarta, muslimer, ensamstående eller homosexuella.

Vi är många som har starka känslor och åsikter i den här frågan och adopterade är inte en homogen grupp! Däremot är vi en grupp i minoritet och vi i AEF är övertygande om att en samhällsutveckling som verkar för en ökad respekt och öppenhet gentemot minoriteter och annorlundaskap alltid kommer att gagna internationellt adopterade i längden. Vi hoppas därför att debatten fortsättningsvis kommer att behandla hur vi på bästa sätt försvarar människors lika rättigheter inför lagen och samtidigt värnar barnens bästa i alla situationer.

Adoperade Etiopiens Förenings aktiva medlemmar

Adopterade Koreaners Förening (AKF)

A. Avskaffa den internationella adoptionen

Grundproblematiken

Det grundläggande felet med internationell adoption är det faktum att vita västerlänningar hämtar barn från Tredje världen enbart för sina egna syftens skull och på sina egna villkor. Internationell adoption är inget annat än en obehaglig blandning av barnhandel, kulturmord och kolonial underordning.'

Det är viktigt att komma ihåg att internationell adoption aldrig har handlat om godhet, u-hjälp eller solidaritet, och ännu mindre om barnets eller givarlandets bästa.

Prosarisk bakgrund

Den absoluta majoriteten av de som adopterar, vare sig de är heterosexuella, homosexuella eller ensamstående, har det gemensamt att de av olika orsaker är oförmögna att skaffa barn. Hur kan Ni ta Er rätten att sätta Er över naturen? Är inte ofullkomlighet en del av själva livet? Att producera liv i laboratorier förändra människors utseende och till och med sträva efter odödlighet var det inte just detta Era gudar en gång i tiden varnade Er för hybris?

Tillgång och efterfrågan

Historiskt sett handlar internationell adoption om efterkrigstidens påbudande av kärnfamiljen som norm där barn betraktas som en självklar rättighet åtminstone för den vita medelklassen som står för den största efterfrågan. Sönderslagna kulturer i kolonialismens spår och upprätthållandet av massfattigdom i Tredje världen står för en tillgång som närmast är outtömlig. Till detta ska tilläggas faktorer som västerlandiseringen av världen, den neokoloniala ekonomin samt ett visst mått av dåligt samvete efter Förintelsen.

Internationell adoption har från börjar handlar om ett andrahandsval. Det ska understrykas att inga länder i Tredje världen i en jämlik värld skulle lämna ifrån sig sina barn frivilligt till Väst, särskilt inte med bakgrund av alla övergrepp i historien. Lika lite skulle inga länder i Väst fortsätta att hämta icke-vita barn från Tredje världen om inhemsk adoption och konstgjord befruktning

fungerade till fullo. Väst föredrar trots alla sina egna barn framför andras, även om de är tillverkade i provrör.

Internationell adoption är idag inte bara en karriär för vissa, utan också en närmast självgående industri på samma sätt som slavhandeln en gång i tiden utvecklades till. Länder som USA och Australien har ju tvingats be om ursäkt till sina urbefolkningar för kidnappade, bortadopterade och tvångsintegrerade barn, och på samma sätt kommer Väst en gång att brännmärkas av Tredje världen för barnövergrepp och kulturimperialism.

Cynisk hantering

Ni inbillar oss att vi är utvalda, speciella och förmer än våra landsmän som kommer hit som flyktingar eller invandrare. Är det detta som kallas demokratiskt tänkande och antirasism? Sanningen är den att vi är här för att uppfylla Era behov och vi har aldrig fått komma hit på våra egna villkor.

Ni har makten att efter eget tycke och smak välja och vraka bland världens länder och folk. Ni har rätten att avgöra kön, ålder och ras. Ni splittrar syskon och tar hit handikappade och tonåringar. En sådan selektionsprocess kan inte präglas av något annat än fördomar, godtycke och elitism.

Grymt villkor

Ni tar ifrån oss vår kultur och vårt språk, och byter ut våra namn och vår identitet vare sig vi är en vecka eller tio år gamla när vi anländer. Detta är själva villkoret för att vi ska få komma hit, ja överhuvudtaget för att vi ska få bli insläppta i Era hem. Ni stjälar våra liv och tar ifrån oss alla möjligheter att återvända. Vi är fångade här i Väst, strandsatta och utelämnade i en aggressiv och arrogant kultur utan några som helst valmöjligheter. Det enda vi har kvar är våra kroppar som reduceras till en obekväm detalj. Ni säger att vi är svenskar utan att behandla oss därefter samtidigt som Ni förvägrar oss vårt ursprung och ser med förakt på våra ursprungsländer och biologiska föräldrar. Ni deformerar oss i stället med Era egna etniska stereotyper som mall.

Förnedrande livsförhållanden

99,99 procent av alla svenskar, det vill säga de som inte står oss närmast, behandlar oss enbart som representanter för vår ras, inte som de individer vi är. Det har ingen som helst betydelse om särbehandlingen är positiv eller negativ, de är båda ett utslag av samma patriarkala självgodhet. Vi lever ett hukande och stympt halvliv, skygga för varandra, splittrade sinsemellan, osäkra på oss själva och med en ständigt malande oro att ytterligare marginaliseras. Dessutom tillkommer den stressande risken att när som helst kunna bli attackerad rent fysiskt. Det är helt enkelt förenat med livsfara att som icke-vit leva i en kultur som är så fullständigt genomsyrad av rastänkande och biologism som Väst är.

Uppenbar inkonsekvens

Det rimmar illa att Ni ger Era egna barnfamiljer bidrag samtidigt som Ni steriliserar kvinnor i Tredje världen för att stoppa den så kallade befolkningsexplosionen. Ni gör skillnad på folk och folk när Ni envisas med att till varje pris upprätthålla de biologiska banden för Era egna fosterbarn medan Ni villigt kapar banden till våra föräldrar. Hur kan Ni tro att vi ska kunna lita på Er när Ni behandlar Era inhemska adoptivbarn utan respekt och integritet? Tror Ni att det inget förtroende när Ni öppet diskriminerar våra invandrade landsmän, stänger Era gränser och behandlar våra ursprungsländer på ett nedlåtande och överlägset sätt?

Ideal och perspektiv

Det är möjligt att internationell adoption skulle kunna fungera i en idealvärld som ett fritt och jämlikt utbyte av behövande barn mellan olika kulturer. Föreställ Er dock att Ni själva transporteras till Kina som barn, berövas Ert svenska namn, Ert svenska språk och Er svenska kultur, och växer upp med kinesiska föräldrar som säger att Ni är kineser. Föreställ Er hur det skulle kännas att leva ett helt liv som ensam vit svensk bland alla kineser utan att ha några som helst möjligheter att kunna återvända till Sverige.

Vi vill inte vara Era husdjur, och vi kan heller aldrig bli en ersättning för Era svenska barn. Vi är och förblir en del av våra ursprungsländer, och framför allt är vi vuxna människor och kräver att få bli behandlade som sådana.

Debatt

En kritik av den internationella adoptionen

Nyligen tog jag ett beslut att inte skriva om adoption i akademiska sammanhang. Det är nämligen förnedrande att studera ett fenomen där man själv är ett maktlöst objekt. Det är också svårt att skriva "objektivt" om ett ämne som skapar så starka åsikter och känslor. För min del, och egentligen för de flesta adopterade tror jag, gäller det framför allt känslor av ilska och sorg. Tyvärr är sådana känslor starkt tabuiserade här i Väst.

Det grundläggande felet med internationell adoption är att vita västerlänningar tar sig rätten att adoptera barn, medan färgade icke-västerlänningar tvingas lämna dessa barn. Ingen kan komma och påstå att det motsatta också existerar. Internationell adoption är med andra ord knappast något jämlikt utbyte av barn mellan olika länder.

Före andra världskriget skulle ingen vit överhuvudtaget ha kommit på tanken att adoptera ett färgat barn. Rastänkande och vit överhöghet var den koloniala världsordningens upprätthållande normer i en tid då Väst i praktiken styrde hela planeten. Omedelbart innan krigsutbrottet gjordes försök från olika hjälporganisationers håll att placera judiska barn i svenska hem för att rädda dessa undan nationalsocialistiska förföljelser. Svårigheterna att placera dessa judiska barn i en tid när antisemitism var vardag även i Sverige kan man idag läsa om på Riksarkivet, i Kerstin Cruickshanks privatarkiv: "Vi vill inte ha några judiska barn. Finns det inga ariska barn att ta hand om?".

Hur kunde det då komma sig att svenskar var beredda att adoptera "icke-ariska" barn från Korea redan i början av 50-talet? Skillnaden heter Förintelsen och avkolonialiseringen. Förintelsen skapade en sådan chockverkan att Väst tvingades genomgå ett så kallat paradigmskifte, en gammal världsbild ersattes av en ny. Jag tror att de vita åtminstone inom sig insåg att Förintelsen inte bara kunde vara tyskarnas verk, att alla vita egentligen var "skyldiga" efter 2000 år av ohämmad antisemitism. Väst gick över en natt från öppen rasism till idén om allas lika värde oavsett ras, åtminstone i teorin. Den koloniala paradoxen hade överbryggats: plötsligt skulle mänskliga rättigheter gälla för hela mänskligheten, inte bara i Väst.

Denna idé rubbade i sin tur den världsordning som hade gällt i 500 år, att vita helt enkelt hade rätt att utrota, plundra och styra över icke-vita folk. I avkolonialiseringens spår utbröt våldsamma konflikter, och det är här de första internationella adoptivbarnen dyker upp.

Koreakriget var i första hand inget koreanskt krig; det var ett cyniskt och smutsigt krig mellan stormakterna som "råkade" utspela sig på Koreahalvön. Två koreanska stater dominerades var för sig av en västerländsk makt, och var bara en del i ett större spel. Tre miljoner koreaner eller tio procent av befolkningen beräknas ha omkommit, och landet liknade ett mänlandskap. Redan under kriget hade företrädare för den internationella FN-armé som stred på Sydkoreas sida börjat adoptera barn. I FN-armén befann sig majoriteten av de länder som skulle bli de största mottagarländerna av Koreabarn: Australien, Kanada, Luxemburg, USA, Belgien, Holland, Frankrike, Sverige, Norge och Danmark. Samstämmiga uppgifter beskriver Koreakriget som något av ett folkmord på den inhemska befolkningen. De västerländska FN-soldaterna dödade koreaner i tiotusental utan någon som helst urskiljning. Den första generationen adoptivföräldrar kan nog sägas ha drivits av ett visst mått av dåligt samvete. I detta sammanhang är det också viktigt att komma ihåg att den absoluta majoriteten av de första koreanska adoptivbarnen var produkter av västerländska soldaters övergrepp på koreanska kvinnor. Följande fråga är inte helt irrelevant: Vem förstörde egentligen våra ursprungsländer?

Samma mönster följde sedan i land efter land. Avkoloniserade länder som Indien och Etiopien blev efter internationella insatser stora adoptionsländer. Särskilt i Asien som alltid har dominerat den internationella adoptionen utspelades den koreanska situationen gång på gång i repris. Krig eller katastrofer i länder som Vietnam och Bangladesh ledde till att adoption initierades i respektive land. Och överallt fanns Sverige på plats. Efter en pronazistisk krigshistoria och en lång tradition av högfärdigt rastänkande ville Sverige efter 1945 framstå som "världens gulligaste land". Detta inte utan ett stort mått av självgodhet. Resultatet är att Sverige både har tagit emot flest adoptivbarn och flest invandrare av alla västländer i relation till sin befolkning.

För ursprungsländer som Koreas del har det närmast omätliga kravet på adoptivbarn fått förödande konsekvenser på det sociala planet. Den internationella adoptionen har fullständigt slagit undan benen på alla försök att bygga upp en egen välfärdsstat genom att år efter år upprätthålla status quo. Den koreanska kvinnans ställning har genom den internationella adoptionen fått se sin ställning oförändrad; svenskarna har ju med tiden tvingats acceptera ensamstående kvinnor med barn, i Korea försvann barnen utomlands. Under Koreaadoptionens toppår på 70-talet då Koreabarn likt husdjur var en statussymbol för infertila och progressiva vita par som bara var tvungna att leva upp till medelklassdrömmen om kärnfamiljen, var trycket enormt på koreanerna att skaffa fram "adopterbara" barn. Tillfälligt inlämnade barn på institution och barn som kom bort från sina föräldrar försvann för alltid från sitt hemland. Adoptionen var också knuten till det ekonomiska biståndet från Väst som kom barnhemmen tillhanda; ju fler barn som var intagna, ju mer bidrag till institutionerna.

Att vissa länder har blivit älsklingsländer för adoptivföräldrar säger något om i hur hög grad rastänkandet fortfarande lever och frodas under den "antirasistiska" ytan. Korea i Asien, Etiopien i Afrika och Colombia i Latinamerika är länder vars barn trots allt lättare kan "passera" som vita än andra länder i respektive regioner. Jämför barn från Korea med barn från Malaysia, barn från Etiopien med barn från Nigeria och barn från Colombia med barn från Bolivia. Dessutom visar adoptivföräldrar en mycket tydlig preferens för flickor och "renrasiga" barn. Icke-vita flickor är troligen mindre hotande, särskilt för en infertil man, och det sistnämnda har enbart med rasföreställningar att göra. Adoptivföräldrar har ju som bekant möjlighet att välja mellan allt ifrån ålder, land och ras till kön, handikapp osv. Intressant att notera är att efter Östeuropas öppnande ökar andelen vita adoptivbarn för varje år, och idag föds faktiskt fler provrörsbarn per år än antalet adoptivbarn som Sverige tar emot. Den absoluta majoriteten av de som ändå väljer att adoptera, gör dessutom detta efter upprepade försök med konstgjord befruktning. Idag är med andra ord ett fågat adoptivbarn inget annat än ett andrahandsval.

"Barnets bästa" används som ett mantra av alla delar av adoptionsrörelsen. Faktum är att internationell adoption alltid har varit på adoptivföräldrarnas och mottagarlandets villkor, aldrig på adoptiv-

barnens och ursprungslandets. Skulle det ha varit för "barnets bästa" skulle exempelvis aldrig syskon ha deltagit, och adoptivföräldrar skulle inte bara från början ha varit tvungna att hämta barnet i ursprungslandet utan också tvingats lära sig åtminstone något om barnets ursprungsspråk och kultur. 1969 uttryckte sig chefen för den koreanska adoptionsagenturen Social Welfare Society, Mr Tahk, på följande sätt apropå "barnets bästa": Vi måste inse att Korea inte är tvunget att lämna ut barn till adoption. Det är först och främst barnen vi ska tänka på, inte föräldrarna. Ett bättre system är att skaffa dessa barnhemsbarn individuella hem i Korea, med andra ord en fadderbarnsverksamhet". Det sistnämnda är ju vad som anses vara "barnets bästa" för föräldralösa barn i Väst; de svenska fosterbarnen är som bekant inte "adopterbara". Svenska och koreanska barn behandlas med andra ord inte efter samma måttstock.

Ett paternalistiskt och neokolonialt tänkande gör att vi adopterade aldrig uppfattas som vuxna. Vi tvingas in i en identitet som adopterade (läs; barn). Vi är dessutom också alla svenskars barn på ett sätt som invandrare aldrig kommer att kunna bli. Främmande människor har rätt att fråga oss om vad som helst, och vi är framför allt svenskar, vi förvägras all rätt att leva ut våra etniska ursprung. Relationen mellan adoptivbarnet och adoptivföräldern präglas av detta på ett sätt som en biologisk relation aldrig skulle acceptera. Trots denna totala brist på respekt och integritet gentemot den adopterade envisas adoptivfamiljen med att likt en teaterpjäs spela upp rollerna "mamma, pappa, barn", tros att denna sociala anomali aldrig kan utvecklas till en biologisk relation.

Det är inte utan en viss känsla av ironi som jag följer debatten om homosexuella och adoption. Kravet på att vita homosexuella ska få adoptera icke-vita barn är egentligen inte konstigare än att vita heterosexuella ska få adoptera icke-vita barn. För mig känns det som att det inte hade kunnat sluta på något annat sätt. Dessutom är det intressant att studera den etablerade adoptionsrörelsens användning av "barnets bästa"-argumentet, när det egentligen inte handlar om något annat än att de upplever sin heterosexuella hegemoni som hotad och fruktar slutet på den internationella adoptionen. För mig vore detta ett passande slut på den internationella adoptionen, att Västs krav blev alltför extrema samtidigt som många av tredje världens länder inte längre är de där fattiga och

maktlösa länderna som de vita förbarmade sig över och tyckte så synd om på 50-talet.

Är det överhuvudtaget en rättighet att ha barn? Är det överhuvudtaget en rättighet att ta andras barn? Endast en privilegierad, i det här fallet en vit medelklass, tar sig rätten att svara jakande på dessa frågor. Det internationella adoptionens konsekvenser för ursprungslandet i form av nationellt trauma och förstörda liv för de biologiska föräldrarna är idag uppenbara i ett land som Korea. Intressant är att västerländska dokumentärer om internationell adoption alltid fokuserar på det "positiva" medan koreanska dokumentärer alltid har en problemfokusering. Nu har ju Väst en lång tradition av att transportera icke-vita till sina egna länder och för sina egna syften. Fram till 1800-talets mitt transporterades hundratusentals icke-vita, framför allt afrikaner, till Väst för arbetskraftens skull. Idag transporteras hundratusentals icke-vita barn till Väst för att tillfredställa vita infertila medelklasspar. Samtidigt som Väst uppmuntrar sin egen vita befolkning att föda fler barn genom en generös politik med barnledighet och barnbidrag, steriliserar man tredje världens kvinnor i miljontal för att stoppa "befolknings-explosionen".

När vi anländer till Sverige tvingas vi ge upp vår medfödda koreanska identitet, vare sig vi är fem veckor eller tio år gamla vid ankomsten. Vi töms på vårt koreanska innehåll inklusive namn och språk, och fylls med ett svenskt. En effekt av detta är bland annat att få adopterade har klara minnen av sin barndom i ursprungslandet. Allt som är icke-svenskt räknas om "förbjudet": det är på svenskarnas villkor som vi har kommit hit. Allt som har med Korea att göra undanhålls, baktalas och svärtas ned. Korea sägs med förakt vara ett "dåligt" och "fattigt" land som "inte klarar av att ta hand om sina egna barn". Många adoptivföräldrar har även sjuka fantasier om Korea med starka sexuella undertoner: "din mamma var prostituerad", du är incestbarn", eller "hade du varit kvar i Korea hade du antagligen varit död, gatubarn eller prostituerad". Det är inte utan att man ibland känner sig både tvångsflyttad och tvångsintegrerad, själsligt stympad och bestulen på den kultur man föddes in i.

Adoptivföräldrarna vill att adoptivbarnen ska känna sig "utvalda", när adoption egentligen är rena rama lotteriet. Här gör sig det

omöjliga kravet gällande att ständigt känna sig tacksam, nöjd och lycklig. Sanningen är istället den att vi skulle aldrig ha fått komma till Väst utan en kolonial historia av vit överhöghet, utan dagens ojämlika världsordning, och utan det förhärskande borgerliga medelklassidealet med kärnfamilj till varje pris. Dessutom kommer den internationella adoptionen med största sannolikhet att upphöra inom en överskådlig tid och för eftervärlden betraktas som en historisk parentes. En så genombiologiserande kultur som Väst föredrar trots allt sina egna barn framför andras, även om de kommer till i provrör. I ett sådant sammanhang blir det ännu mer uppenbart att den internationella adoptionen hela tiden har varit ett jättelikt ansvarslöst socialt experiment från början till slut.

När den adopterade lämnar adoptivfamiljen för att bli vuxen är det invandrarskapet som väntar. Från att ha varit ett privilegierat adoptivbarn med adoptivföräldrar som till varje pris kämpar för att få sina adoptivbarn att tro att de är "speciella", inte invandrare, blir den vuxne adopterade inget annat än en "svartskalle" i mängden. Detta är just de svartas i USA huvudargument mot adoption av svarta barn till vita föräldrar: sådana föräldrar kan aldrig erbjuda sina barn de överlevnadsstrategier som krävs i det genomrasistiska samhälle vi lever i. Liknande argument användes av flera afrikanska länder som på 70-talet stoppade utförseln av de egna barnen till Väst: "Ni behandlar inte våra barn med respekt och värdighet".

Rasism mot östasiater är en rasism som fortfarande är gångbar, och som därför inte ens räknas som rasism. Det räcker med att nämna den senaste Tele2-reklamen, så tror jag att Ni förstår. Ingen skulle idag våga producera reklam med judar med stora näsor som står och räknar pengar, eller afrikaner som dansar nakna och spelar på trumma utan att riskera åtal för hets mot folkgrupp och en proteststorm från antirasistisk håll: Rasism mot östasiater tar sig uttryck i förlöjligande, marginalisering och kollektivering. Vi är fula, fjantiga och något att skratta åt, vi är outsiders och marsmänniskor, många, jobbiga underdåniga och slöa, och framför allt omöjliga att skilja från varandra. Vår unika situation som adopterade, som icke-vita uppvuxna med vita, gör att särskilt vi adopterade genomskådar all form av rasism på ett helt annat sätt än invandrare gör. Jag vågar påstå att vi adoptivkoreaner vet mer om Väst än alla andra icke-västerlänningar. Inga andra än just internationellt adopterade har historiskt sätt någonsin kommit så nära de vita. Vi har faktiskt levt

med "fienden", ätit med honom och sovit med honom, på ett sätt som inga andra icke-vita tidigare har tillåtits göra. Denna unika inblick i den västerländska kulturen betyder för mig ett ansvar. Därför har jag bestämt mig för att likt en spion studera olika former av rasism mot östasiater i just Sverige.

Särskilt de stereotypa könsrollerna är enligt min mening en katastrof för oss asiater. Den feminisering och infantilisering som drabbar båda könen får direkta konsekvenser i vår vardag. Asiatiska män avsexualiseras fullständigt och är på sin höjd attraktiva för pedofiler och homosexuella män. Asiatiska kvinnor hypersexualiseras på ett perverst sätt som knappast kan kallas sexualitet: det handlar snarare om makt, våld och dunkla inslag av pedofili.

Detta mönster går intressant nog igen i USA. Ända sedan 1800-talet har Asian-Americans av alla kategorier haft stora svårigheter att bygga egna stabila "communities". Asian-Americans har USAs högsta statistik vad gäller interrasliga ("inter-racial") relationer. Det är väl knappast någon som förvånas över att detta närmast utan undantag gäller asiatiska kvinnor. Längre fanns faktiskt lagar i USA som förbjöd relationer mellan asiatiska män och vita kvinnor. I tredje generationen har så många som 80 procent av de asiatiska kvinnorna i USA lämnat sin egen etniska grupp för vita män. Konsekvensen är att varje generation lämnar efter sig en mängd asiatiska ungar och en mängd blandade barn till asiatiska kvinnor och vita män. I slutändan innebär detta den asiatiska närvaron i Väst på sikt kommer att försvinna

Varje år reser tiotusentals vita män till Asien, och om nu någon betvivlade det så gör dessa män knappast någon skillnad på länder som Thailand eller Korea. Asien är för vita män en enda jättelik sexfantasi med ingredienser av våldtäktsmyter och kolonial underordning. Dessa vita män trampar i samma fotspår som sina hjältar och förebilder, de amerikanska soldater som våldförde sig på asiatiska kvinnor i länder som Filippinerna, Kina, Japan, Korea, Thailand och Vietnam i samband med USAs alla krigsinsatser i Asien. De sexuella fantasierna reproduceras i den pornografiska genre som kallas "Asian girls", en genre med starka pedofila inslag.

Vitas syn på asiater har helt enkelt övertagits av oss asiater. Asiatiska män känner sig fula och omanliga, medan asiatiska kvinnor känner sig "speciella" och tolkar det fullständigt oselektade intresset från vita mäns sida som komplimanger. Asiatiska män förblir ungar, medan asiatiska kvinnor väljer vita män. Det sistnämnda tror jag också delvis har att göra med ren och kross överlevnadsinstinkt; att en sådan relation faktiskt innebär en "enkelbiljett" in i de vitas samhälle. Om 25–30 år kommer det finnas en mängd äldre och medelålders adoptivkoreaner här i Sverige. Om adoptionen fortsätter att minska eller till och med upphöra, vilket är min gissning, kommer antalet "helkoreanska" barn och ungdomar vid samma tidpunkt knappast att kunna räknas. Det innebär att som etnisk grupp här i Sverige kommer vi adoptivkoreaner närmast fullständigt ha utplånats inom 50 år.

Den yttre samhälleliga rasismen mot icke-vita i Väst drabbar naturligtvis också internationellt adopterade. Dessutom är det viktigt att komma ihåg att tiotals miljoner vita européer idag villigt röstar på öppet rasistiska partier med starka nationalsocialistiska kopplingar i land efter land. Jag får ibland känslan av att vi är "strandsatta" här i en aggressiv och arrogant kultur, vi är fångar i Väst, fullständigt utelämnade, sårbara och utan den tillflyktsort som andra invandrare har. I takt med att den internationella adoptionen minskar för att troligen slutligen upphöra en bit in på 2000-talet och i takt med att våra adoptivföräldrar går bort, de enda direkta band vi egentligen har till Väst, så kommer intresset och omsorgen om oss, resultatet av en historisk parentes som få egentligen bryr sig om, att sluta på lika med noll.

Att i vardagen ständigt känna sig i underläge är dock inte bara den adopterades erfarenhet. Skillnaden ligger i att invandrare kan hämta styrka i den ursprungskultur som våra adoptivföräldrar förvägrade oss. Frågan är inte: är jag svensk eller korean? Frågan är: hur ska jag leva som marginaliserad i Sverige? Att vara adoptivkorean är nämligen att leva utanför båda kulturerna. Vi blir aldrig helt insläppta i Sverige, och vi kan aldrig återvända till Korea. För mig är solidariteten mellan oss adoptivkoreaner den avgörande orsaken för mitt engagemang i dessa frågor. Jag är starkt medveten om att vi adoptivkoreaner delar ett unikt gemensamt livsöde som varken svenskar eller koreaner kan förstå. Vissa paralleller finns till andra generationers invandrare, till blandbarn, och rent historiskt

till de "husnegrer" som bodde tillsammans med den vite husbonden och som i vissa fall till slut kunde "passera". Att vara adopterad är heller inte bara en jobbig tid i tonåren eller under de tidiga 20-åren; det är en livslång komplikation.

Jag tror att det faktum att internationellt adopterade är överrepresenterade på ungdomshem bara är en början. Jag tror att adopterade redan var överrepresenterade på barn- och ungdomspsykomottagningar redan på 70- och 80-talen. Jag tror vidare att adopterade är överrepresenterade inom psykiatrisk vård för vuxna, och även inom kriminal- och socialvården. De permanenta stresstryck som adopterade lever under, vare sig de är medvetna om det eller ej, skapar starka spänningar och leder i många fall till psykosomatiska sjukdomar, psykisk obalans, osund kroppskultur och missbruk av alla olika slag. I värsta fall slutar det som för den adopterade indiern i Jönköping som nyligen slog ihjäl sin flickvän i närvaro av deras gemensamma barn, eller som den adopterade colombian i Karlstad som förgrep sig på svenska dagisbarn, eller som den adopterade liberianen från Storuman som slaktade människor i Bosnien och med största sannolikhet sköt två poliser i Malexander, eller som den adopterade koreanskan i Göteborg som satte kniven i halsen på sin adoptivfar. Jag vågar påstå att vi inte har sett slutet på "störda" adopterades extrema uttryck i det här landet. Den största majoriteten av oss kommer att befinna sig här i Sverige de närmaste 50 åren, och svenskarna har ändå släpat hit 40 000 barn från 150 olika länder.

Tobias Hübinette

B Adopterade Koreaners Förening (AKF)

Jag är adopterad från Korea och en av grundarna till AKF, Adopterade Koreaners Förening. Jag är 34 år och således inte ett adoptivbarn längre. Jag kom till Sverige 1966, då var jag 10 månader. Jag har gjort tre återresor, 1988, 1998 och 2000, under vilken en, 1998, jag försökte finna min biologiska mor men misslyckades. Jag har bott på olika platser i Västerbotten, Sörmland, Roslagen innan jag flyttade till Stockholm när jag var 20. Jag har två adoptivsysstrar från Korea, 3 och 6 år yngre än jag själv. Jag arbetar som jurist och webbdesigner. Jag har, sedan 13 år, varit politiskt engagerad och aktiv. Jag utgår endast från hur det är att vara adopterad från Korea och kvinna.

Allmänt

Mitt första möte med Sverige var Umeå lasarett. Mina föräldrar säger att läkare och kandidater "flockades" runt min säng för att iaktta min annorlundahet. Min mor var tvungen att täcka för vagnen när hon handlade eftersom det annars kom fram olika människor som ville ta på mig – en kines. Etc. Etc. Jag tycker själv inte att de ovan beskrivna beteendena är fel eller anmärkningsvärda, de visar endast hur jag från början var annorlunda och vilken uppmärksamhet det väckte.

Familjen

Jag anser att jag kommer från en typisk svensk arbetarfamilj. Min far var i skogen och min mor sjuksköterska. Jag har alltid betraktat dem som min mor och far, men alltid varit medveten om att de inte är mina biologiska föräldrar. Vi systrar har fått samma uppfostran men blivit helt olika i de flesta saker. Jag är den som tydligast blivit lite "udda" och som alltid har haft ett stort intresse av Asien. Min mellansyster söker trygghet i normaliteten och talar ibland illa om "invandrare", en grupp hon inte tycker hon tillhör. Min minsta syster står någonstans mittemellan.'

Vår familj upplevde inga traumatiska tonårsuppror. Vi tre systrar är välanpassade och var duktiga i skolan. Detta tillskriver jag en stabil hemmiljö. Jag växte upp på landet i en kärleksfull och skyddad miljö.

Uppväxt/skola

När jag var liten framhärdade jag i att jag ville, när jag blev stor, ha blå ögon och BH som min mor. Jag hade redan identifierat skillnaden mellan flicka och kvinna, kaukasier och asiater.

Hela min skolgång genomsyras av min annorlundahet. Inte att jag blev mobbad men jag fick aldrig vara ifred, eller anonym; jag fick aldrig vara normal. Min pubertet präglades av motstånd till normalitet. Jag försökte vända mitt avvikande utseende till ett slags aggressivt vapen. Jag blev punkare och började klä mig utmanande och avvikande. Detta beteende har fortsatt hela livet. En insikt och attityd präglad av "Jag vet att ni tittar på mig". Genom att vara explicit skall jag själv välja, och styra, vad det är ni skall få se. Jag vill inte att ni skall titta för att jag är av en annan ras utan för att jag ser "konstig" ut.

Självbild

Jag anser att min annorlunda ras har haft en negativ inverkan på min självbild och självförtroende. Det går inte att jämföra med andragenerationsinvandrare då de haft föräldrar som de kan härleda sitt avvikande etniska ursprung ifrån och som gett dem en förankring i historia och tradition. Många adoptivföräldrar försöker tvärtom understryka den adopterades svenskhet, och velat tvätta bort det asiatiska. Som om det skulle vara fel eller fult. Vilket gör att man själv kommer att betrakta det så. Det som borde vara källan till trygghet i barndomen är förknippat med, och understryker, vår identitetsambivalens, vår konflikt.

Idag är jag varken korean eller svensk. Jag känner mig svensk inuti men när jag ser mig själv i spegeln ser jag en asiat. Dessutom påminner mig detaljer i vardagen mig om att jag rent fysiskt är felkonstruerad för det svenska samhället. Denna situation skulle kanske inte vara så komplicerad om inte föräldrar, vänner och äkta män uttryckte sin åsikt om hur "svensk" jag är. I all välmening men det förstör så mycket. För hur gärna ni än vill att jag som adopterade skall känna mig helt svensk kommer jag aldrig att bli behandlad så (eller se en svensk kvinna i spegeln). Som adopterad har jag påtagliga skäl att känna mig kluven inför mig själv. Jag förblir ensam och har själv skapat min identitet, i hård kamp mot mina närmaste, för att övervinna mitt utgångsläge.

Adoption

Jag är emot internationell adoption. Jag anser att Korea borde lösa sina sociala problem på ett annat sätt. Även jag blir upprörd av de usla förhållandena för barn i Asien, men adoptionsindustrin är fel sätt att lösa tredjevärldens problem på. Jag kanske inte vill stoppa adoptionen imorgon men om man på sikt vill hjälpa de barnen skall man istället verka för att den sociala strukturen i givarländerna förändras.

Adoption innebär helt krasst den näst bästa lösningen, både för adoptivföräldrarna och för barnet. När man adopterar, adopterar man ett problem som man aktivt måste försöka lösa. Som man idag talar tyst om, eller inte alls. Internationellt adopterade är överrepresenterade vad gäller ungdomsvård, brottslighet, psykisk ohälsa, prostitution och droger. Vi har en betydligt högre självmordsfrekvens än genomsnittet. Så att vara adopterad innebär att man måste hantera en knippe problem. Lösningen på dessa problem är helt individuella från strutsmentalitet till aggressivitet.

Debatten om homosexuellas möjlighet att adoptera startar i mitt tycke från fel utgångspunkt. Man tycks anse att adoptionspaketet är klappat och klart och att det kan, eller inte kan lyftas över till ännu en grupp. Så är det inte. Den internationella adoptionsproblematiken är långt ifrån löst. Dessutom att bli adopterad till föräldrar som är stigmatiserade i vårt samhälle kommer att göra det ännu svårare för den adopterade vad gäller skola, identitet och anpassning till samhället. Svårigheten att identifiera sig med sina föräldrar kommer att bli ännu mycket mer omöjlig om tex. Två män adopterar en pojke. Hur tror ni den identifieringsprocessen skall gå till? Han blir tvåfallt ett brott mot normen då, bevisligen, män är svenska. Det kommer även att lägga ännu ett problem till den svåra puberteten som alla adoptivbarn går igenom.

Ett annat fel är att man försöker använda barn som ett vapen i kampen för deras likaberättigande. Deras krav på jämlikhet måste först bli verklighet. Det är inte berättigat att offra de första generationerna adopterade. Därför är jag helt emot att homosexuella par skall få samma möjlighet till internationell adoption som heterosexuella. Inte för att jag tror att de skulle bli sämre föräldrar utan för att en sådan adoption skulle vara förknippad med alltför många problem för den adopterade.

Korea

Jag känner mig främmande inför Korea. Som kvinna som utbildad som politiskt engagerad. Ändå är känslan av att gå runt i en folk-mängd som ser ut som jag själv något jag inte kan beskriva för någon som inte varit i samma situation. Det är inte lycka men det är en enorm tillfredställelse, befrielse och lättnad. Först när jag gjort det inser jag hur spänd jag är när jag går på gatorna i Stockholm, som är mitt hem.

Jag har skrivit en liten text om hur jag upplevde en av mina återresor, 1998. Den är ganska lång även om jag har kortat ned den, och kanske inte helt relevant, så jag förstår om ni inte känner att ni hinner läsa den. Om ni trots det vill se hela, kontakta gärna mig.

Never forget, my love, Seoul

Vi gick längs Itaewon, utlänningsdistriktet i Seoul Korea. Där gick jag med mitt västerländska sällskap, en ung man från Kanada. Till skillnad från de andra utlänningarna såg han emellertid inte utländsk ut. Han var "ibjang" – adoptivbarn, precis som jag.

Adoptivbarn övergivna, förkastade av en hel nation. En speciell grupp outcasts. Bortlämnade av ett land som värderar flickor och kvinnor lågt. Ett samhälle där ensamma mödrar stigmatiseras och inte får någon chans att ta hand om sina barn. Barnen hamnar istället på sophögen, gatan eller barnhem.

Fattigdom är en annan anledning till övergivande. Ett barn till för mycket man inte klarar av att behålla rent ekonomiskt, antagligen en flicka. Eller ett barn kommit ur en relation påbörjad i Itaewon. En hafu, sedd som något onaturligt och smutsigt, trots att de ofta blir mycket vackra. Det finns tragiska människoöden bakom varje adoption.

Vi hamnar på King Club. Vi dansar annorlunda. Vi är annorlunda. Koreaner men främlingar. Vi har det antagligen mycket bättre i våra nya hemländer än om vi varit kvar här. Ändå saknar vi något, ändå letar vi efter något i Korea som vi inte tror oss kunna finna någon annanstans. Inte hemma. Sverige, Kanada.

Jag känner en stor gemenskap med denne yngling. Ändå har vi helt olika bakgrund. Men speglingen fungerade. Har den någonsin svikit mig? Jag tar hans hand för att undvika oönskad uppmärksamhet från de amerikanska soldaterna. Hans fingrar sluter sig hårt

kring mina. Våra fingrar flätas in i varandra. En symbolisk gest oss emellan. Vi har båda gjort det. Försökt finna vår birthmother i koreansk TV. Vi delar mycket.

Vi har just avslutat en vecka. Korea. En grupp om 30 adoptiv”barn” fick privilegiet att återbesöka Korea på den koreanska regeringens bekostnad. En vecka fylld av aktiviteter, middagar, upplevelser och koreansk sentimentalitet. ”Touch and Feel the Moatherland” var den slogan som mötte oss vart vi än åkte. Korea är ett helt annat land, en helt annan verklighet. Inte min inte hans inte något adoptivbarns, förutom för dem som återvänt och bosatt sig där. Nu sitter jag i mitt vardagsrum fylld av känslor som jag skall försöka förmedla till datorn. Längtan, upprymdhet, hat, ilska, värme, hopplöshet, ensamhet.

Korea utger sig för att vara morgonstillhetens land men varje morgon fylldes av starka känslor. Som en morgon:

Vad tänker man, vad känner man? Jag är alltför avstängd för att ta in något annat än det som är meningen att jag skall se och uppleva. Men en större insikt kanske kommer efteråt. Det kanske finns någon mening med att jag är här. Jag funderar över varför man alltid måste bevisa något. Det är svårt att veta vad som är rätt. Jag längtar; och det har nog alltid varit så. Om jag glömt något vet jag ändå inte vad det är. Jag är ensam. Men inte med mina tankar. Det tänks i 29 olika varianter i rum runt omkring mig.

Denna resa hade många syften. Att visa några få utvalda adoptiv”barn” ett iordninggjort Korea. Att döva ett dåligt samvete. En uppriktig önskan att låta oss få veta att vi inte är bortglömda. Vi fick träffa många inflytelserika personer, Koreas nuvarande president – initiativtagaren till detta program, mötet, framträdanden, sightseeing, mat. De ville visa sin bästa sida. En del personer var klart och tydligt kommenderade att möta oss och gjorde det av politiska skäl. En del visade värme och intresse. En del hade medlidande i sina ögon. Dessa blickar av medlidande och tycka synd om attityd som är så svåra att möta, så svår att hantera. Dessa blickar förföljde oss hela tiden. Jag kände mig ibland som om vi var en busslast med mindre begåvade barn som slussades runt av daddor. Som om vi var en slags freak show. Som här hemma alltså. Men ibland kände jag en slags äkta bedrövelse hos någon. Jag vet inte vilket som var värst. Men de kontakter jag fick med personalen när

vi satt en kväll framför en koreansk TV och drack makkuli upp-
vägde de intryck jag fick av dem om dagarna. De var avslappnade
personer som försökte kommunicera med mig och deras välvilja
var överväldnande.

Hiss

Vi bor på Shilla. En natt när jag kliver in i hissen står det redan sju
slipsförsedda män där. De är svenskar förstår jag när de börjar
kommentera mitt utseende på svenska. Jag tittar på dem och avslö-
jar jag att jag är svensk. Så generade män har jag aldrig sett.

Blåa huset

Vi är inbjudna för att träffa presidenten: KimDae-jung. Jag träffade
honom första gången 1990. Korea hade nyligen bestämt sig för att
bli en demokrati. Han var just utsläppt ur arresten och åkte runt
för att tacka de länder som stött honom under hans 20 år i exil och
fängelse. Jag var då student vid Stockholms universitet och läste
vid Östasienlinjen. Jag hade varit i Korea i samband med mina
studier 1988, OS-året. Jag var besviken på kvinnornas situation,
koreanernas trängsynthet och bestämt mig för att vända landet
ryggen. Jag avslutade mitt engagemang i AKF-föreningen för
adopterade koreaner. En förening som jag varit med om att grunda.
När frågestunden kom frågade jag honom om hans syn på
jämlighet. Jag tillade att jag var adoptivbarn från Korea och ville ha
hans kommentar på detta fenomen i relation till kvinnors situation
och den sociala strukturen i Korea, för mig avhängiga av varandra.
De fortsätter för övrigt att adoptera bort barn till Sverige och
resten av världen trots att de nu vill ha erkännande som en modern
nation. Han fäste sig vid att jag var klädd i japansk kimono, och det
kanske var ett sätt för mig att manifesteras ett avstånd till det
koreanska genom att bekänna mig till det japanska. Min fråga
gjorde honom rörd på något sätt, liksom hans tolk och koreanska
KGB, som stod utplacerade i en ring runt rummet för att övervaka
honom eller oss. Mitt första möte med koreansk sentimentalitet
och koreanska tårar. Ett möte och ett erkännande som jag aldrig
upplevt förr och efter det.

Det var likadant under denna resa 1998. Hans engagemang,
omtänksamt och intresse rörde nog oss alla djupt. Under besöket i
blå huset återberättade han om vårt första möte sett ur sin synvin-
kel. Den här gången förstod jag bättre den skam och vemod han
känner. Men skamkänslor är inget jag vill frammana. En hel

nations ansvar, en förändring av de sociala strukturerna är det som skulle glädja mig. Jag ombads svara honom. Jag var rörd och gripen precis som merparten av deltagarna. Det verkar vara typiskt koreanskt att gråta offentligt. Det var betydligt svårare denna gång att tala sitt hjärtas mening. Jag är äldre och mindre militant.

SWS

Jag besökte den organisation som handhar adoptioner i Seoul. De lät mig se de rum de har fyllda av spädbarn de vill adoptera bort. Jag plockade upp en liten flicka och höll i henne. Hon var född oktober 1997. Blandade känslor. Jag är emot adoption över rasgränser men om hon hamnar i Sverige hoppas jag att hennes nya föräldrar inte adopterar endast ett barn från Korea utan flera. Syskon som ser ut som en själv är viktigt när ens föräldrar inte gör det. Mina båda adoptivsysstrar betyder mycket för mig. Man behöver referenser till sitt eget utseende när man växer upp. Det är just olikheten som är så svårt att förlika sig med. Men när de tog fram min akt för att ta fram en bild på som spädbarn och öppnade kuvert med bilder ramlar istället 3 foton av mina svenska föräldrar ut. Ett kort av min far där han står och fiskar i en Norrländsk sjö berörde mig särskilt. Han ser så rofylld ut och jag fylldes av en stark känsla av gemenskap med denna man. Jag kände doften av Norrland och det norrländska blodet som far i mina ådror.

TV

Jag letar efter min mor i koreansk TV. En överkligt upplevelse. En hel studio fylld av gråtande och förtvivlande människor. Åskådare som visar sitt medkännande genom tårar. Men avsikt var att även om jag inte fann henne ville jag att hon skulle veta att jag levde. Jag sa att jag saknade henne, men att hon hade min förståelse och jag hade det bra i mitt nya hemland; att jag hoppades att hon var lycklig var än hon befann sig. Allt på bruten koreanska.

Jag hade föresatt mig att visa mina känslor, att gråta om jag kände så – som en äkta korean. Men i den miljön tog min svenska identitet överhanden och jag var endast förstummad över cirkusen runtomkring mig. Jag kände mig stängd trots att jag hade öppnat dörren som jag stängt så hårt och oåterkalleligt den dag jag insåg att den fanns. Jag kommer aldrig att öppna den igen.

Barn

Adoptivbarn – vi är vuxna nu men betraktas som barn. Vi kallar oss adopterade. En första titt i spegeln och man upptäcker att något är fel. När jag var liten framhärade jag i att jag ville, när jag blev stor, ha blå ögon och BH som min mor. Jag hade redan identifierat skillnaden mellan flicka och kvinna, kaukasier och asiater.

I Korea 1988 hade jag en upplevelse som gjorde starkt intryck på mig. Jag var ute med några andra utlänningar. På gatan i Itaewon stod en korg med nyfödda kattungar som ingen ville ha. En amerikansk fotomodell tog upp en av dem och kunde inte släppa den ifrån sig. Hon tyckte att den var så söt och övergiven. Hon tog hem den. För mig blev det den bild av min egen situation. Övergiven, näpen, utsvulten kom jag till Umeå. När min historia berättades gräts det mycket i min omgivning när jag var barn. I att tycka någon är söt för att den personen är hjälplös ligger en beskyddande och nedlåtande attityd jag aldrig kunnat frigöra mig ifrån. Gullighetsfaktorn är hög. Tycka synd om attityden finns här i Sverige i nästan lika hög grad som i Korea.

Är det inte konstigt att vi som är från Korea och anses vara välanpassade och funnit oss väl till rätta i det svenska samhället är de som år efter år tar oss fram i massmedia och berättar om vår situation. De som har den, mig veterligen, enda intresseförening för adopterade i Sverige. När AKF grundades fick jag mycket kritik för att jag inte ville släppa in andra nationaliteter. Men jag tycker inte att jag hade något gemensamt med dem. Kanske är moderlandets grepp om oss hårdare än andra.

Forum För Adopterade

I inbjudan till denna hearingen ombeds jag som adopterad att redogöra för mina personliga relationer till adoptivföräldrar, andra släktingar och kamrater. Berätta om tankar kring adoptionen och det biologiska ursprunget och berätta om positiva och eller negativa upplevelser i hur det är att vara adopterad. Att försöka berätta om allt detta på 10 min blir ingen bra redogörelse över mina tankar, funderingar och över mitt liv som adopterad.

Jag brukar hålla föreläsningar om hur det kan vara att vara adopterad bl.a. för blivande adoptivföräldrar. Jag blir inbjuden under en kväll och pratar i 2 timmar. Ofta räcker inte ens den tiden till då ett adopterat barns uppväxt tar upp ett universum av frågor, tankar och funderingar. Om jag fick tid och ni tog er tid att lyssna på mig så skulle ni troligen förstå varför jag med min uppväxt som grund, tycker att homosexuella inte i nuläget ska få adoptera barn.

Jag pratar ofta med adopterade om frågan "homosexuella och adoption" Många adopterade känner sig kränkta, förbisedda över hur debatten har förts. Adopterade som satt sig in i frågan har blivit kallade moralister och homofober när de talar utifrån sina egna tankar och funderingar. Adopterade känner sig kränkta över utredningen, det känns som om man inte tagit våra åsikter, erfarenheter och våra livsöden på allvar, utan att det är andra intressen som styr utredningen. Någon sa till mig "-det känns som man redan bestämt sig och att tillsätta en kommitté var bara lite formalia som man snabbt vill klara av"

Resultatet av denna inställning och åsikter hos adopterade har gjort att många adopterade drar sig för att engagera sig i frågan då man inte kan, orkar eller vågar. Vi som engagerar oss måste därför ses som språkrör för dem också.

Brister i utredningen

Jag är glad att vi blev inbjudna för att träffa er ledamöterna och experter i kommittén men jag är besviken över att vi fick be/kräva fram detta möte.

Jag är besviken över det sätt som den svenska regeringen har valt att utreda frågan "homosexuella och adoption". Jag är förvånad att

ingen i kommittén eller hela kommittén gjort något uttalande när det blivit klarlagt att det inte alls är så många som 40 000 barn som växer upp med homosexuella föräldrar. Från vissa organisationer har siffran utnyttjats kraftigt i debatten och det har snedvridit hela debatten. Siffran har också legat till grund för en del av direktiven och det gör att delar av direktiven är baserade på fel uppgifter. Det pinsamma misstaget att inte välja in någon representant från adoptivföräldrarna/adoptionorganisationerna och inte någon adopterad från första början är åtgärdat och det är vi glada över.

När jag får höra vilka studier, undersökningar, enkäter osv. som kommittén ska göra sammanställa och dra slutsatser utifrån blir jag oroad eftersom det bara är ett år kvar till ni ska komma med ett betänkande. Det sätt man utreder på gynnar inte barnets bästa och ligger inte i barnets intresse och då är detta ett brott mot barnkonventionen Artikel 3 där bevisbördan ligger på beslutsfattaren. Beslutsfattaren har ett tungt ansvar som inte kan ignoreras p.g.a. bristfälligt tid eller dåligt underlag.

Nu tror jag inte att man valt bort adoptivföräldrarna/adoptionorganisationerna och de adopterade eller att man valt att stänga ute oss av ren illvilja. Dessa misstag som kantat utredningen från första början är resultatet av att det idag finns väldigt lite information om hur det är att vara adopterad. Detta är någonting som vi adopterade ofta påpekar.

På senare år har vi som arbetar med verksamheten för adopterade märkt en stor skillnad. Förut var det Adoptionscentrums personal, barnpsykologer och andra förstasigpåare som de adopterades talan. På senare åren har fler och fler adopterade skrivit böcker, skrivit uppsatser, fått mer utrymme i media osv. och då kunnat beskriva hur det är att vara adopterad. Det är så jag tycker det ska vara för det är ju bara vi adopterade som vet hur det är att vara adopterad. Sen finns det ingen generell uppfattning om hur det är att vara adopterad utan det finns lika många tankar och funderingar som det finns adopterade. Men alla adopterade bär på enorma kunskaper och erfarenheter som är viktig att ta till vara och lyssna på med den respekt den förtjänar.

Som adopterad har jag en förkärlek till mitt ursprungsland Colombia och jag har haft möjligheten att åka dit för att söka mina rötter.

Min biologiska mamma kanske inte finns i livet eller hon kanske finns.....det vet jag inte. För mig finns hon även om jag inte valt att söka upp och träffa henne. Hennes önskan när hon fattade de fruktansvärda beslutet att lämna från sig sitt eget barn, sitt eget kött och blod, var att jag skulle få en annan mamma och pappa. Hennes beslut var av ren kärlek för hon visst att jag skulle få det bättre hos en annan mamma och pappa än vad hon själv kunde ge...men hennes beslut att lämna mig för adoption var den största gåvan jag någon sin har fått i mitt liv...hon gav mig livet. Jag vill säga att det ligger i adoptivbarnens biologiska föräldrar intresse att ens barn ska få en ny mamma och en ny pappa. Det får man inte glömma.

På ett besök på ett barnhem som var stort, modernt och med stora lekplatser slog tanken mig: tänk om barnen som är här inte vill bli bortadopterade. Dom har ju allting dom behöver: kompisar, mat, människor som tar hand om dom, undervisning osv. Jag frågade socialarbetaren som visade oss runt, och hon sa att numera får barnen se fotografier på föräldrarna som blir utsedda för barnet. De barn som är lite äldre får fotografierna och då springer dom ner till sina kompisar och visar jättestolta upp bilderna på deras nya mamma och pappa. Ett barns önskan om att få en ny mamma och pappa, då man har förlorat sina biologiska föräldrar, är oändligt mycket större än hur fint, modernt och stora lekplatser det än är. Detta bör man också väga in i utredningen – att det ligger i barnens intresse att få en ny mamma och pappa.

Jag har flera berättelser från mina resor till Colombia. Flera minnen som är viktiga för mig och för mitt förhållningssätt till min adoption och till min vardag. Då jag träffade en grupp höggravida mammor som beslutat sig för att lämna ifrån sig sitt barn för adoption. När jag besökte mitt barnhem där jag tillbringat större delen av mina första tre år i livet. När jag tillsammans med min syster åkte och tittade på käkstäderna i utkanten av Bogotá osv. Mina resor till Colombia har givit mig tillbaka 2,5 år av mitt liv, så dom betydde oerhört mycket för mig.

Rötter är viktiga för alla människor. Det skulle vara konstigt om det inte var viktigt för oss adopterade. Jag är oroad för att processen då ett adoptivbarn söker rötter kommer att påverkas negativt om barnet skulle växa upp med homosexuella föräldrar. Det finns

exempel på att sådant redan har hänt. Detta bör man också ta med i kommitténs arbete.

Internationell adoptionsverksamhet bygger på respekt gentemot andra länders lagar och respekt mellan generationer av människor. När en enskild experter i kommittén säger

”-Homosexuella kan adoptera barn från Kina bara men inte använder ordet homosexuella” nedvärderar man inte bara internationella adoptionsarbete utan man kränker även oss adopterade. Man framställer oss adopterade som ”saker” man kan lura av våra ursprungsländer. Ett uttalande som detta blottar en mycket dålig inställning till adoption i överhuvudtaget. Internationell adoptionsarbete är bland de få eller kanske den enda nuvarande formen av samarbete där u-länder kan ställa krav på I-länder och det är så det måste få fortsätta...för det handlar om deras barn och barnens biologiska familjer.

Avslutningsvis

Kommittén ska ta fram nya studier om barn i homosexuella familjer och homosexuellas situation i svenska samhället. Jag undrar om man också ska lägga lika mycket engagemang och ta fram studier på adopterades identitetsutveckling där det idag fortfarande fattas studier bl.a. adoptivföräldrarnas kropps självbild och vad de ger för återverkningar på adoptivbarns uppväxt, adopterades kropps/självbild och vad det har för påverkan för den adopterade under dess uppväxt. Även studier på hur adoptionen påverkas den adopterades liv efter 30, 50, 70, 100 år. Ett annat stort område man ännu inte har börjat tala om är adopterades sexualitet.

Vi adopterade är källan till mycket information och kunskap kring i hur det är att vara adopterad. Mitt ställningstagande om att homosexuella inte ska adoptera barn säger jag med reservation att jag kan ändra mig i framtiden. Tycker våra ursprungsländer att homosexuella föräldrar i Sverige är det bästa alternativet för deras övergivna barn, blir Sverige så fördomsfritt att homosexuella och homosexuella föräldrar accepteras, tar man fram grundläggande studier över adoptivbarns identitetsutveckling, uppväxt och att studierna klart och tydligt visar att barn inte påverkar, i så hög utsträckning som jag tror, av föräldrarnas sexualitet, umgänge, sociala tillvaro. Att det inte i större utsträckning påverkar

adoptivbarns identitetsutveckling och uppväxt att det inte påverkar adoptivbarns sökande efter ursprung. Tar man fram allt detta är jag beredd att ändra min uppfattning i framtiden. Men som det ser ut idag anser jag att homosexuella INTE ska bli adoptivföräldrar. Okunskapen är för mig ett tillräckligt bra argument för att homosexuella inte ska få möjlighet att adoptera barn.

Julius Eliasson
Forum för adopterade

Organisationen för vuxna adopterade och fosterbarn (AOF-Stockholm)

A En beskrivning av en uppväxt som adopterad

Det faktum att jag adopterades vid 1–2 månaders ålder fick jag kunskap om först vid fyllda 20 år.

De som kom att bli mina adoptivföräldrar, A och B, var 39 respektive 44 år när jag kom till dem. De hade då varit gifta i 12 år och ej fått något eget barn. De fann mig via en annons i en tidning. Jag vistades då hemma hos en barnmorska, där de hämtade mig.

Eftersom mina föräldrar var oense om vid vilken tidpunkt de skulle avslöja sanningen för mig, vände de sig till "experter"; en barnläkare och en präst. Båda sa, att de skulle vänta till jag blev mogen, vilket kom att betyda vid "mogenhetsexamen", dvs. då jag tog studenten.

Såvitt jag kan minnas, anade jag aldrig något "lurt". De sades t.ex. att jag var så lik min morfar, vilket jag tyckte stämde. Jag fick astma vid 6 års ålder och blev då även lik mina båda fastrar, som också hade den sjukdomen; "det finns i släkten", sa' man.

På grund av ovan beskrivna skäl kan jag alltså ej beskriva hur jag upplevde min uppväxt som adopterad. Däremot kan jag ju beskriva hur det var att få reda på sanningen som 20-åring och hur jag då kunde förstå vissa saker under min uppväxttid.

Vad gäller min uppväxttid hos mina adoptivföräldrar har jag inget i övrigt att önska. Tvärtom tycker jag att de var mycket bra föräldrar, som visade stor respekt för mig som egen varelse samt alltid stöttade och "peppade" mig. Det enda bekymret för mig var att jag vid skolstarten upptäckte att mina föräldrar var äldre än mina kamraters. Jag minns att jag vid den tiden kunde ha svårt att somna om kvällarna eftersom jag låg och var så rädd att de (levde till -96 och -99 och blev 92 resp. 90 år gamla) skulle dö snart eftersom de var så gamla

Jag minns även att jag vid 6–7 års ålder frågade mamma varför jag inte hade några syskon och att jag sa' att jag ville ha det. Likväl som att jag några år senare frågade när på dygnet jag föddes och om det

gjort ont för mamma. Alla dessa frågor fick inga precisa, redogörande svar, vilket väl lämnade mig lite undrande. Tänkte dock, att så'nt kanske man glömmer.

Den där dagen, vid 20 års ålder, kommer jag däremot aldrig att glömma. Pappa var för första gången hemma från arbetet – det var en vardag – vilket gjorde mig rädd. Han sa' att han var hemma p.g.a. att det var något de måste berätta för mig. Mamma stod gråtande bakom honom. Jag blev livrädd och många fantasier for snabbt genom mitt huvud. Dock inte i närheten av vad det faktiskt visade sig vara. Så kom då "erkännandet" om min sanna bakgrund.

Minns tiden som följde som en delvis helt kaotisk tid och delvis som helt vanlig. När jag var inne i mitt rum och när jag såg mig i spegeln, kände jag varken igen mitt rum eller ansiktet. Jag såg i spegeln. ALLT var helt oigenkännligt. När jag se'n var tillsammans med föräldrarna, åt eller bara umgicks med dem var allt som valigt och de sa' att de var så glada att jag "tog det så bra". Jag måste varit partiellt gränspsykotisk. Fantiserade om att bege mig till x-stad (där jag föddes och därför antog att min biologiska mor fortfarande fanns) och låtsas vara någon slags dörrförsäljare. Skulle ringa på hennes dörr bara för att få se hur hon såg ut, men ej ge mig tillkänna som hennes dotter. Av detta blev inget annat än fantasier.

Efter c:a ½-års funderande var det som om jag släppte tankarna på mitt ursprung. Först 8 år senare, då jag själv väntade barn, kom grubblandet tillbaka. Nu började jag för första gången aktivt leta efter min mor via myndigheter. Fick så småningom tag i hennes rätta hemvist och tog telefonkontakt. Hon avböjde kontakt (eftersom hon vid adoptionen skrivit på papper att aldrig söka rätt på mig, vilket jag påpekade att hon heller inte gjorde; det var ju jag som stod för det initiativet). Hon vägrade dessutom avslöja vem som var min biologiska far. Därtill sa' hon att han var dö se'n många år, så det skulle vara lönlöst för mig att anstränga mig.

Många år senare, lyckades jag slutligen efter åratals detektivarbete – finna min far. Han lever och har tagit emot mig på ett mycket fint sätt. Därtill gett mig tillgång till fyra halvsyskon. Jättehärligt:

Det faktum att mina adoptivföräldrar hemlighöll sanningen i 20 år har jag ambivalent inställning till:

Jag fick en uppväxt där jag slapp funderingar kring mina andra föräldrar och syskon. Fick därigenom en lugn och trygg barndom, vilket gett mig mycket "att stå på"

Risken att någon utomstående skulle avslöjat "sanningen" hade sannolikt inneburit katastrof. Turligt nog hände inte detta.

Ärret jag fick som 20-åring blir jag aldrig av med. Dvs. att bli så grundlurad, under så lång tid, av dem som stod mig närmast, är oerhört. Gör att jag aldrig mer kan känna mig helt säker på någon – det kan ju alltid dölja sig en för mig betydelsefull sanning, som jag inte får kännedom om:

Jag respekterar trots detta mina föräldrars agerande. De tog ju råd av "experter" – de hade alltså ambitioner att göra det allra bästa.

Vad vidare gäller relationen till släktingar har den, med ett undantag, varit "normal" och mycket givande. Undantaget utgjordes av min farmor. Jag tyckte aldrig om henne och det kändes ömsesidigt. Först se'n jag fått reda på att jag var adopterad kunde jag ana hur det hängde ihop. Farmor var frireligiös (Missionsförbundet) och full av åsikter om synd och skam. Hon kunde säga saker som att "äpplet faller inte långt från trädet" och att saker och ting var Guds straff för ogudaktigt leverne. Det mesta var förbjudet, enligt henne. Efter hennes död (hon levde tills hon var 98 år. Jag var då 27 år) berättade mamma att fått utstå en hel del från sin svärmor. T.ex. att mina föräldrars barnlöshet berodde på att mamma måste ha syndat före giftermålet med pappa. Helt taget ur luften: Sanningen var dessutom att mina föräldrar aldrig lät undersöka vem av dem barnlösheten berodde på. Hur tänkte då farmor inte om biologiska mor? Och som sagt, "äpplet faller inte..."

Jag kom att utbilda mig till socionom och familjebehandlare och arbetar även som handledare för andra socionomer och psykologer inom kommuner, landsting och statliga myndigheter. Handleder även familjehem och Hvb-hem, där omhändertagna barn och ungdomar bor. Med min bakgrund och med mina erfarenheter anar jag att yrkesvalet inte skett av en slump.

Om jag skulle reflektera lite' kring vad som krävs för att ett adopterat barn ska få en bra uppväxt, finns det några saker jag önskar:

att en grundligare (än vad som brukar vara fallet) utredning kring adoptivföräldrarnas motiv och förmåga görs, inför ett eventuellt fosterhemsgodkännande,
att "extrema" föräldrar ej godkänns. Med det innefattar jag all slags överdriven, ovanlig, livsstil,
att kontinuerlig stöttning av professionell personal ges till adoptivföräldrarna under barnets hela uppväxttid. Bör vara ett villkor för att godkännas som adoptivföräldrar.

Att var adopterad innebär att vara lite' "udda"; man är tidigt övergiven och behöver därmed extra mycket trygghet, förståelse, stabilitet och "normalitet". Att då placeras hos "udda" föräldrar blir en alltför stor belastning för det uppväxande barnet. Att få barn är ingen självklar rättighet utan ett ansvarsfullt åtagande.

I mitt arbete som handledare och familjebehandlare har jag kommit i nära kontakt med några, nu vuxna, adopterade, som växt upp hos homosexuella föräldrar. De har alla vittnat om att det varit mer eller mindre "jobbigt". Särskilt svårt har det varit när de började intressera sig för det motsatta könet. En ung kvinna (nu 30 år) trakasserades av sin lesbiska mor när hon började vilja gå ut med pojkar. Först sen hon brutit helt med sin mor kunde hon leva som en "vanlig" ung kvinna. Hon har alltså blivit övergiven även av sin mamma nummer två i livet.

Som avslutning skulle jag vilja påstå att man inte får experimentera med barn, av vilket slag det vara må.

Organisationen för vuxna adopterade och fosterbarn (AOF-Stockholm)

B Om att vara adopterad

Jag kom till mina adoptivföräldrar när jag var 2 månader gammal. Innan dess bodde jag hos min biologiska mamma och mina två äldre halvsyskon, dessutom bodde min biologiska mormor där.

Jag har alltid vetat om att jag är adopterad, från början p.g.a. att mina adoptivföräldrar läste en saga för mig ("Så kom du hem till oss"). När jag blev lite äldre förklarade dom för mig vad det innebar att vara adopterad. Jag har dessutom haft den enorma turen att min bästa kompis (som jag träffade när jag var två år) också är adopterad – så jag visste att det fanns andra adopterade också.

Relationen till mina adoptivföräldrar har varit den allra bästa. Jag har inte kunnat önska mig bättre föräldrar. Dom har givit mig så mycket trygghet, och kärlek. Samtidigt som dom har lärt mig ärlighet och att ta ansvar. Dom har visat att jag har deras förtroende och dom har mitt. Dom säger i dag att jag är och har varit det bästa som har hänt dom – det är också ömsesidigt. Relationen till mina släktingar har också varit bra, ingen har egentligen pratat om att jag är adopterad utan jag har blivit accepterad som "A:s + B:s dotter". Jag har en mycket varm och kärleksfull relation till mina adoptivmorföräldrar, speciellt till min morfar. Mina kamrater har väl i stort accepterat mig som adopterad också. När jag var liten och gick i småskolan så vart jag anklagad för att ljuga och göra mig märkvärdig för att min kompis inte var lik sina föräldrar – så hon var adopterad – men jag var för lik min pappa för att inte vara ett biologiskt barn, enligt vissa i klassen. Det gjorde mig ledsen och fundersam.

Det var kanske en av anledningarna till att jag började fundera på mitt ursprung. Dessutom var jag ensam barn i mitt adoptivhem och undrade om jag hade några syskon någonstans. Som barn fantiserade jag om att mina biologiska föräldrar var prins och prinsessa, några kända skådespelare eller så. Det tror jag att dom flesta barn gör någon gång. Som tonåring var jag övertygad om att mina biologiska föräldrar hade givit mig mycket mera fickpengar och frihet än vad mina föräldrar gjorde, dom hade nog också varit mycket snällare ibland. I dag som vuxen vet jag att det mina adoptivföräldrar gjorde var rätt, hade det inte varit för dom så hade jag inte kommit

dit där jag är i dag. Mina biologiska föräldrar hade nog givit mig mer – mycket mer – frihet än vad jag fick och vad som hade varit bra. Det kan jag säga i dag med facit i handen. Trots detta så har jag känt och känner att det är en stor sorg inom mig, en sorg som baserar sig på förlusten av mina biologiska föräldrar och halvsyskon, förlusten av min biologiska släkt och mitt biologiska arv.

Jag har träffat min biologiska mor och tre av mina fyra biologiska halvsyskon. En sju år äldre syster, har jag inte träffat (hon bor i Amerika med sin familj) och min tre år äldre bror (som bor med sin familj i Sverige). För dom har det nog gått rätt så bra. En yngre syster (två år yngre) och en tolv år yngre bror hade en del uppenbara problem när vi träffades. Dessutom har jag träffat min biologiska pappa (som var svårt alkoholiserad) men som jag fick rätt så bra kontakt med. Han är död sedan tolv år tillbaks.

För mig har nog det mesta med att vara adopterad inneburit någonting positivt. Men jag liksom många av adopterade som jag har pratat med, har varit och är fortfarande rädda. Rädda för en massa saker. Min adoptivmamma har berättat för mig om att jag skrek så fort som någon tittade på mig när jag låg i vagnen eller i min lilla korg. Inget vanligt babyskrik utan ett skrik av rädsla nästan panikartat. Jag har också haft identitetsproblem, annorlunda än vad jag tror att biologiska barn har, annorlunda än vad mina barn har haft och som jag minns att mina kamrater i tonåren hade. Dessutom var jag utom mig av skräck när det gällde folk i vita rockar – varför vet jag inte. Jag vet vara att jag än idag inte tycker om att uppsöka läkare eller gå till tandläkaren, jag känner rädsla och får någon slags panikångest. Detta trots att jag själv i dag är sjuksköterska. Jag har också en stor rädsla för separationer, vilket har medfört att jag hade och har svårt med relationer. Jag lämnar hellre än blir lämnad. Jag har nog också varit och i vissa fall är en riktig hönsamma till mina två barn och inte alltid så lätt att leva med, för min man. Jag har alltid velat bli och vill fortfarande bli bekräftad, så mycket ibland att jag nog har varit en pina för min omgivning. Jag lever i dag med min man (sedan 22 år) och mina två barn 21 och 19 år i en villa. För snart 10 år sedan byggde vi till så att huset blev ett generationsboende, i den tillbyggda lägenheten bor mina adoptivföräldrar, som är 91 och 85 år gamla i dag.

Som adopterad så behöver man få växa upp i ett hem med mycket kärlek och trygghet. Med en mamma och en pappa, så att man inte får mer "utanförskap" i samhället än vad som är nödvändigt. Så att man kan klara upp sina identitetsproblem och får bli bekräftad.

Adoptivföräldrar borde få veta att det inte enbart är "gulligt" att få ett litet barn utan också få veta att det kan bli problem när barnet blir äldre. Jag och mina "osynligt" adopterade likar har ändå en sorts fördel jämfört med våra "synligt" adopterade medsyskon. Vi har fått växa upp i ett land där vi ser likadana ut som ursprungsbefolkningen, vi har samma religion och språk som vi är födda till (i de allra flesta fall). Det finns ju adopterade som kommer från våra grannländer, nordeuropa och i dag också från Baltländerna och Ryssland. Dom ser ju ut som vi men har en annan bakgrund. Fördelen för mig som är svensk är också att jag har relativt lätt att hitta mina biologiska föräldrar, det är i alla fall inte helt hopplöst som det kan vara om man kommer från ett annat land, eller världsdel. Dom synliga adopterade barnen blir inte till 100 % svenskar och inte heller hör dom hemma i sitt ursprungslang.

I dag är jag trygg med mig själv, jag har hittat mig . Jag har fått mycket hjälp av min man, mina barn, mina adoptivföräldrar och en psykolog som jag gick på samtalsterapi hos när jag var runt 22–23 år.

AFO organisationen för vuxna adopterade (AFO-Skåne)

A

Jag har sedan början av 1990-talet arbetat aktivt i AFO organisationen för vuxna adopterade och fosterbarn) mellan 1992–1995 och i AFO-Skåne sedan 1996.

Under dessa år har jag kommit i kontakt med 1 000-tals vuxna adopterade, både de som är födda i Sverige och de som är födda utomlands. Det har gjorts ca 100 000 adoptioner av svenskfödda barn och ca 40 000 av utlandsfödda. Jag har också varit i kontakt med organisationer i Danmark, Norge och USA, alla har de samma grundsyn på vad det innebär att vara adopterad.

Genom mitt arbete i organisationerna har nedanstående framkommit som oerhört viktiga saker i adoptionsprocessen för de adopterade. Observera att det inte är nedtecknade i någon sorts prioriteringsordning!

Några adopterades ny på adoption:

Adoptionen växer fram under åren. Den tar inte slut när man blir vuxen, det är då den börjar!

Alla krafter ska tillsättas för att i största möjliga mån få fram så många uppgifter som möjligt om den biologiska familjen.

Håll kvar kontakt med barnhem, syskon, föräldrar eller andra i den biologiska familjen! När vi blir äldre måste vi göra ett stort detektivarbete för att få fram enkla självklara fakta.

Ta många foton av ursprungsmiljön och, om det är möjligt, av personer som på ett eller annat sätt haft med barnet att göra.

Separera aldrig någonsin syskon!

Låt barnet ha kvar sina namn, de är den del av identiteten.

Låt barnet ha hemspråksundervisning så fort som möjligt! Även detta är en del av identiteten och det underlättar senare för barnet när det vill kontakta sitt hemland. Ge adoptivföräldrarna möjlighet att lära sig språket också, så att det blir levande för barnet.

Se till att myndigheter ger stöd i sökandet efter ursprunget. De ska aldrig fråga varför man vill leta, det är en självklar rättighet att få ta del av allt material som finns. Utbilda berörd personal så att de vet vilka vägar man kan gå när man söker. Okunskapen är mycket stor hos bl.a. familjerätt och statsarkiv.

Gör fler undersökningar om hur de vuxna adopterade upplever sitt ursprung och sin nutid. Var noga med att inte välja deltagare från inre kretsar, utan se till att urvalet är förutsättningslöst. Genom att se hur adoptionen påverkar de vuxna adopterade kan man förbättra villkoren för dagens adoptivbarn. Undersökningarna bör göras av adopterade och/eller av personer som inte har adoption i sin omedelbara närhet.

Gratis återresa till de adopterades födelseländer! (Denna bör ingå i adoptionskostnaden).

Adoptionen sitter inte i huden, den sitter i själen. Bara för att man är lik sina adoptivföräldrar så är inte adoptionen mindre viktig. Det kan tvärtom vara så att det pratas mindre om den vilket gör den till skam för den adopterade.

Dölj aldrig en adoption. Tala alltid öppet om den. Visa att den inte är något skamligt, något som måste döljas.

Barn har enligt lag rätt att få veta sitt ursprung. Stifta en lag så att någon har skyldighet att tala om det för barnet.

Rätt till gratis faderskapsutredning även i vuxen ålder.

Synen på kropp och sexualitet kan vara svår. Vi är födda ur ett icke tillåtet umgänge, och icke önskade. Vi kommer ofta till en familj med ofrivillig barnlöshet, där sexualiteten inte mynnat ut i barnavlande. Hur ser den familjens syn på sex ut? Hur påverkar det oss?

Många adopterade behöver extra stöd och terapi för att komma vidare i livet, detta ska bekostas av andra än de adopterade.

Rätt till dubbelt medborgarskap.

När de adopterade får egna barn kan adoptionen bli än mer påtaglig.

Hur påverkas nästa generation av adoptionen?

Stödkontakter behövs hos någon myndighet dels för den adopterade och dels för den biologiska familjen. Dessa kan kontaktas av respektive part om de vill ha till stånd ett möte. (Enligt israelisk modell).

Det är oerhört svårt att vara bortlämnad.

Adoptionen behövs! Låt oss alla göra vårt bästa för att de ska bli så bra för de adopterade som möjligt.

AFO organisationen för vuxna adopterade (AFO-Skåne)

B

Jag är en av de ca 100 000 adopterade som är födda i Sverige.

Att på några få minuter sammanfatta mitt liv är inte möjligt.

Dock ska jag börja i vuxenlivet... hur adoptionen påverkar mig i nuet.

I princip varje dag, oftast flera gånger om dagen går mina tankar till mitt ursprung. Detta trots att jag just avslutat en lång utbildning, arbetar heltid och har familj. Adoptionen är något jag lever med varje dag. Som påverkar mig varje dag. Som påverkar mina relationer till min egen familj, till mina vänner och till andra.

Jag har svårt att sitta i fikarummet och diskutera middagsmat, mode eller grannen intill. Det finns andra fundamentala frågor som upptar min tid och mina tankar.

– Att leva i okunskap om sitt ursprung kan vara svårare än någon någonsin kan förstå som inte upplevt det själv.

Varför jag började i nuet har en orsak...

När jag var liten växte jag upp med annorlunda föräldrar, och jag fick bära deras ok. Det var helt naturligt, jag trodde det var så för alla barn. Jag trodde det var så att vara barn. Tills jag fick veta att jag var adopterad. Då trodde jag att det var så det skulle vara om man var adopterad. Jag kände ju ingen annan som var det. Åtminstone visste jag ingen som var det. Det var min hemlighet, min och mina föräldrars. Om detta skulle jag inte tala, fick jag veta. De älskade mig ändå, sa det.

När jag var tonåring försökte jag "hitta mig själv" vilket var svårt eftersom ingen påstod sig veta vem jag var. Vem skulle jag leta efter? Mitt biologiska jag, mitt fosterbarnsjag eller mitt adoptivjag? Eller fanns där någon ett annat jag?

I nästan hela mitt vuxna liv har jag burit på skammen att vara bortlämnad, att vara något som inte är värt att ha, att vara ett andra-

handsval. Jag trodde inte att mitt liv var värt något för någon, inte ens mig själv. Men så fick jag barn.....

Plötsligt så jag livet helt annorlunda, och så är det säkert för alla som får barn. Men för mig innebär det även något annat.....

....Hur kan någon lämna bort det barn man med så stor möda fött fram? Och hur skulle jag kunna klara av att uppfostra ett barn.... Jag som saknade värde, som var bortlämnad.

Och plötsligt såg jag mitt barn och undrade... vem är jag? Var kommer jag ifrån? Och nu började min adoption på allvar. Jag var 26 år och den slog mig som en knytnäve i magen.

Jag som just blivit mamma, blev plötsligt ett barn som sökte sin mamma och sin pappa. Sökte likheter. Sökte sjukdomar. Sökte svar. Och samtidigt skulle jag vara förälder. Det var svårt, mycket svårt. Inte minst för mitt eget barn som så intensivt krävde sin mor.

Hur förklarar jag för någon hur det kan vara att gå ute på stan och leta näsor, leta likheter... leta efter syskon, far och mor. Eller är de döda? Ska jag sörja? Och hur sörjer jag en mor vars röst jag kanske aldrig hört, vars händer mig kanske aldrig rört.

Och hur förklarar jag för mina barn om okända och kända släktingar. Hur påverkar detta deras liv och deras framtid? Och deras framtida föräldraroll.

Tid, ork och kraft som jag skulle kunnat ge mina barn har istället gått till att försöka hitta mina rötter. Hitta orsaken till varför jag lever, och varför jag lämnades bort.

Detta är mycket nog för en människa. Och detta i ett samhälle som inte ger vare sig tröst eller stöd. Ett samhälle som inte ens kan ana sig till innebörden av att vara adopterad. Inte att vara ett litet adoptivbarn, utan en vuxen adopterad.

AFO organisationen för vuxna adopterade (AFO-Skåne)

C Tankar och föreställningar

Länge var för mig adoptionen något knepigt, konstigt – jag tyckte det var jobbigt och jag blev irriterad när det kom på tal. Det innebar något slags negativa känslor för mig – jag var liksom annorlunda, det *var* något annorlunda med mig. Jag skämdes för det på något vis. Jag minns vid något tillfälle, som ett ex., när vi var hos släkten i Danmark. Några äldre damer, som på något vis var släkterelaterade, stod och tisslade och tasslade och sneglade på mig lite diskret och konstaterade (på danska naturligtvis) att: ”-Jodå, det är han, pojken som är adopterad, men han har en adoptivsyster också. Men, oh, är han inte söt!?”. Jag var nog ca: 7–8 år gammal då men förstod danska alldeles utmärkt och jag förstod på en gång att det var mig de pratade om. Det kändes generande, jag försökte se ut som om jag inte var där. Man granskades och poängsattes, fick ett omdöme, ”bra eller dålig” – det var i alla fall så jag upplevde det. Den här situationen har jag upplevt många gånger – det här viskandet och sneglandet – men jag är ju annorlunda – jag är ju *adopterad*. Damerna menade naturligtvis inget illa

Min adoptivpappa är dansk vilket alltid leder till att man konstaterar att då är ju jag halvdansk (jag är född i värmland) och då får jag ju välja att antingen låtsas vara halvdansk eller förklara att jag är adopterad och då oftast med följdfrågor. Jag upplever att man kan inte bara säga att man är adopterad utan att få följdfrågor såsom – Jaha, -Ojdå eller – Jaha, det visste jag inte, eh, men du har väl haft det bra? Här finns mycket känslor med i bilden. Det är som om man befinner sig i något slags tillstånd och jag kan känna att jag blir betraktad som en patient som behöver vård. Jag har växt upp under trygga hemförhållanden men jag har ändå i mig själv varit ganska otrygg, osäker och rädd. Den osäkerheten hade jag med mig innan jag kom till min adoptivfamilj vid dryga 6 månaders ålder. De flesta adoptivbarn har ju haft ett liv innan de kommer till sina adoptivfamiljer.

När jag var lite yngre tänkte jag en del kring min danska släkt. Vad fanns det för förväntningar på mig? När mina föräldrar dör, förväntar de sig då att jag ska ha fortsatt kontakt med min danska släktingar. Jag var blyg och hade ingen vidare kontakt med dem, det kändes bara hemskt tyckte jag.

Det värsta som hänt i mitt liv var när jag blev lämnad/övergiven av min biologiska mamma. Jag förstod inte då och jag minns det ju inte heller men jag har ändå upplevt det – det sitter i kroppen. Det har hänt en gång och upplever det som att det kan hända igen – därför har mitt liv präglats mycket av att vara väldigt lyhörd för vilka signaler mina föräldrar/folk sänder ut. Jag förstår nu att det har varit (och är i viss mån fortfarande) väldigt viktigt för mig att aldrig hamna i ett läge där jag upplever att folk inte tycker om mig längre, t.ex. en konfliktsituation, för om folk inte tycker om mig riskerar jag att de stöter bort mig och jag blir återigen övergiven – *och det får ju inte hända*. Det är väl den yttersta katastrofen. Detta har lett till att jag har varit folk väldigt mycket till lags, och absolut mest, mina föräldrar. Det har hela tiden väldigt mycket varit det inre känslolivet som styrt mitt liv utan att ta hänsyn till hur det rent faktiskt förhåller sig i verkligheten. Som vuxen har jag tack och lov fått en liten annan insikt och kunskap kring detta, vilket har underlättat en del.

Det var först vid 25-års ålder som allt vände. Plötsligt ville jag veta allt om min bakgrund, om var jag kom ifrån och jag ville träffa andra adopterade. Fram till dess så hade jag inte viljat vet någonting (som jag nämnde i början) förmodligen för att jag skämdes och för att det kändes bara jobbigt. Jag såg det också som ett svek gentemot mina adoptivföräldrar om jag överhuvudtaget hade ett intresse i min bakgrund men plötsligt insåg jag hur fel det var och hur naturligt det var att vilja veta var man kommer ifrån

Jag började ivrigt att forska och fick så småningom klart för mig att min biologiska mamma var död och den som ansågs vara fadern förnekar att han skulle vara det. Det gjordes ingen faderskapsutredning. Jag har ganska regelbunden kontakt med en halvsystem och har också under flera års tid bearbetat fadern utan något egentligt resultat. Han som anses vara min biologiska far, han är den enda som känner till något om händelserna kring min tillkomst – han är den som sitter inne med hela historien – men han vill inte. Men åren går och jag känner att jag släpper det mer och mer – det här med mitt biologiska ursprung och den här känslan av att jag måste få veta. Jag tror helt enkelt att det inte är så viktigt för mig längre. I och för sig går sökandet i vågor – jag kanske gör ett försök igen någon gång.

Verksamheten för adopterade thailändare

Mina erfarenheter

Relationen till mina adoptivföräldrar är, och har varit, normal. Med normal menar jag som den relation jag förmodar en ickeadopterad har till sina biologiska föräldrar. Jag har alltid betraktat mina adoptivföräldrar som mina riktiga föräldrar. En orsak tror jag är att jag blev adopterad vid en väldigt låg ålder.

Något jag inte riktigt kan förklara är varför jag vid ca tolv års ålder slutade säga mamma och pappa. Istället började jag tilltala och omnämna mina adoptivföräldrar vid deras namn. Det var som om relationen gick in i en nya fas och jag vill påstå att förändringen var till det bättre. A och B är mina föräldrar men inte min mamma och pappa.

Samtidigt som jag blev adopterad så adopterade A och B en tjej från ett barnhem i en annan stad i Thailand. Jag fick alltså en syster. Hon heter C och är ca tre månader äldre än jag. Relationen till henne har varit väldigt normal. Vi bråkade ganska ofta när vi båda bodde hemma och det fanns tillfällen då jag funderade på om inte livet varit bättre utan min syster. Idag älskar jag C och jag vet att jag inte hade klarat mig utan henne.

Relationen till andra släktingar och kompisar har också varit fullt normal. Jag har behandlats om jag var A och B Biologiska barn.

Tankar kring adoptionen

Det var inte förrän jag var 19 år och flyttade hemifrån som jag på allvar började fundera kring adoptionen och mitt biologiska ursprung. Jag har tidigare varit nyfiken på mina biologiska föräldrar men är idag inte särskilt nyfiken. Jag utgår från att det fanns en bra anledning att adoptera bort mig och jag förstår att det inte kan ha varit ett lätt beslut att fatta. A och B brevväxlade en kort period med mina biologiska föräldrar. Jag har läst breven. Jag vet att mina biologiska föräldrar tyckte väldigt mycket om mig men kände sig tvungna att adoptera bort mig. Jag inbillar mig att dom helst vill försöka förtränga minnena av mig. Jag tänker för deras skull inte söka kontakt med dom. Jag tror det kan "riva upp gamla sår".

Själva landet Thailand är jag desto mer intresserad av. Jag försöker lära mig så mycket jag kan om Thailand. Jag är med i tre olika thailändska föreningar där jag i två sitter som styrelseledamot. Jag tar för tillfället privatlektioner i Thailändska språket och deltar regelbundet i thailändska festligheter och buddistiska ceremonier.

Upplevelser – positivt/negativt

Vår familj har flyttat en hel del under min uppväxt. Jag gick på tre olika skolor i grundskolan. Kanske inget ovanligt men då såg jag det som något negativt. B jobbade väldigt mycket ibland utomlands under ganska långa perioder. Jag tror att det hade varit bättre om han stannat hemma lite mer. Jag är uppväxt i en bra hemmiljö. Vi har alltid bott i villa med trädgård och jag har alltid haft ett eget rum. Vi har alltid bott på mindre orter som varit väldigt lugna. Som barn noterade jag att mina föräldrar var mycket äldre än mina kompisars föräldrar. Då tyckte jag det var konstigt och upplevde det som negativt. Idag vet jag att mina föräldrar aldrig inte varit någon nackdel för mig.

Något mycket negativt var den ojämna arbetsfördelningen inom familjen. Det var alltid A som lagde mat, städade och tvättade. Som barn fick jag för mig att det berodde på att B inte klarade av att sköta hushållsarbetet. Ibland funderade jag på om B skulle klara sig efter en skilsmässa.

Önskvärda förutsättningar

Adoptivföräldrar ska ha god livserfarenhet. Social kompetens är också önskvärd. Har adoptivföräldrarna en alltför snäv vänskapskrets tror jag att man som adoptivbarn riskerar att känna sig isolerad.

Blivande adoptivföräldrar måste fundera på hur man hanterar fördomar och motarbetar diskriminering. Det är mycket viktigt att barnet på ett tidigt stadium får veta varför man inte ser ut som sina kompisar och hur man kan svara om någon frågar om det. När det gäller kontakter med givarlandet så är det barnets intresse som ska styra. Är barnet intresserat så ska föräldrarna inte försöka dölja något dom vet och givetvis tvärtom. Det är fel att utgå från att det finns ett medfött intresse att veta sitt ursprung. Det kan låta självklart men tyvärr tror många att det är så. Det kan mycket väl vara

så att man vill försöka "glömma" sitt förflutna bara vara svensk som alla andra.

Jag tror det är positivt med syskon. Då har man alltid någon jämn-gammal, icke-vuxen att vända sig till.

En harmonisk hemmiljö är väldigt viktig. Jag menar att det ska finnas ett ställe där man kan känna sig trygg och lugn. Ibland är en flytt oundviklig men om man flyttar ofta så kan det uppstå perioder då man som barn inte känner sig hemma någonstans. Även om man som ung ganska lätt får nya vänner är det jobbigt om man t.ex. upptäcker att föräldrarna inte hittar nya vänner. Barn ser och förstår mer än vad man tror.

Ett krav som tyvärr är nödvändigt är att adoptivföräldrarna har en någorlunda stabil ekonomi. Med stabil ekonomi menar jag inte att man måste vara ekonomisk oberoende utan bara att ekonomin inte får bli ett problem åtminstone inte under barnets första år.

8 Attitydstudie

av

Forskningsgruppen för Samhälls- och Informationsstudier
(FSI)

För att spegla allmänhetens inställning till gemensamt rättsligt föräldraskap för homosexuella föräldrar har kommittén som utreder om barn i homosexuella familjer initierat en attitydstudie. Studien har genomförts av Forskningsgruppen för Samhälls- och Informationsstudier.

Forskningsgruppen har ett pågående uppdrag från Folkhälsoinstitutet att undersöka allmänhetens attityder kring homosexualitet. Inom ramen för detta arbete har även omgivningens inställning till möjligheten för homosexuella att adoptera undersökts. Kommittén har önskat konkretisera frågeställningen genom att ställa respondenterna inför ett antal scenarier där frågan om adoption presenteras i sitt sammanhang. Detta bör lämpligen ske inom ramen för det pågående arbete som Forskningsgruppen i dag utför åt Folkhälsoinstitutet.

FSI har under februari-april år 2000 ställt frågor av detta slag till drygt 1000 personer (slumpmässigt urvalda ur befolkningsregistret) i åldrarna 16–79 år. Resultaten redovisas i det följande i form av tabeller. Resultaten är redovisade för män och kvinnor och för olika åldersgrupper samt totalt.

På nästa sida följer de frågor som ställts och därefter följer texttabeller över svarsfördelningen. Därefter följer en översiktstabell över andelen positiva omdömen till de olika scenarierna. Vidare redovisas en motsvarande tabell för en allmän fråga om inställningen till adoption bland homosexuella par som FSI ställt under 1999. I anslutning till dessa tabeller kommenteras även resultaten sammanfattande.

Denna sammanställning innehåller endast enkla tvärsnittsdata och utgör inte någon del i FSI:s rapportserie.

Det har under senare tid diskuterats huruvida personer som lever i partnerskap (homosexuella) skall få adoptera barn eller inte. Nedan beskrivs några olika situationer där Du skall ta ställning till vad Du tycker. Dina svar kan påverka lagstiftningen och är därför viktiga.

-
1. Anna och Beatrice, som ingått partnerskap, lever tillsammans. Där bor också Anna:s biologiska barn som Anna fick innan hon ingick partnerskap med Beatrice. Barnet har en okänd fader och har således endast en juridisk förälder. Skall Beatrice få adoptera barnet? (Barnets juridiska föräldrar blir då Anna och Beatrice.)

- Det vill jag inte Tveksam
 Det har jag inget emot Det tycker jag är bra

-
2. Carina och Doris, som ingått partnerskap, lever tillsammans. Där bor också ett barn som har planerats gemensamt och tillkommit genom insemination. Carina är barnets biologiska moder, fadern är okänd. Barnet har således endast en juridisk förälder. Skall Doris få adoptera barnet? (Barnets juridiska föräldrar blir då Carina och Doris.)

- Det vill jag inte Tveksam
 Det har jag inget emot Det tycker jag är bra

-
3. Elsa och Fanny, som ingått partnerskap, lever tillsammans. Där bor även Elsa:s biologiska barn. Barnet har en känd fader och har således två juridiska föräldrar. Barnet har dock ingen kontakt med fadern. Skall Fanny få adoptera barnet om barnets fader lämnar sitt samtycke till detta? (Barnets juridiska föräldrar blir då Elsa och Fanny.)

- Det vill jag inte Tveksam
 Det har jag inget emot Det tycker jag är bra

4. Göran och Hans som ingått partnerskap, lever tillsammans. Där bor även Göran:s biologiska barn. Barnet har två juridiska föräldrar, dess moder och fader. Barnet har dock ingen kontakt med modern. Skall Hans få adoptera barnet om barnets moder lämnar sitt samtycke till detta?
(Barnets juridiska föräldrar blir då Göran och Hans.)

☐ Det vill jag inte	☐ Tveksam
☐ Det har jag inget emot	☐ Det tycker jag är bra

5. Inger och Jenny har ingått partnerskap. Skall de få adoptera barn gemensamt (t.ex. genom internationell adoption)?

☐ Det vill jag inte	☐ Tveksam
☐ Det har jag inget emot	☐ Det tycker jag är bra

6. Kalle och Leif har ingått partnerskap. Skall de få adoptera barn gemensamt (t.ex. genom internationell adoption)?

☐ Det vill jag inte	☐ Tveksam
☐ Det har jag inget emot	☐ Det tycker jag är bra
-

	Kön (sex)			Födelseår					Tot
	Man	Kvinna	Tot	1921- 1929	1930- 1946	1947- 1959	1960- 1973	1974- 1984	
Fall 1.	834								
Det vill jag ej	33%	24%	28%	31%	27%	30%	31%	23%	29%
Tveksam	28%	28%	28%	36%	30%	28%	27%	23%	28%
Inget emot detta	28%	34%	31%	24%	32%	32%	28%	38%	31%
Det är bra	11%	14%	12%	10%	10%	11%	14%	16%	12%
N (Bastal)	518	546	1064	104	277	250	269	164	1065
Fall 2.	835								
Det vill jag ej	35%	24%	29%	30%	28%	33%	32%	22%	29%
Tveksam	29%	28%	28%	36%	35%	26%	23%	26%	28%
Inget emot detta	27%	32%	30%	24%	28%	32%	31%	32%	30%
Det är bra	9%	16%	12%	10%	10%	10%	14%	20%	12%
N (Bastal)	520	548	1068	105	279	250	271	163	1069
Fall 3.	836								
Det vill jag ej	36%	29%	33%	30%	32%	37%	35%	25%	33%
Tveksam	28%	29%	28%	35%	32%	27%	25%	25%	28%
Inget emot detta	29%	31%	30%	24%	29%	29%	29%	37%	30%
Det är bra	7%	11%	9%	12%	7%	7%	10%	13%	9%
N (Bastal)	522	547	1069	104	279	251	271	164	1070
Fall 4.	837								
Det vill jag ej	41%	30%	35%	33%	32%	39%	38%	30%	35%
Tveksam	28%	29%	29%	35%	34%	25%	26%	24%	29%
Inget emot detta	24%	31%	27%	24%	26%	28%	25%	34%	27%
Det är bra	7%	11%	9%	9%	7%	7%	11%	11%	9%
N (Bastal)	522	547	1069	104	279	251	271	164	1070

	Kön (sex)			Födelseår					Tot
	Man	Kvinna	Tot	1921- 1929	1930- 1946	1947- 1959	1960- 1973	1974- 1984	
Fall 5.	838								
Det vill jag ej	46%	36%	41%	44%	41%	45%	42%	31%	41%
Tveksam	26%	27%	26%	31%	30%	23%	24%	25%	26%
Inget emot detta	21%	27%	24%	19%	23%	26%	21%	29%	24%
Det är bra	8%	10%	9%	6%	6%	6%	13%	15%	9%
N (Bastal)	520	545	1065	102	279	250	271	163	1066
Fall 6.	839								
Det vill jag ej	53%	39%	46%	53%	48%	47%	45%	35%	46%
Tveksam	26%	26%	26%	34%	28%	23%	25%	24%	26%
Inget emot detta	16%	25%	21%	11%	19%	25%	20%	26%	21%
Det är bra	6%	10%	8%	3%	5%	5%	10%	15%	8%
N (Bastal)	521	547	1068	104	279	250	271	164	1069

Andel som svarat "Det tycker jag är bra" eller "Det har jag inget emot" 16-79 år

	Totalt	Kv	Män	Födelseår				
				1921- 1929	1930- 1946	1947- 1959	1960- 1973	1974- 1984
Fall 1	43	48	39	34	43	43	42	54
Fall 2	42	48	36	34	38	42	45	52
Fall 3	39	42	36	36	36	37	39	50
Fall 4	36	42	31	33	33	35	36	45
Fall 5	33	37	29	25	29	32	35	44
Fall 6	29	35	22	14	24	30	30	41
Bastal (n)	1070	522	548	104	279	251	271	164

Sammanfattningsvis kan sägas att de två första fallen får den högsta acceptansen och att fall 6 den lägsta. Överlag så är kvinnor mer positiva till adoption bland homosexuella som lever i partnerskap än män. Det verkar också finnas ett samband mellan ålder och inställningen till adoption bland homosexuella såtillvida att yngre har en mer positiv inställning än äldre. I inget av fallen finns majoritet för adoption. Det är endast bland de yngsta (födda 1974–84) som man finner en majoritet för adoption och då endast för fall 1 och 2.

FSI har under 1999 ställt en allmän fråga om inställningen till om huruvida homosexuella par skall ges möjlighet att adoptera barn. Denna fråga gav ett entydigt svar såtillvida att i alla åldersgrupper var majoriteten negativa till adoption. Nedan följer en tabell över andelen positiva och negativa samt neutrala och personer utan åsikt, redovisat för olika åldersgrupper.

Vad tycker Du om: Förslaget att homosexuella par skall ges möjlighet att adoptera barn Årsmedelvärden 1999, 16–79 år

	Totalt	Kv	Män	Födelseår				
				1920- 1929	1930- 1946	1947- 1959	1960- 1973	1974- 1983
Bra	15	21	10	07	10	17	19	31
Varken eller	12	14	10	12	13	11	12	12
Dåligt	67	58	76	69	71	67	66	55
Vet ej	05	06	05	12	06	05	04	02
Bastal (n)	2976	1532	1443	329	820	680	706	407

Den allmänna frågan syftar i första hand till att användas vid sambandsberäkningar till grund för analysen av attitydens bakgrund och har tillkommit inom ramen för det projekt som behandlar attityden till homosexuella och homosexualitet. Resultaten av denna analys kommer att tas upp i en särskild rapport under sommaren år 2000. Det kan nämnas att de granskningar som hittills gjorts visar att attityden i adoptionsfrågan inte kan förklaras av inställningen till homosexuella eller homosexualitet.

Statistiska konfidensintervall för olika procenttal vid olika urvalsstorlek

Siffrorna bör läsas med tanke på den s.k. statistiska "felmarginale", som kan avläsas i tabellen nedan. Det bör noteras att när så pass många olika uppgifter granskas, så kommer denna "felmarginal" att överträdas, trots att den föreges vara just en marginal för det fel som kan förekomma. Den s.k. felmarginalen bygger nämligen på en sannolikhetsfördelning där det endast i 5 fall av hundra händer att felet är större än det som anges i "felmarginalen". Har vi hundra olika urval (t.ex. på olika befolkningsgrupper), så betyder det alltså att felet i fem fall är större än det som anges inom "felmarginalen". Detsamma gäller om vi rör oss med hundra olika uppgifter av annat slag än bakgrundsvariabler.

Statistiskt konfidensintervall (s.k. felmarginal) för olika procenttal vid olika urvalsstorlek (basta)

	Procent										
	5	10	20	30	40	50	60	70	80	90	95
Basta											
30	8	11	14	16	18	18	18	16	14	11	8
50	6	8	11	13	14	14	14	13	11	8	6
100	4	6	8	9	10	10	10	9	8	6	4
200	3	4	6	7	7	7	7	7	6	4	3
300	2	3	5	5	6	6	6	5	5	3	2
500	2	3	4	4	4	4	4	4	4	3	2
1000	1	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1

Läsanvisning: Det procenttal man vill ha den rekommenderade felmarginalen för avläses kolumnvis, varefter man går till den rad som har det aktuella bastalet angivet längst till vänster. En procent-siffra som i rapporten anges till 20 står alltså att finna i tredje kolumnen. Om bastalet för siffran i rapporten anges till 50 går man till andra raden i den nyss uppsökta kolumnen. Siffran 11 står där angiven, vilket betyder att siffran i rapporten skall ses med en felmarginal om -11 till + 11, dvs. 9-31 .